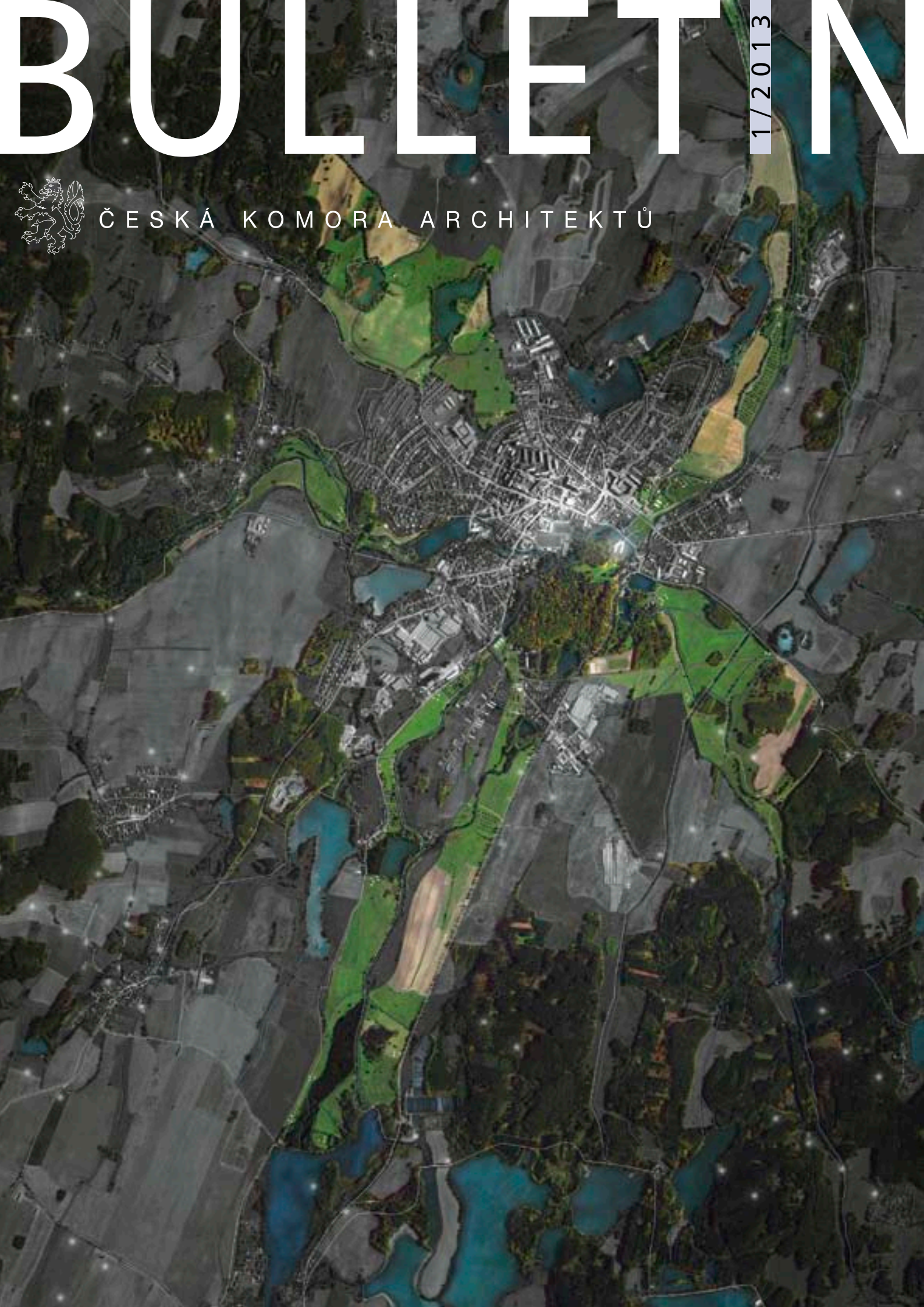

BULLETIN

1/2013

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

TO MUSÍM MÍT
PRO ARCHITEKTY
A PROJEKTANTY

OPEN BIM™

Knihovna & kulturní centrum Vennesla, Norsko - Helen & Hard - www.ha.no - foto © Emile Ashley

GRAPHISOFT.
ARCHICAD 16

www.cegra.cz

BULLETIN ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů v ČR

1/2013 / ROČNÍK 19

DATUM EXPEDICE: 28. 3. 2013

NÁKLAD: 4500 ks

REGISTRACE: MK ČR E 11062

ISSN: 1804-2066

VYDAVATEL:

Česká komora architektů, Josefská 34/6, 118 00 Praha 1

Tel.: 257 532 287

www.cka.cc

REDAKCE:

Mgr. Simona Juračková – šéfredaktorka,

tel.: 257 532 287, e-mail: simona.jurackova@cka.cc

Ing. Ludmila Cepáková, Kateřina Slaná – rubrika soutěže,

tel.: 542 211 809, e-mail: ludmila.cepakova@cka.cc

REDAKČNÍ RADA:

Ing. arch. Josef Panna, Ing. arch. MgA. Petr Janda,

Ing. arch. Tomáš Vích, Ing. arch. Miroslav Holubec,

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.

JAZYKOVÁ KOREKTURA:

Mgr. Josef Šebek

TITUL:

Ideový návrh územního plánu Blatná

2. cena, autor MOBA studio, s. r. o.

LAYOUT:

Radek Michel

Typografie obálky – MgA. Andrea Hrušková

GRAFICKÁ PŘÍPRAVA:

REKLAMARE – Radek Michel

Orlická 9, 130 00 Praha 3-Vinohrady

TISK:

TISK HORÁK, Ústí nad Labem

DISTRIBUCE:

Bulletin ČKA je bezplatně rozeslán všem architektům autorizovaným

ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: 15. 5. 2013

UPOZORNĚNÍ: U inzerce a podepsaných článků se redakce

nesmí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky

pocházejí z archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke stažení na www.cka.cc.

OBSAH

AKTUALITY

Úvodní slovo	4
Kontakty na Kancelář ČKA	4
Pozvánka na valnou hromadu 2013	5
Pozvánka na workshop k výběru zpracovatele územního plánu	5
Vyhlášení výsledků soutěže na vizuální identitu ČKA (Juračková)	6
Když architekti tančí (Juračková)	8
ČKA: Hodnocení roku 2012 (Juračková)	10
Vyhlášení 14. ročníku Přehlídky diplomových prací (Švejda)	13
Pocta ČKA 2012 pro Davida Kopeckého (Wertig)	14
Cena Miese van den Rohe za rok 2013: představení finalistů	15
OTTA – otevřený think tank architektů (Lešek)	16
CESBA – evropské hodnocení udržitelnosti budov (Čech)	16
Nadace české architektury rozdělila granty na rok 2013	17

SERVIS

Záštitý ČKA	18
Vzdělávat se je tak snadné!	22
Celoživotní profesní vzdělávání	22
Burza práce	23
Rady z oblasti profesního pojištění (Poláčková, Perková)	23

VALNÁ HROMADA

Program XX. valné hromady České komory architektů 2013	24
Zpráva o hospodaření za rok 2012 (Čuříková, Dytrychová)	25
Ustavující zasedání České komory architektů	28

TÉMA

Téma: Urbanismus (Vích)	42
Jsou Politika územního rozvoje a Zásady územního rozvoje adekvátními koncepcemi? (Körner)	42
Změna, nebo nový územní plán? (Dujka)	45
Faktory ovlivňující kvalitu územních plánů (Koubek)	46
Míra regulace v územních plánech ve středoevropském prostoru (Řezáč)	48
Workshop AUÚP ČR: Míra regulace v územních plánech (Černý)	52
Kroužení okolo urbanistické regulace (Cach)	53
Úvaha o cílech a možnostech řešení krajiny v územním plánu (Mackovič)	57
Pomyslná reportáž o skutečné Inventuře urbanismu 2012 (Kolařík)	60
Zdeněk Wirth: Stavební rytmus malého města	61

LEGISLATIVA

Nové zákony a předpisy	64
K postupu stavebních úřadů při definici neurčitých pojmů (Faltusová)	64
Jak samostatně projektovat na Slovensku (Ondráková)	65

PRO PRAXI

Je třeba důrazně říci dost další degradaci profese architekta a inženýra ve stavebnictví (Křelina)	66
--	----

SOUTĚŽE

Výsledky soutěží	67
Probíhající soutěže	71
Připravované soutěže	74

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

Letos se již podvacáté uskuteční valná hromada České komory architektů. Na dalších stránkách najdete mimo jiné připomínku historicky prvního setkání, které proběhlo roku 1993 v sále pražské Lucerny. Tentokrát se 20. dubna 2013 setkáme v prostorách nové Fakulty architektury ČVUT. Jedná se o jednu z příležitostí k diskusi nad problémy v rámci profese, která bude doufám intenzivní a podnětná. Na základě průběhu poslední valné hromady jsme vyhradili pro diskusi dostatečný čas a technické vylepšení, jako je připravované hlasovací zařízení, by mělo pomoci zrychlit rozhodování a zkrátit zbytečné prostoje.

Velmi rád bych proto pozval všechny, kterým na osudu Komory záleží a kteří se chtějí podílet na jejím směřování, aby se zúčastnili valné hromady a kandidovali do volených orgánů, jejichž složení se každý rok po třetinách obměňuje. Je potěšující, že v Komoře jsou v poslední době činní architekti mladší generace, a zvláště ty nedávno autorizované bych rád vyzval k aktivní účasti na profesním dění.

Pokud jde o setkávání, propojování, poznávání – po akcích architekti „na jedné lodi“ a architekti „na jednom dvorku“ jsme uspořádali setkání architektů a jejich partnerů „na jednom plese“. V tomto čísle si můžete připomenout březnový první ples České komory architektů v La Fabrice, který se dle reakcí zúčastněných velmi vydařil.

Ukázalo se nejen, že architekti tančí, ale že mnozí tak činí velmi dobře. Doufám, že jsme tím založili dobrou drobnou tradici. Děkuji všem, kdo se podíleli na organizaci. Děkuji donátorům, díky nimž jsme tento ples mohli uspořádat, aniž bychom zatěžovali rozpočet Komory.

V oblasti našich aktivit, které se snaží vylepšovat prostor pro výkon profese architekta, se aktuálně intenzivně zabýváme oblastí zadávání veřejných zakázek a prosazováním i jiných hodnotících kritérií, než je pouze nejnižší cena. A to jak spoluprací s ministerstvem pro místní rozvoj a ministerstvem průmyslu a obchodu, tak na řadě míst, fór, konferencí, vstupy do médií. Myslím, že je v tuto chvíli naší akutní povinností tuto trpělivou a drobnou práci podstoupit.

Další dlouhodobé a nyní „žhavé“ téma je aktuální situace v urbanismu a územním plánování. Příslušná pracovní skupina ČKA mimo jiné sestavila metodiku pro výběr zhotovitele a společně se Svazem měst a obcí připravila na 12. dubna seminář určený zástupcům městských správ a samospráv. A protože téma urbanismu považujeme nyní za zásadní, rozhodli jsme se mu věnovat jako hlavnímu tématu tohoto vydání.

Věřím, že se vám první letošní číslo Bulletinu bude líbit, a těším se na setkání na valné hromadě.

Ing. arch. Josef Panna, předseda ČKA

KANCELÁŘ ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

PRAHA

Josefská 34/6, 118 00 Praha 1-Malá Strana
tel.: 257 532 287
e-mail: cka@cka.cc

úřední hodiny:
po–čt: 8–16 h, út do 17 h, pá 8–15 h

ředitelka Kanceláře ČKA

Ing. Tamara Čuříková
tel.: 257 532 430
e-mail: tamara.curikova@cka.cc

manažerka komunikace, šéfredaktorka Bulletinu ČKA, tisková mluvčí

Mgr. Simona Juračková
tel.: 257 532 287
mobil: 702 035 234
e-mail: simona.jurackova@cka.cc

členské příspěvky, účetnictví, databáze, NF Arcus

Lenka Dytrychová
tel.: 257 532 430
e-mail: lenka.dytrychova@cka.cc

právní servis

Mgr. Eva Faltusová
Mgr. Martina Synková Tužinská
tel.: 257 532 287
e-mail: eva.faltusova@cka.cc,
martina.synkova@cka.cc

informace a přihlášky k autorizaci, správa databáze členů, sekretář Dozorčí rady a Autorizační rady ČKA

Milena Ondráková
tel.: 257 532 186
mobil: 607 700 745
e-mail: milena.ondrakova@cka.cc

sekretář Stavovského soudu ČKA

Radka Kasalová
tel.: 257 532 287
e-mail: radka.kasalova@cka.cc

redaktorka webových stránek, komunikace se zahraničím

Ing. Kateřina Folprechtová
tel.: 257 532 287
e-mail: katerina.folprechtova@cka.cc

produkce a organizace akcí ČKA, marketing

Mgr. Adam Švejda
tel.: 257 535 034
e-mail: adam.svejda@cka.cc

BRNO

Česká 19/21, 602 00 Brno
tel.: 542 211 809

soutěže a veřejné zakázky

Ing. Ludmila Cepáková
e-mail: ludmila.cepakova@cka.cc

celoživotní profesní vzdělávání

Kateřina Slaná
e-mail: katerina.slana@cka.cc

XX. VALNÁ HROMADA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ 2013

Kdy: sobota 20. dubna 2013 od 10 h.

Kde: Fakulta architektury ČVUT, Thákurova 9, Praha 6

Co můžete udělat do té doby:

- | aktualizovat své údaje v databázi ČKA (kontakt ČKA: milena.ondrakova@cka.cc)
- | podávat podněty ke změnám vnitřních předpisů (kontakt ČKA: eva.faltusova@cka.cc)
- | podávat návrhy na kandidatury do samosprávních orgánů (kontakt ČKA: adam.svejda@cka.cc)

Bližší program a další informace k letošní valné hromadě najdete na www.cka.cc a v samostatné sekci tohoto čísla Bulletinu.

**Česká komora architektů ve spolupráci se Svazem měst a obcí ČR
Vás zvou na pracovní setkání zaměřené na téma**

VÝBĚR ZPRACOVATELE ÚZEMNÍHO PLÁNU

**které se uskuteční
v pátek 12. 4. 2013 od 10.00 hod
v sále zastupitelstva Magistrátu hl. města Prahy
Mariánské nám. 1, Praha 1**

Uvažujete o pořízení územního plánu, a nevíte, jak vybrat kvalitního projektanta? Znáte rizika při výběru zhotovitele územního plánu podle jediného kritéria, kterým je nejnižší cena? Víte, že zákon o veřejných zakázkách umožňuje vybrat projektanta územního plánu méně rizikovým způsobem? Máte zájem účastnit se diskuse o zkušenostech s pořízením územního plánu a poučit se ze zkušeností jiných?

Cílem tohoto pracovního setkání je přiblížit, zejména obcím, které uvažují o pořízení územního plánu nebo připravují v souladu s platnou legislativou rozsáhlejší změnu stávajícího územního plánu, jak postupovat, aby dosáhly optimálního výsledku s vyváženým poměrem ceny a kvality.

Program:

- | Přiblížení současného stavu (legislativní prostředí, přístup k urbanismu, územní plán jako nástroj racionálního rozvoje obce).
- | Představení Metodiky pro výběr zhotovitele územního plánu s uplatněním soutěže o návrh (praktické rady, Česká komora architektů jako partner pro konzultace při vypisování soutěže o návrh).
- | Praktické zkušenosti se soutěží na zhotovitele územně plánovací dokumentace, jak obhájit výběr na základě více kritérií, nikoliv jen na základě ceny.
- | Význam kvality územního plánu pro rozvoj sídla.
- | Diskuse.

Vstup na akci je volný. Účastníci obdrží Metodiku pro výběr zhotovitele územního plánu a k dispozici jim budou odborníci z řad urbanistů na zodpovězení konkrétních dotazů. Předpokládaný konec je ve 14 hodin.

Vstup na akci je volný po vyplnění registračního formuláře na <http://www.smocr.cz/cz/nase-akce/jine/vyber-zpracovatele-uzemniho-planu.aspx>.

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ SOUTĚŽE NA VIZUÁLNÍ IDENTITU ČKA

Česká komora architektů uzavřela veřejnou soutěž na novou vizuální identitu a vyhlašuje nyní její výsledky. Na prvním až druhém místě se umístili designér Jakub Straka a studio MŮTANTA, na třetím místě studio Deep Throat a na čtvrtém Jaromír Hárovník.

Představenstvo České komory architektů se v průběhu roku 2012 rozhodlo pro vytvoření nových webových stránek. Jedná se jak o krok zapadající do Strategie komunikace ČKA, zejména v oblasti intenzivnější propagace české architektury a profese architekta, tak o výstup, který by měl fungovat jako kvalitní služba členům ČKA. S tímto rozhodnutím bylo spojeno i vyřešení jednotného vizuálního stylu, o jehož potřebě se mluví už několik let, a ke kterému zatím nedošlo. Snahou bylo najít partnera v oblasti grafického designu pro dlouhodobou spolupráci a rozvíjení vizuální identity ČKA.

Protože ČKA sama propaguje architektonické soutěže, chtěla jít příkladem a namísto přímého výběru grafika se rozhodla pro veřejnou soutěž. „Šlo nám o to, najít kreativního partnera pro dlouhodobou spolupráci, který se dobře orientuje v oblasti digitálních médií. Máme vymyšlenou celou řadu funkcí a platforem, které by naše nové stránky měly obsahovat, jako jsou například portfolia jednotlivých členů ČKA nebo intranet, který umožní snadnější komunikaci uvnitř architektonické komunity,“ uvedl předseda Pracovní skupiny pro propagaci architektury ČKA Petr Janda. V zadání soutěže ČKA doporučila soutěžícím zachovat motiv lva, logo a jeho uplatnění by však zároveň měly naznačit větší otevřenost Komory, lehkost a pružnost její komunikace. Očekáván byl koncept vizuální identity, která potvrdí roli ČKA jako autority v oboru architektury a urbanismu a zároveň ukáže její otevřenost k současným trendům a svěží přístup k otázkám týkajícím se architektury.

Na konci září 2012 tedy Česká komora architektů vyhlásila veřejnou neanonymní soutěž na koncept nové jednotné vizuální identity ČKA s důrazem na digitální média. Do 5. listopadu, na kdy byla stanovena uzávěrka, se sešly návrhy celkem od 21 přihlášených autorů nebo týmů.

Hodnotící komise ve složení Petr Babák, Lukáš Brom, Adam Gebrian, Petr Janda (předseda), Aleš Mička, Josef Panna a Martin A. Tomáš zasedla poprvé 8. listopadu a v prvním kole vybrala 8 návrhů, jejichž autoři byli pozváni k osobní prezentaci.

Druhé kolo se uskutečnilo 23. listopadu 2012. Každý autor nebo autorský tým měl 20 minut na představení svého návrhu řešení vizuální identity a koncepce webu ČKA. Druhého kola se zúčastnili: Deep

Throat, Matěj Hanauer, MŮTANTA, studio mančaft, Jaromír Hárovník, Pavlína Morháčová a Jan Čumlivski, Matěj Görner a Jakub Škrhla a Jakub Straka.

Při následném hodnocení byly čtyři návrhy vyřazeny a čtyři postoupily do nejužšího hodnocení. V následující části tiskové zprávy najdete komentáře poroty k finálovým návrhům a texty jednotlivých autorů.

STANOVISKO POROTY K NÁVRHŮM NA VIZUÁLNÍ STYL ČKA

V průběhu závěrečného hodnocení poroty se ukázalo, že se mezi členy vytříbily dva typy stanovisek nebo myšlenkových proudů (až tři v případě návrhu č. 18), které ovšem nebylo možno propojit v konsenzus. Výstupem jednání poroty je tedy poměrně pestrý pohled na předkládané návrhy. Vzhledem k tomu, že s ohledem na rozmanitost pohledů nebylo možné hodnocení sloučit do jednoho konzistentního textu, který by si neprotiřečil, rozhodli jsme se jednotlivé názory nechat oddělené a v rámci hodnocení je bez ohledu na autora seřadit od nejstřícnějšího k nejméně střícnějšímu. Jsme si vědomi, že v textové podobě je hodnocení poměrově nevyvážené a nereprezentuje zastoupené názory rovnoměrně (skutečně to bylo 50:50), nicméně raději jsme upřednostnili zveřejnění většího množství textů, které by kompilováním ztratily na důrazu, před snahou o vyvážené zastoupení obou názorů.

Porota navrhla udělit čtvrté a třetí místo, mezi dvěma nejvýše hodnocenými návrhy se nedokázala shodnout na jednoznačném vítězi, a doporučila proto ČKA vyžádat si upřesňující podklady a na jejich základě první a druhé místo vyhlásit.

NÁVRH Č. 11 (JAKUB STRAKA) – 1.-2. MÍSTO

Názor A: Asi nejvíce dotažený koncept, elegantní a čisté řešení. Samotná značka je bez problémů použitelná, přestože neuvádí symbolu lva – je vzdušná, a přitom drží velmi pevně formu. Velkým tématem je pak samotný vizuální styl. Autor dlouhodobě precizuje svůj pevný rukopis na každé nové zakázce a ČKA by mohla být další v řadě. S nadsázkou tak lze položit otázku, zda chceme nakoupit tuto hotovou univerzální šablonu. Dle mého názoru spíše nikoliv, jelikož v soutěži lze najít i řešení

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

Č K A

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

JOSEFSKÁ 34/6
118 00 PRAHA 1

WWW.CKA.CC

SIMONA JURAČKOVÁ
MANAŽERKA KOMUNIKACE

T +420 702 035 234
SIMONA.JURACKOVA@CKA.CC

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

vytvořená unikátně pro ČKA, která budou prezentovat instituci osobitěji a autentičtěji.

Názor B: Přehledný, graficky vytříbený návrh s dobrou možností dalšího vývoje. Výrazný posun k aktuálním trendům webdesignu (barevnost, čitelnost, nekomplikovaná navigace). Autorova grafická konzistence a aktuální (i předpokládaná) produktivita je zároveň úskalím v možné změnitelnosti identity ČKA. Minimalistický přístup k navrženým identifikačním prvkům lze vnímat jako plus a zároveň jako úskalí tkvící v jejich neviditelnosti. Aplikace do tiskovin postrádá kvalitu jasného grafického řešení čitelnou v návrhu webu, jednoduchost zde hraničí se stylovou nedotažeností. Proporční nekonzistentnost zkrácené verze loga působí nechtěně.

Názor C: Koncept, který se snaží být minimalistický, intelektuální a akademický. Za touto formou (o jejímž provedení by se dalo diskutovat) se ale neskrývá nic podstatného. Linka jako jednotící princip je generická, její vklad neurčitý a ve způsobu použití není ani celek příliš konzistentní. Vizuelně jde o identitu subtilní, která prezentaci ČKA možná zjednoduší a zpřehlední, nebude ale žádným velkým zviditelněním ani zásadným posunem.

Samotné řešení webu považuji za docela nezajímavé, ale schopné naplnit očekávání i funkci.

NÁVRH Č. 22 (MŮTANTA) – 1.–2. MÍSTO

Názor A: Studio Mūtanta se svým návrhem od začátku soutěže až do samotného konce budilo vášně a diskusi. Už tento prostý fakt považuji za úspěch a známku silného potenciálu i v možném budoucím povozu. Jde jednoznačně o jeden z nejvýraznějších a graficky nejkvalitnějších návrhů. Velmi dobře zvládnutá značka instituce navazuje na původního lva. Zachování malého státního znaku (sice v abstraktnější podobě) si velmi cením a považuji za strategické ho udržet. Hlavní arzenál však spočívá v navržené podobě webu, jenž živě (nikoliv nepřehledně) rozehrává základní layout a integruje do sebe prvky současného internetu – facebook, google zásuvné moduly, pdf tisk, diskusní fóra apod. Vše se přitom děje velmi intuitivně a chytře. Dlouhé texty jsou zdravě zformátovány do bloků, podpořeny perexy a výraznými titulky a podtitulky. Návrh č. 22 osobně považuji za vítěze soutěže a i přes mnoho nepřesností a nejasností za dobré řešení. Je jisté, že dotažení návrhu do funkční podoby by nebylo bez bolesti, ale jsem si jist, že by stálo za to.

Názor B: Zřejmě jediný akceptovatelný návrh redesignu lva, přestože logo samotné považuji za nejslabší část celého systému. Princip „dlaždic“ je extrémně jednoduchý a umožňuje snadnou aplikaci na cokoli (zdařilá titulní strana Bulletinu). Koncept je rozpoznatelný, výrazný, funkční a identitu ČKA přinese výrazný posun.

Řešení webu považuji za velmi dobré, modulární systém bude funkční a umožní naplnit jakýkoli obsah. Při dodržení jednoduchých pravidel

plnění by neměl být problém s přehledností webu, naopak dlaždice umožňují snadnou a jasnou navigaci, nehledě na to, že tento způsob navigace bude možná už brzy úplně běžný.

Názor C: Technicky zajímavý návrh postavený na progresivní struktuře webové stránky, pravděpodobně predikující vývoj webových prezentací v tomto směru. Návrh počítá s možností integrace množství aktuálních prvků používaných pro webové stránky s charakterem vstupního portálu do oblasti (zde architektury). Modifikace vizuální identity je postavena na manipulaci se stávajícím logem, naznačuje cestu, nicméně není jednoznačně přesvědčivým řešením, což lze říci o celé vizuální stránce návrhu (barevnost blízká stávajícímu webu ČKA, volba písma). Získanou přidanou hodnotou a zároveň úskalím pro ČKA může být (ne)náročná orientace na stránkách stejně jako jejich výroba a provoz.

Z AUTORSKÝCH TEXTŮ JEDNOTLIVÝCH STUDIÍ/AUTORŮ:

NÁVRH Č. 11 – JAKUB STRAKA

Hlavním cílem nové identity je zjednodušení celkové komunikace, podtržení toho podstatného a vytváření prostoru.

Identita vychází ze způsobu používání samotného názvu Česká komora architektů, Komora, ČKA a zakládá si na fungování v každé variantě.

Identita se skládá ze tří variant samotného názvu, vždy typograficky vytvářejících nový celek. Každá z variant má svou verzi zkratky názvu, kdy se naopak vytváří nový prostor z původního celku. Symbol lva se používá jen jako doplňková část, viz ukázkou Bulletinu.

NÁVRH Č. 22 – MŮTANTA

Koncept loga a vizuálního stylu se odvíjí od požadavku ČKA v zadání soutěže – vytvořit značku, která bude mít státní institucionální charakter a zároveň bude ukazovat větší otevřenost Komory vůči veřejnosti, moderním trendům se zachováním symbolu lva.

Rozhodli jsme se rozdělit lva na části a skládat z nich nové kombinace, možnosti, vize (větší lehkost a otevřenost Komory vůči veřejnosti). Vzniká tak rafinovaná cesta, která poukazuje na důležitost nových úhlů pohledu s odkazem na tradici. Logo je stavební kámen vizuálního stylu a reprezentuje pohyb, chuť vydat se novými směry. Lev se tak z původní statické pozice vydává do prostoru, který dále zkoumá.

Celý vizuální styl je zpětně výraznou měrou ovlivněn návrhem webu ČKA, který má být hlavním komunikačním kanálem Komory. (Výrazná hra a další rozvážení loga, jednoduchost a výrazná barevnost.)

Mgr. Simona Juračková

Zkrácená verze tiskové zprávy z 16. ledna 2013, celý text je na www.cka.cc.

Česká komora
architektů

Česká komora
architektů

Jan Novák

Tel.: 608 809 102
E-mail: j.novak@cka.cz
www.cka.cz

Návrh č. 22 (MŮTANTA) – logotyp, vizitka, obálka Bulletinu, web

KDYŽ ARCHITEKTI TANČÍ

Architekt a společenský tanec. Vztahem těchto dvou ne zcela známých veličin jsme se zabývali už od podzimu. Odhadovali jsme, zda a kolik architektů bude ochotno věnovat sobotní večer, aby se hezky oblékli, navoněli a s partnerkou či partnerem vyrazili do víru velkoměsta. V Ostravě má ples architektů tradici, v Brně také býval, ale co Praha? V novodobé historii Komory se žádný nekonal. Má tedy smysl zakládat tradici? A jak by měl architektonický ples vypadat?

Velkým iniciátorem a motorem, který nenechal organizátory vydechnout, byl předseda ČKA Josef Panna. Později se potvrdilo naše podezření, že sám je velmi dobrý tanečník. Měli jsme v hledáčku několik míst, od těch tradičních po zcela alternativní. Na volbě místa záleželo, jak ples bude vypadat, jakou bude mít dramaturgii a atmosféru. Nakonec zvítězila La Fabrika, Pražský taneční orchestr Jindřicha Váchy a po půlnoci trojice dýdžejů SEED.

Ples se konal v sobotu 2. března od 19 hodin. Báli jsme se obvyklé neřesti architektů, totiž pozdních příchoďů, ale už v půl osmé byl sál s barem poměrně naplněn a krátce po osmé už byla přítomna většina hostů. Kromě architektů a jejich přátel dorazila řada vzácných hostů: prezidenti a předsedové profesních komor, zástupci samosprávy, partneři Komory a sponzoři plesu.

Akci moderoval herec Studia Ypsilon Andrej Polák, po přivítání předsedy ČKA přišlo na řadu trojí provedení argentinského tanga v podání dvojice z tanečního studia Caminito. Tango navnadilo přítomné natolik, že když poté spustil big band, parket se okamžitě zaplnil. „Oni opravdu tančí,“ reagoval trochu udiveně hlavní organizátor plesu Adam Švejda. Během plánovacích schůzek jsme řešili, za jak dlouho po začátku se asi začne tančit a kdo pro koho půjde, aby rozproudil zábavu. Obavy se nakonec ukázaly jako zcela zbytečné.

O další bod programu se postarala herečka a akrobatka Cirkru La Putyka Anna Schmidtmajerová s ukázkou z představení Up End Down, provedenou na zavěšené šále.

Mezi jednotlivými hudebními bloky se uskutečnilo dvojí losování tomboly, která byla skutečně bohatá a zahrnovala ceny od předplatného časopisů přes výpravné publikace, vouchery na košile, podmínková rádia, kávovar, laserový měřič a židle až po designové hodiny. Celková hodnota losovaných cen byla 75 tisíc korun. Všechny ceny do tomboly získala Komora darem. Stejně jako peníze potřebné na organizaci plesu. Díky sponzorům tak ples nezatížil rozpočet Komory.

Tančilo se až do půlnoci, poté se ke slovu dostali dýdžejové. Prohlédněte si fotografie a zeptejte se těch, které na nich uvidíte, jak se bavili. Ale podle všeho dostanete ode všech stejnou odpověď: Skvěle! Takže zase za rok!

Mgr. Simona Juračková
Foto: Stanislav Zbyněk

Poděkování sponzorům, bez kterých by se akce nemohla konat:
Architecture Week
Marsh Česká republika
MANTA Broadcast, s. r. o.
BN Office Solution & Grammer Office
Beton Brož, s. r. o.
SBS ELEKTRO, s. r. o., výhradní distributor Gira
Progresklima CZ, s. r. o.
Rodinná firma MOLITANKY.cz

ČKA: HODNOCENÍ ROKU 2012

VYPSÁNO BYLO NEJVÍC ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ V HISTORII

Nejvíce vypsaných architektonických soutěží v historii České republiky, úzká spolupráce s ministerstvem pro místní rozvoj, práce na přípravě legislativních předpisů, podpora vzniku kvalitní architektury a zlepšení komunikace Komory dovnitř i navenek, to jsou hlavní body, kterých se Česká komoře architektů v roce 2012 podařilo dosáhnout a na které se zaměří i v příštím roce.

Architekti na jedné lodi, foto: Stanislav Zbyněk

Rok 2012 byl pro českou architekturu průlomový: v jeho průběhu bylo vyhlášeno celkem 30 architektonických soutěží a 4 soutěžní přehlídky, jejichž pravidla a podmínky byly v souladu se Soutěžním řádem České komory architektů, tudíž jim byla ČKA udělena tzv. regulérnost. Jedná se o nejvyšší počet vypsaných architektonických soutěží od vzniku samostatné České republiky a také za dvacet let existence Komory. Tento fakt Česká komora architektů velmi vítá a věří, že nastavený trend bude v dalších letech pokračovat. Pokud se tak stane, může to být ukazatelem rozhodnutí investorů vybírat zpracovatele projektů především podle kvality a transparentněji než dosud a také příčinou vyššího počtu kvalitních staveb v České republice.

Letošní rok došlo v České komoře architektů k výměně předsedů. Po valné hromadě, konané dne 21. dubna 2012, se po Janu Vranovi stal novým předsedou ČKA Josef Panna. Pod jeho vedením se Česká komora architektů zaměřila na dvě témata: na zlepšení služeb pro své členy a na propagaci oblasti architektury a upevnění jejího místa v zorném poli veřejnosti. V současné době se proto dokončuje výběr grafického řešení nové vizuální identity Komory a na něj naváže vytvoření nových webových stránek, které budou důležitým architektonickým portálem. Posílit Komoru při naplňování nejen těchto dvou cílů, ale také rozvíjet a realizovat vytvořenou strategii komunikace ČKA má rovněž nově zřízená pozice manažera komunikace.

ČKA se také společně s oborovými kolegy zasazuje o propagaci termínu bezpečná cena, což je taková cena projektu, která je schopná přinést kvalitní stavbu. „Za jeden z vážných profesních problémů současnosti považují výběrová řízení probíhající dle zákona o veřejných zakázkách, respektive fakt, že zpracovatelé se vybírají pouze na základě nejnižší ceny, tedy nikoli ceny a kvality. Cílem výběrového řízení na projekt stavby či urbanistický plán má být nalezení kvalitního, optimálního návrhu řešení za odpovídající cenu. Cílem by nemělo být získání levného projektu za cenu, která se často pohybuje mezi 10 a 30 % adekvátní částky. Podstatnou část nákladů na stavbu tvoří její realizace a provoz, zatímco projekt stavby stojí jen zlomek všech investičních nákladů, takže případná úspora za projekt není pro zadavatele ve výsledku velká. Pokud

však za velmi nízkou cenu investor získá nedostatečný projekt, hrozí realizace nekvalitní stavby a logicky prodražení výstavby i následného provozu,“ uvádí předseda České komory architektů Josef Panna.

Pro vznik kvalitních staveb a budování vlivného prostředí pro život je zapotřebí vytvářet konkrétní podmínky: od legislativních přes etické až po fyzické. Česká komora architektů se zasazuje právě o vytváření záze-
mí pro architekturu a budování její silnější pozice, neboť kvalita prostředí je otázkou zásadní pro lidský život a také věcí veřejnou; měla by tudíž být také prioritou. V legislativní oblasti byla v roce 2012 přijata rozsáhlá novela stavebního zákona, na které se ČKA podílela. ČKA také úzce spolupracovala s ministerstvem pro místní rozvoj na přípravě prováděcí vyhlášky zákona o veřejných zakázkách, která je nyní v připomínkovém řízení. V oblasti památkové péče se zástupci Komory aktivně účastnili prací na přípravě nového zákona o památkové péči i novelizace toho stávajícího. Pozornost věnovala Komora rovněž tématu udržitelného rozvoje a připomínkovala návrh vyhlášky k zákonu o hospodaření energií.

Příštích pár let bude důležitých pro řadu obcí a dalších územněsprávních celků, které mají povinnost mít do roku 2020 územní plán. V roce 2012 proto Komora vytvořila metodiku k výběru zhotovitele územního plánu, kterou chce zadavatelům pomoci zorientovat se v tématu a jeho úskalích. V příštím roce bude ČKA společně s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Svazem měst a obcí ČR v informování o tomto tématu pokračovat.

V oblasti soutěží se Česká komora architektů často vyjadřuje k jednotlivým kauzám. Mnohem raději však předcházíme problémům už při zadávání projektové dokumentace, Česká komora architektů proto jedná s vypisovateli soutěží a snaží se najít cestu, jak vyřešit jejich problémy, a přitom dodržet všechny náležitosti týkající se zákona o veřejných zakázkách i Soutěžního řádu ČKA, který je jeho naplněním v oblasti soutěže o návrh. Tyto konzultace v oblasti soutěží poskytuje ČKA bezplatně.

Snažíme se pomoci zadavatelům zakázek a zároveň podporovat vstup kvalitní architektury do menších projektů, pracujeme proto na vzo-
ru soutěže pro zakázky malého rozsahu dle zákona o zadávání veřejných zakázek. Jeho dokončení a distribuci připravujeme na jaro 2013.

Aktivita ČKA zaměřená na zlepšování prostředí však směřují také dovnitř architektonické obce. Jelikož oblast zadávání veřejných zakázek je poměrně komplikovaná, Komora pravidelně pořádá školení pro zájemce z řad autorizovaných architektů, díky kterým budou dobře připraveni na svou účast v porotě architektonické soutěže, tedy přesněji soutěže o návrh podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Aktuálně je proškolen 346 našich členů. Poprvé jsme také letos vyškolili 45 organizátorů soutěží. Uskutečnilo se rovněž šest seminářů k novele stavebního zákona, platné od prvního ledna příštího roku.

Uspořádali jsme též sérii akcí určených odborné i laické veřejnosti: uskutečnil se 13. ročník Přehledky diplomových prací, jehož vítěz Adam Wlazel, absolvent Akademie výtvarných umění v Praze, získal stáž v londýnském ateliéru architektky Evy Jiřičné, uskutečnila se akce Architekti na jednom dvorku a zahájen byl cyklus diskusních setkání OTTA (Otevřený think tank architektů). V rámci Mezinárodního dne architektury proběhl druhý ročník akce Architekti na jedné lodi spojený s tiskovým setkáním na téma architektonických soutěží, kterého se osobně účastnil 1. náměstek primátora hlavního města Prahy Tomáš Hudeček a vedoucí oddělení právního rámce veřejných zakázek ministerstva pro místní rozvoj Vlastimil Fiedler.

V roce 2012 byli také oceněni dva významní členové České komory architektů – architekt Viktor Rudiš získal stříbrnou pamětní medaili Se-

nátu, architekt Emil Píkrýl dostal Cenu Ministerstva kultury ČR za architekturu. Do Barcelony putovaly naše nominace na prestižní mezinárodní cenu realizací Mies van der Rohe Award 2013. Poctu ČKA za rok 2012 získal architekt David Kopecký (in memoriam).

O ČESKÉ KOMOŘE ARCHITEKTŮ

ČKA je samosprávním profesním sdružením s přeneseným výkonem státní správy, které bylo zřízeno zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu profese autorizovaných architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě. ČKA nese odpovědnost za profesionální, odborný a etický výkon profese architektů v ČR.

Nejvyšším výkonným orgánem České komory architektů je představenstvo, dalšími volenými orgány jsou Stavovský soud a dozorčí rada. Valná hromada na svém každoročním zasedání volbami obměňuje složení třetiny členů těchto orgánů. K činnosti Komory zřizuje představenstvo pracovní skupiny, kterých je v současné době 12. Podrobnější informace o jejich letošní práci najdete v příloze tiskové zprávy. K dnešnímu dni má Česká komora architektů 3462 členů.

Mgr. Simona Juračková

Tisková zpráva ČKA z 28. prosince 2012

PŘÍLOHA TZ ČKA HODNOCENÍ ROKU 2012

PRACOVNÍ SKUPINY ČKA – ZPRÁVY Z ČINNOSTI

Pracovní skupina pro soutěže

V letošním roce bylo vyhlášeno celkem 30 regulérních soutěží (z toho 3 soutěže pro studenty) a 4 soutěžní přehledky, což je od vzniku Komory nejvyšší počet. Pracovní skupina dala pokyn k vydání 19 neregulérností. Nejčastějšími nešvary, se kterými se PS při konzultování zadávacích podmínek setkává, byly chybějící jmený seznam porotců a absence cen a odměn. PS konzultovala i řadu dalších soutěží, jejichž vyhlášení je naplánováno na příští rok, připravuje se např. soutěž na zpracování památníku aviatika Jana Kašpara v Pardubicích, polyfunkční centrum Strašnic s budovou úřadu městské části Praha 10 nebo obnova nábřeží řeky Loučné v Litomyšli. Značnou pozornost věnovala PS také přípravě prováděcí vyhlášky k soutěži o návrh zákona o veřejných zakázkách. PS pořádala školení porotců, aktuálně je proškolených 346 autorizovaných architektů (<http://www.cka.cc/souteze/info-pro-vyhlasovatele/seznam-porotcu>), a poprvé ve své historii proškolila i 45 organizátorů soutěží (<http://www.cka.cc/souteze/info-pro-vyhlasovatele/seznam-proskolenych-organizatoru-soutezi>).

Petr Lešek, předseda PS
Ludmila Cepáková, tajemnice PS

Pracovní skupina pro transparentní zadávání veřejných zakázek

Pracovní skupina připravila vzor soutěže pro zakázky malého rozsahu dle zákona o veřejných zakázkách, který nyní prochází vnitřní diskusí v rámci právního oddělení a představenstva ČKA. Připravila také texty k propagaci zadávání veřejné zakázky formou soutěže o návrh a zúčastnila se schůzek a konferencí s propagací této tematiky. Spolupracovala s neziskovými organizacemi při upozorňování na nestandardní postupy veřejné správy.

Skupina intervenovala v několika vzorových případech, analyzovala možnosti propagace architektonických soutěží a data, která je vhodné získávat z realizací staveb vzniklých na základě soutěže o návrh – architektonické soutěže.

Petr Lešek, předseda PS
Kateřina Folprechtová, tajemnice PS

Pracovní skupina pro legislativu

Druhé pololetí roku 2012 bylo náročné vzhledem k přijímání novely stavebního zákona. ČKA se aktivně účastnila práce na konečné verzi novely, která byla 19. září 2012 přijata poslaneckou sněmovnou. Následovaly práce na novelizacích prováděcích vyhlášek, jichž se PS účastnila ve spolupráci s PS pro standardy a PS pro urbanismus. Šlo nejprve o novelu vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, která vznikala za úzké spolupráce s ministerstvem pro místní rozvoj (MMR), reprezentovaným ředitelkou odboru stavebního řádu Marcelou Pavlovou. Podobně probíhalo připomínkování vyhlášek č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, a č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření. Úspěchem

je jistě navázání dobré spolupráce s MMR a aktivní přístup k textaci prováděcích předpisů. Dané předpisy by si však jistě zasloužily hlubší úvahu o svém smyslu v souvislosti se stavebním zákonem.

Podobně probíhaly práce na připomínkování vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, jejíž novela vznikla na MMR pod vedením ředitele odboru územního plánu Tomáše Sklenáře.

Rovněž bylo nutno reagovat na rozsáhlou novelu stavebního zákona, jež začne platit od ledna 2013, ve vztahu k autorizovaným architektům. Proto bylo v listopadu a prosinci 2012 uspořádáno šest seminářů v Praze a Brně, kterých se celkem zúčastnilo více než 400 architektů.

Neméně důležitá je pokračující práce s MMR na prováděcí vyhlášce zákona o veřejných zakázkách, jež bude upravovat podrobná pravidla soutěže o návrh.

Pavel Hnilička, předseda PS
Eva Faltusová, tajemnice PS

Pracovní skupina Územní plánování, urbanismus a krajina

Členové PS se soustředili zejména na dopracování „Metodického pokynu pro výběr zhotovitele územního plánu s uplatněním soutěže o návrh a navazujícího jednacího řízení bez uveřejnění“. Připomínky ze strany ministerstva pro místní rozvoj (MMR) byly do textu většinou zapracovány, některé dotazy byly ze strany pracovní skupiny vysvětleny a následná reakce MMR vyústila v osobní jednání na ministerstvu. K názorové shodě sice na tomto jednání nedošlo, ale další diskuse bude probíhat.

Mnohem pozitivnější reakce k danému materiálu byla ze strany Svazu měst a obcí ČR. Konečné znění a distribuci „Metodiky“ předpokládáme po uskutečnění workshopu k tomuto tématu (pravděpodobně březen 2013), poté bude materiál k dispozici všem architektům, zástupcům samosprávy i státní správy.

Dále pracovní skupina vypracovala stanovisko ČKA k otázce správného užívání oprávnění „Autorizovaný projektant územních systémů ekologické stability“ a podklad pro autorizaci – autorizovaný projektant ÚSES a otevřela jednání na Ministerstvu životního prostředí ČR. Další kolo tohoto jednání proběhne v lednu 2013.

V roce 2013 počítáme s články k problematice zákona o veřejných zakázkách a současné praxe ve výběru projektanta územního plánu (ÚP), budeme se věnovat standardům ÚP a „bezpečné ceně“ ÚP, současné praxi v pořizování ÚP včetně otázky autorství a také novele stavebního zákona a prováděcích vyhlášek. Jedním z prvních úkolů je definování „kritéria ekonomické výhodnosti“ ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek.

Milan Košar, předseda PS
Gabriela Dufková, tajemnice PS

Pracovní skupina pro propagaci architektury

Na samém začátku roku se pracovní skupina věnovala přípravě obsáhlého dokumentu Koncepte komunikační strategie ČKA, který byl

Architekt Emil Píkrýl získal Cenu Ministerstva kultury ČR za architekturu

Přehlídka diplomových prací, první cena Adam Wlazel (AVU): Dostavba Staroměstské radnice a Staroměstského náměstí, foto: Stanislav Zbyněk

předložen na valné hromadě v dubnu 2012. Dokument jako celek sice tato valná hromada nepřijala, neboť kvůli jeho obsáhlosti jej nebylo možné na místě prodiskutovat, nicméně pověřila představenstvo jeho dalším dopracováním a to na základě strategie schválilo rozpočet a zahájení práce na vytvoření nových webových stránek ČKA, intranetu, vizuálního stylu ČKA i užší komunikaci s novináři.

Ve druhém pololetí měla PS čtyři velké úkoly – vybrat vhodného kandidáta na nově vytvořenou pozici manažera komunikace, zahájit aktivní komunikaci s médii, připravit a provést výběrové řízení na dodavatele nové vizuální identity s důrazem na digitální média a přijmout v úzké spolupráci s novou manažerkou komunikace konkrétní změny v komunikaci uvnitř Komory, a tím vylepšit služby pro členy a přispět k naplnění cílů Komory. Všechny tyto úkoly pracovní skupina průběžně naplňuje. Byla rovněž zorganizována akce Architekti na jedné lodi, spojená se setkáním s novináři na téma architektonických soutěží, a zaveden byl e-mailový newsletter, pravidelně informující členy o dění v Komoře i v oboru.

Petr Janda, předseda PS
Johana Doubravová, členka PS

Pracovní skupina pro památkovou péči

Za hlavní úkol pro rok 2012 si skupina stanovila v souladu s pověřením představenstva přípravu podkladů pro záměr vlády k novému zákonu o památkové péči a případnou úpravu souvisejících předpisů. Pracovní skupina vypracovala celkem čtyři stanoviska k novému zákonu, která byla odsouhlasena představenstvem ČKA a odeslána na ministerstvo kultury: stanovisko k přípravě nového zákona, stanovisko k novele památkového zákona v oblasti archeologie, podklad pro návrh věcného záměru nového zákona o památkové péči a stanovisko ČKA k návrhu věcného záměru nového zákona o památkové péči.

Členové pracovní skupiny usilují o takovou památkovou péči, která umožní vznik nových hodnot v historickém kontextu a bude postavena na odbornosti a osobní odpovědnosti jak na straně architektů, tak i na straně památkářů.

Ladislav Kuba, předseda PS
Kateřina Slaná, tajemnice PS

Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj

Skupina v letošním roce především sledovala přípravu nové legislativy a komentovala návrh vyhlášky nového zákona 318/2012 Sb., o hospodaření energií. Členové PS komentovali rovněž prezidentovo veto návrhu tohoto zákona, kde konstatovali, že si ČKA uvědomuje význam hospodaření energií stejně jako ostatními zdroji, a postavili se za návrh zákona.

V příštím roce by pracovní skupina měla připravit přehled nové legislativy a dále návrh pozice Komory k tématu udržitelnosti a hospodaření energií. Průběžně bude sledovat a ovlivňovat legislativu v této oblasti.

David Mareš, předseda PS

Pracovní skupina pro zahraničí

Česká komora architektů je členem řady mezinárodních organizací a sdružení: nejdůležitější jsou European Forum for Architectural Policies (EFAP), European Network of Architectural Competent Authorities (ENACA), Architects' Council of Europe (ACE) a Union Internationale des

Architectes (UIA). Pro činnost ČKA je nejdůležitější Evropská rada architektů (ACE), a to s ohledem na její dobré vazby na evropské instituce a schopnost prosazovat v nich zájmy svých členů. Má systém pracovních skupin podobně jako ČKA, proto jsme se rozhodli vytvořit tzv. ACE tým, který má 11 členů. Letošním tématem ACE je úprava směrnice o zadávání veřejných zakázek, směrnice o energetické účinnosti a směrnice o energetické náročnosti budov. Zástupci ČKA se účastnili dvou setkání pracovních skupin a dvou valných hromad.

Josef Smutný, předseda PS
Kateřina Folprechtová, tajemnice PS

Pracovní skupina Standardy

V průběhu roku 2012 byly dokončeny pracovní texty, které byly předány k připomínkám odborné veřejnosti (Česká komora architektů, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě) a Ministerstvu pro místní rozvoj ČR (Ing. Pavlová, Ing. arch. Tunka). Proběhlo připomínkování MMR k části 1. Územně plánovací dokumentace, vypořádání připomínek a příprava novely vyhlášky č. 500/2006 Sb. Dále byly projednány návrhy novel vyhlášek č. 499/2006 Sb., č. 501/2006 Sb. a č. 503/2006 Sb. Finální znění novel vyhlášek byla předložena Legislativní radě vlády.

Na rok 2013 je v plánu zapracování vydaných vyhlášek č. 499/2006 Sb., č. 501/2006 Sb. a č. 503/2006 Sb. do „Standardů“, Část 1. ÚPD a Část 2. Projektování staveb. Následně ČKA a ČKAIT vydají „Standardy“ jako metodickou pomůcku pro autorizované osoby ČKA, ČKAIT a odbornou veřejnost.

Jan Vrana, předseda PS
Adam Švejda, tajemník PS

Pracovní skupina pro vzdělávání

Pracovní skupina se zabývala úpravou pracovní verze národních kvalifikačních rámců vzdělávání (Q RAM). Architektura je jedním ze 40 oborů, stanovují se nároky na vzdělání v rámci bakalářských, magisterských a doktorských programů. Do budoucna se jedná o důležité vodítko pro evaluaci vysokých škol, protože se začne používat při akreditaci. Dále se věnovala notifikaci vysokých škol v rámci podskupiny uznávání kvalifikace v oblasti architektury. Rovněž byl změněn Autorizační řád a pracovalo se i na zcela novém. Přelomové je přitom doporučení uznávat tři architektonické programy přednášené na stavebních fakultách. Pokračovala práce na systému Celoživotního profesního vzdělávání. Skupina také naplánovala rozvoj svých aktivit ve vztahu k základním a středním školám a rozvoj systému vzdělávání zaměstnanců stavebních úřadů.

Ladislav Lábus, předseda PS

Pracovní skupina pro krajinářskou architekturu

Představenstvo jmenovalo na svém listopadovém zasedání novou předsedkyni skupiny a pověřilo ji výběrem členů skupiny, stanovením cílů a návrhem plánu činnosti na rok 2013.

VYHLÁŠENÍ 14. ROČNÍKU PŘEHLÍDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ

V letošním roce se již po čtrnácté uskuteční Přehlídka diplomových prací, která je určena všem absolventům architektonických škol v České republice. Poslední ročník vzbudil mezi studenty velký zájem a porota vybírala ze 107 přihlášených prací.

Cílem přehlídky, kterou každoročně vypisuje ČKA ve spolupráci s architektonickými školami, je umožnit studentům srovnání s ostatními kolegy a vyvolat diskusi a zájem o architekturu. Vítěze vybere pětičlenná porota, jmenovaná představenstvem České komory architektů, která rozdělí ceny v celkové výši 50 000 Kč. Pro porotu je rozhodujícím kritériem architektonická kvalita hodnocených diplomových prací, o čemž se může každý přesvědčit na www.diplomy.cz, kde je možné oceněné práce zhlédnout.

V loňském roce porota složená z Aleny Korandové (předsedkyně), Stanislava Fialy, Osamu Okamury, Tomáše Sendlera a Marcely Steinbachové vybrala jako vítěze Adama Wlazela (AVU Praha) s návrhem dostavby Staroměstské radnice a Staroměstského náměstí, který si kromě finanční odměny ve výši 25 000 Kč odnesl bonus v podobě stáže v Londýně u Evy Jiříčné, podpořené šekem na 200 000 Kč a pojištěním. Druhé místo získala Kateřina Blahutová s návrhem Praha, město na Vltavě: Li-beň (FA ČVUT Praha), která k šeku na 15 000 Kč obdržela možnost vyjet na stáž do Českého centra v zahraničí. Třetím místem uzavřela skupinu oceněných Pavlína Kolcunová s návrhem Soundscape Brno, lom Hády

(FA VUT Brno) a finanční odměnou 10 000 Kč. Také byla udělena cena poroty Michaele Roženské (FA ČVUT Praha) a Čestné uznání poroty Zuzaně Procházkové (FUA TU Liberec).

Během zimy a jara 2013 probíhá putovní výstava po zúčastněných školách, kde si mohou studenti, ale i běžní návštěvníci prohlédnout to nejlepší z uplynulého ročníku. Aktuální termíny výstav jsou na www.diplomy.cz.

Vyhlášení 14. ročníku bude spolu se jmény porotců zveřejněno na www.cka.cc v průběhu května a již teď víme, že termín odevzdání projektů bude do 10. července 2013. Práce je nutné doručit v předepsané formě spolu s přihláškou osobně nebo poštou do Kanceláře ČKA v Praze nebo Brně.

ČKA věří, že letošní ročník překoná ty předcházející a umožní objevit nové talenty v nastupující generaci architektů.

Mgr. Adam Švejda,
organizátor Přehlídky diplomových prací
Foto: Stanislav Zbyněk

POCTA ČKA 2012 PRO DAVIDA KOPECKÉHO

Jsou ti, kterým bylo dáno svým dlouhým profesním životem ovlivnit architektonickou scénu, prostředí našich měst, kterým bylo dáno vychovat nebo ovlivnit generace svých nástupců. Jsou ti, kterým bylo dáno stát se profesními i lidskými vzory. Ti, kterým bylo dáno setrváním na určitých hodnotách tyto hodnoty potvrzovat. Anebo ti, kterým bylo dáno se mýlit, své omyly poznat a s pokorou je pak napravovat. Takoví si zaslouží naši úctu. Takoví už byli Poctou ČKA oceněni.

Rodinný dům Černošice

Vila Mníšek

Tentokrát odborná komise rozhodla poctit jménem České komory architektů kolegu, kterému byl dán talent, cit, přesvědčení, energie a odvahy toto přesvědčení naplňovat. Kolegu, kterému bylo dáno vše, aby se stal stálíci architektonického nebe a zřejmě nejen toho českého. Nedošlo se mu jediného. Nebyl mu dán čas.

David Kopecký (1963–2009) jako by limit svého času tušil. To by vysvětlovalo, odkud se brala jeho nekompromisní vyhraněná energie a vědomí, že je třeba udělat vše, i zdánlivě banální a druhořadé věci tak, jak udělány být mají. Že nemá cenu čas ztrácet průměrnými řešeními, že nelze věci dělat a život žít jen na půl plynu. Ve zprůměrované společnosti adorující kompromis se s takovým drívem nežilo jednoduše, přesto David nepatřil k řňukalům, nepochopeným geniům.

Jeho eskapády se staly stejně legendární jako stavby, které spolu s Jánem Studeným vytvořili v jejich společném česko-slovenském ateliéru. Byly radikální, provokativní, krystalicky čisté, nekompromisní, poetické.

Absolvoval u Emila Přikryla. Už první realizace na Slovensku na sebe strhly pozornost, získaly řadu ocenění i kritiků. Dům ve Stupavě nebo rozkládací dům v Senci představovaly radikální pohled na architekturu bydlení.

Stali se vycházejícími hvězdami generace, která vystudovala po sametové revoluci a vstupovala do praxe už ve svobodné době. Tuto novou vlnu zastupovali na výstavách a workshopech.

Na bienále architektury v Benátkách 2002 prezentovali Česko a Slovensko vizionářským konceptem struktur vyplňujících rezervy v prostoro-ech měst, využívajících při tom technologie třídí-enzionálního tisku. Spolu s tím prezentovali i přesvědčení o budoucnosti architektury bez architekta. Publikované texty na toto téma nenechaly nikoho chladným.

Ani další léta neotupovala jeho názorovou břitkost. I po téměř desí-leté realizaci je dům v Košicích myšlenkově svěží, vila v Černošicích ještě „vyhraněnější“ a dům v Mníšku pod Brdy, kolaudovaný letos, tedy tři roky po Davidově odchodu, ještě brilantnější.

Jeho názory, dílo, osobní život, jeho projev – to vše vykazovalo neuvěřitelnou soudržnost a jednotu. On sám byl gesamtkunstwerkem. Precizoval každý moment, každé slovo, každý postoj dováděl do dokonalosti. Jeho nesentimentální zbavování se nepodstatného, odstrojování na dřeh se stalo legendárním.

Na zasedání odborné komise Pocty ČKA 2012 vyvstala kolem nominace Davida Kopeckého zásadní diskuse, vycházející z různých míry

Rodinný dům Stupava

obeznámenosti s jeho osobností a dílem. To ještě více posílilo potřebu prostřednictvím Pocty ČKA akcentovat jeho význam a iniciovat jeho teoretické a historiografické zhodnocení. Byla by chyba otálet a čekat na jeho znovuobjevení další generací kunsthistoriků.

Za čerstvé paměti je třeba říct, že tady David Kopecký byl. Že jeho hvězda vydávala ostré světlo podobající se záblesku. Těm, kteří jsme ho spatřili, se vpálil do sítnice. Už nikdy nemůžeme vidět svět kolem sebe stejně tak jako předtím.

Za odbornou porotu Pocty ČKA 2012
Jaroslav Wertig

CENA EU ZA SOUČASNOU ARCHITEKTURU – CENA MIESE VAN DER ROHE ZA ROK 2013: PŘEDSTAVENÍ FINALISTŮ

Evropská komise a nadace Fundació Mies van der Rohe vyhlásily pět finalistů, kteří budou soutěžit o Cenu Evropské unie za současnou architekturu – Cenu Miese van der Rohe za rok 2013. Celkem bylo na tuto cenu nominováno 335 děl v 37 evropských zemích, které jsou zapojeny do programu EU s názvem Kultura. Odborná porota sestavila konečný seznam (podrobnosti jsou uvedeny níže). Celkový vítěz této ceny i držitel „zvláštního uznání“ pro nejlepšího začínajícího architekta budou vyhlášeni v květnu a slavnostní předání ceny proběhne 6. června v Pavilonu Miese van der Rohe v Barceloně ve Španělsku.

Androulla Vassiliou, evropská komisařka pro vzdělávání, kulturu, mnohojazyčnost a mládež, uvedla: „Ráda bych poblahopřála všem architektům, kteří byli nominováni, a zejména finalistům. V Evropě máme obrovské množství talentovaných architektů, kteří jsou skvělými představiteli našich dynamických kulturních a tvůrčích odvětví. Zároveň jsme si vědomi, že odvětví architektury čelí značným potížím v důsledku hospodářského zpomalení. Evropská komise a nadace Miese van der Rohe jsou odhodlány podpořit toto odvětví, které je významným přínosem pro hospodářství a tvorbu pracovních míst a také tvůrcem krásy a stmelujícím prvkem pro naši společnost. Architekturu budeme i nadále podporovat, mimo jiné i prostřednictvím této ceny a budoucího programu Kreativní Evropa.“

PĚTI FINALISTY JSOU:

- | Stadshal, Gent, Belgie – Robbrecht en Daem architecten; Marie-José Van Hee architecten
- | Superkilen (interkulturní městský park), Kodaň, Dánsko – BIG Bjarke Ingels Group; Topotek1; Superflex
- | Koncertní hala a konferenční centrum Harpa – Reykjavík, Reykjavík, Island – Batteríð Architects; Henning Larsen Architects; Studio Olafur Eliasson
- | Domov pro starší osoby, Alcácer do Sal, Portugalsko – Aires Mateus Arquitectos
- | Metropol Parasol (kulturní a komerční prostor), Sevilla, Španělsko – J. Mayer H.

SOUVISLOSTI

Odvětví architektury je v samém ohnisku dynamických kulturních a tvůrčích odvětví Evropy. Přímo zaměstnává více než půl milionu lidí. Dalších více než 12 milionů osob je zaměstnáno v odvětví stavebnictví. Kulturní a tvůrčí odvětví jako celek přispívají k HDP EU až 4,5 %.

Cena Evropské unie za současnou architekturu – Cena Miese van der Rohe upozorňuje na významný přínos evropských architektů k rozvoji nových myšlenek a technologií v oblasti současného rozvoje měst. Tato cena, která byla zavedena v roce 1987, je spolufinancována programem EU s názvem Kultura a nadací Fundació Mies van der Rohe a zahrnuje peněžitou odměnu ve výši 60 000 eur, je nejprestižnější cenou v oblasti evropské architektury. Uděluje se každé dva roky jednomu dílu dokončenému během předchozích dvou let. Letošní předání ceny je již 13. v řadě.

Díla jsou na tuto cenu nominována nezávislými odborníky z celé Evropy, jakož i členskými sdruženími Rady architektů Evropy, sdruženími architektů v jednotlivých státech a poradním výborem. Členy poroty, která vybírala finalisty pro rok 2013, jsou: Wiel Arets, předseda poroty / Wiel Arets Architects, Maastricht; Pedro Gadanho, kurátor současné architektury, Museum of Modern Art (MoMA), New York; Antón García-Abril, Ensemble Studio, Madrid; Louisa Hutton, Sauerbruch Hutton Architects, Berlín; Kent Martinussen, ředitel, The Danish Architecture Center (DAC), Kodaň; Frédéric Migayou, ředitel, Architecture & Design, Centre Pompidou, Paříž; Ewa Porebska, šéfredaktorka, Architektura-murator, Varšava 5 a Giovanna Carnevali, tajemnice poroty / ředitelka, Fundació Mies van der Rohe, Barcelona.

Tato cena je pojmenována po Ludwigu Miesovi van der Rohe, který je považován za jednoho z průkopníků moderní architektury 20. století. Mezi jeho nejproslulejší díla patří Německý pavilon na výstavě v Barceloně v roce 1929, vila Tugendhat v Brně, Seagram Building v New Yorku a Neue Nationalgalerie v Berlíně.

Informace: <http://ec.europa.eu/culture>, <http://www.miesarch.com>

Tisková zpráva Evropské komise ze dne 31. ledna 2013

Domov pro starší osoby, Alcácer do Sal (foto: FG+SG)

Koncertní hala a konferenční centrum Harpa, Reykjavík (foto: Nic Lehoux)

Stadshal, Gent (foto: Petra Decouttere)

OTTA – OTEVŘENÝ THINK TANK ARCHITEKTŮ

VYPISUJEME TÉMATA K DEBATÁM

První debatu na téma grantů má OTTA za sebou. Zjistili jsme díky ní mimo jiné, že právě nyní se rozhoduje o nastavení struktury evropských grantů na roky 2014–20, a také co architekti od České komory architektů v otázce grantů očekávají. Celý výstup z debaty je na webu ČKA.

Témat, kterým by se měl OTTA dále věnovat, je celá řada. Dovolím si některá z nich uvést. Byli bychom rádi, kdyby se k nim přihlásili ti, kterým nejméně leží na srdci a mají k nim co říci. Také uvítáme, když sami architekti uvedou témata další. U každého tématu je jednou z otázek samozřejmě i to, jakou úlohu v tomto tématu má hrát právě ČKA. Ten, kdo se k tématu přihlásí, pak s mou pomocí a zájemem ČKA připraví debatu. Navržená témata jsou následující:

1. AUTORSKÁ PRÁVA

Jak je s nimi nakládáno ve vztahu mezi architekty, mezi architektem a klientem a ve vztahu architekta a médií? Jak architektky zastupuje OOA-S (Ochranná organizace autorská)?

2. POZICE ARCHITEKTA VE SPOLEČNOSTI

Jaká je pozice architekta v dnešní společnosti? Jaký je nebo má být jeho vztah k politikům?

3. OSVĚTA

Je součástí práce architekta i osvěta? Co vše zahrnuje?

4. MÉDIA

Jak vidí architekturu média? Jak je možné učinit architekturu veřejným tématem a je to správné?

5. STRATEGIE ČKA

Jakou má ČKA strategii a jak ji uplatňuje?

6. ZAHRANIČÍ

Jaké zkušenosti je vhodné k nám přenést a jakých se máme naopak obávat?

Zde by bylo vhodné zapojení českých architektů s osobní zkušeností s prací v zahraničí.

7. MĚSTSKÝ ARCHITEKT

Jaký je jeho smysl a náplň práce? Má se jeho pozice zlegalizovat, nebo naopak ponechat individuální situaci měst?

8. STANDARDY A VYHLÁŠKY

Aktuálně probíhá několik procesů úprav vyhlášek a profesních standardů a také OTP. Jaká jsou úskalí těchto procesů a co by se na nich mohlo zlepšit?

9. BEZPEČNÁ CENA

Probíhá debata mezi zadavateli veřejných zakázek na téma, jak rozpoznat nepřiměřeně nízké nabídky. ČKA se této debatě účastní. Jaké jsou zkušenosti a doporučení?

10. WORKSHOP

Jaké má a může mít podoby? Jaké jsou výhody a nevýhody takového způsobu? Má ČKA připravit pro workshopy nějaký standard? A má je posuzovat? Pokud ano, podle čeho, když Soutěžní řád s nimi nijak nepočítá?

Bylo by vhodné, pokud by se OTTA odehrával nejen v Praze, ale i na jiných místech, a to v závislosti na tématech, která jsou v místě aktuálně řešena a dají se zobecnit. Věřím, že ti, kteří se problému věnují, jej zkusí i prezentovat mezi odbornou veřejností. Může se jednat například o:

11. VÝŠKOVÉ BUDOVY – OLOMOUC

Aktuálně probíhá debata nad výškovými stavbami v Olomouci.

12. VÝSTAVBA V PAMÁTKOVÝCH ZÓNÁCH – LEDNICE

V Lednici se v blízkosti památky UNESCO staví nová budova lázní bez architektonické soutěže, a dokonce bez architektů.

13. ÚZEMNÍ PLÁN – UDRŽITELNOST – ÚSTÍ NAD LABEM

V Ústí nad Labem probíhá debata nad smyslem zákonných požadavků o udržitelném rozvoji území.

14. PARTICIPACE OBYVATEL – PLZEŇ

V Plzni proběhlo referendum k plánované výstavbě obchodního domu v blízkosti centra města a skončilo jeho odmítnutím.

Své náměty prosím posílejte na adresu adam.svejda@cka.cc.

Ing. arch. Petr Lešek,
člen představenstva a předseda pracovní skupiny pro soutěže

CESBA – EVROPSKÉ HODNOCENÍ UDRŽITELNOSTI BUDOV

Hodnocení energeticky efektivních veřejných budov a obnovitelných zdrojů, jejich předvedení veřejnosti a školení odborníků, to je hlavním cílem evropského projektu CEC5, běžícího v letech 2010–2014. Účastní se ho osm střeoevropských států včetně České republiky, která je zastoupena hned třemi organizacemi: Česká komora architektů, Energetická agentura Zlínského kraje a Kraj Vysočina.

V současné době probíhá vývoj nástroje CESBA tool (certifikační nástroj k udržitelnosti budov, jehož vývoj probíhá právě v rámci projektu – pozn. red.) a jeho optimalizace pro úspěšné použití v různých evropských zemích. Současně se provádí hodnocení pilotních budov, přičemž v ČR se jedná o ostravskou administrativní budovu INTOZA, domov pro seniory na Vysočině a další objekty. Ve stejné fázi hodnocení jsou i dal-

ší partneři projektu, tedy Německo, Itálie, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Maďarsko a Rakousko. CESBA není zamýšlena jen jako hodnotící program, ale jejím hlavním přínosem je pomoc a řečnické průvodce procesem návrhu stavby s ohledem na udržitelnost. Jedná se o multikriteriální přístup: energetická bilance budovy je posuzována na základě mezinárodně uznávané metodiky pro pasivní domy programem PHPP, dále na-

vazuje hodnocení ekologických dopadů použitých materiálů, ekonomická návratnost a další faktory, jako dopravní dostupnost budovy, hospodaření s vodou a kvalita vnitřního prostředí.

Metodika je koncipována zejména pro budovy z veřejných rozpočtů a předpokládá se, že vzhledem k jednoduché dostupnosti se v několika letech rozšíří do povědomí a bude používána pro všechny budovy. Mezinárodní platforma a vysoká kompatibilita dává CESBě veliký potenciál.

Velice zajímavou stavbou, která bude v rámci projektu fungovat také jako školící a demonstrační objekt, je LIFE CYCLE TOWER v rakouském Dornbirnu. Administrativní budova je koncipována jako osmi-podlažní dřevostavba doplněná o monolitické komunikační jádro. Celý koncept je navržen tak, aby bylo možné výstavbu opakovat, přičemž jednotlivé realizace se mohou rozměrově modulárně lišit. Dřevěná nosná konstrukce je připravena pro realizaci až třiceti podlaží, což je budova výšky 100 metrů. Stropní panely jsou dimenzovány na rozpětí 8–10 m a jejich montáž trvá 10 minut. Pilotní realizace LCTower prá-

vě probíhá: montáž dřevostavby trvala jen 8 dní. Doporučuji zhlédnout dech beroucí video v odkazu níže.

Life Cycle Tower: <http://www.youtube.com/watch?v=AVzfDoKernk>

Odkaz na stránky projektu CEC5: <http://www.projectcec5.eu/>

Ing. Jiří Čech,
externí expert projektu

This project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF.

NADACE ČESKÉ ARCHITEKTURY ROZDĚLILA GRANTY NA ROK 2013

Princip rozdělování grantů NČA v roce 2013 je obdobný jako v loňském roce. Vychází z prioritní podpory dvou architektonických galerií – GJF v Praze a GA v Brně. Pro umožnění snadnějšího fungování galerií se správní rada NČA rozhodla udělit i letos galeriím celoroční granty na provoz a výstavní program.

Ve vyhlášeném výběrovém řízení byla rozdělena částka 700 000 Kč. Finančním zdrojem výběrového řízení jsou výnosy z nadačního jmění NČA, a to též výnosy z NIF, kde je pro rok 2013 vypočtena povinná částka k rozdělení 199 061 Kč. Tato částka musí být rozdělena mezi neziskové organizace.

Do výběrového řízení se přihlásilo celkem 60 projektů, jejichž finanční požadavek činil 4 731 285 Kč.

Vzhledem k výši rozdělované částky nebylo možno uspokojit všechny zajímavé projekty. Grantová komise se shodla na přednostní podpoře projektů, které oslovují širší veřejnost a reagují na aktuální témata.

Mezinárodní den architektury, pořádaný sdružením Kruh, přednášky a diskuse o architektuře v menších městech, Lidová škola urbanismu nebo projekt Architekti ve škole jsou příklady, které grantová komise považuje za přínosné aktivity, přispívající ke zvyšování zájmu veřejnosti o kvalitu prostředí.

Vedle toho se grantová komise rozhodla tentokrát širěji podpořit publikační činnost. Ve výběrovém řízení bylo podpořeno celkem 12 projektů, jejichž cílem je vydání monografií, sborníků a teoretických publikací. Dále pak podpořila vydávání časopisu ERA. Z výstavních aktivit ocenila projekty brněnského sdružení 4AM, výstavu představující tvorbu architekta Ivana Rullera a výstavní projekt mladých architektů Myslet město.

Celkem bylo rozděleno 700 000 Kč mezi 24 projektů, z toho 530 000 Kč mezi 12 projektů neziskových organizací. Přehled vybraných projektů a udělených grantů:

1.* Česká architektura 2011–2012, publikace Prostor – Architektura, interiér, design, o. p. s., Praha	30 000 Kč
2. Architekt Ivo Klimeš – Svět architektury a divadla, publikace Lenka Popelová, Praha	30 000 Kč
3. ERA21, ročník 2013 ERA média, s. r. o., Brno	50 000 Kč
4. Zlín – Baťa – Gahura – Karfík – Voženílek – Plesník, publikace Petr Všetečka, Brno	20 000 Kč
5. Jane Jacobs: Smrt a život amerických velkoměst, publikace Mox Nox, s. r. o., Dolní Kounice	21 000 Kč
6. Sola-Morales: Diference. Topografie současné architektury, publikace Zlatý řez, s. r. o., Praha	19 000 Kč

7.* Architektura a globalizace, publikace Zlatý řez, o. s., Praha	10 000 Kč
8.* 9 přednášek o architektuře Zlín aARCHITEKTURA, o. s., Zlín	30 000 Kč
9.* Offcity architekti 2013, cyklus přednášek Terra Madoda, o. s., Pardubice	30 000 Kč
10.* Mezinárodní den architektury Kruh, o. s., Praha	150 000 Kč
11.* Francouzská inspirace, sborník Kruh 2010–2013, přednášky Kruh, o. s., Praha	50 000 Kč
12.* Živá architektura/Architektura v pohybu x-fatul, o. s., Liberec	10 000 Kč
13. Dny české architektury ve Vídni, přednášky Jiří Koten, Praha	15 000 Kč
14. Architekti ve škole Aleš Hamhalter, Praha	20 000 Kč
15. Myslet město, výstava a přednášky Lucie Stejskalová, Praha	15 000 Kč
16.* Domografie, výstava 4AM, o. s., Brno	10 000 Kč
17.* Medium výstava, výstava 4AM, o. s., Brno	40 000 Kč
18. Jak se dělá město, publikace Jan Šépka, Praha	15 000 Kč
19.* Lidová škola urbanismu Praguewatch, o. s., Praha, cyklus přednášek	20 000 Kč
20. David Kopecký, publikace Martin Souček/Nakladatelství Arbor Vitae, Řevnice	30 000 Kč
21.* Ostravské přednášky o architektuře Fiducia, o. s., Ostrava	20 000 Kč
22. F. Lesák: Vidím jen to, co vím, publikace P. Jungmann / Nakladatelství ARCHA, Zlín	25 000 Kč
23. Boj o prostor / Architektura jako společenská praxe P. Jungmann / Nakladatelství ARCHA, Zlín	10 000 Kč
24.* Ivan Ruller, výstava Galerie Architektury Brno, o. s. CELKEM	30 000 Kč 700 000 Kč

Pozn.: Další informace naleznete na <http://www.nca.info/cs/granty.html>

Tisková zpráva NČA ze dne 12. února 2013

ZÁŠTITY ČKA

Česká komora architektů poskytuje v rámci odpovědnosti za výkon profese architektů a propagace stavební kultury záštitu akcím a činnostem, které souvisejí s odborným vzděláním, slouží k orientaci v odborných otázkách nebo se dotýkají problému legislativy, soutěží apod. Přinášíme vám informace o akcích, které Komora záštitou podpořila a které se uskuteční v následujícím období.

SVĚTLO V ARCHITEKTUŘE 2013

Termín konání: 4.–7. 4. 2013 (10–18 h)

Místo konání: Veletržní palác, Národní galerie v Praze

Organizátor: Czech Architecture Week

Akce se koná pod záštitou České komory architektů.

Třetí ročník bienále specializované výběrové výstavy svítidel, příslušenství osvětlovacích soustav a řízení osvětlení předních českých

a světových značek, na němž se představí vybrané společnosti z oboru, je určen architektům, projektantům, inženýrům, stavebním inženýrům a developerům z celé České republiky, kteří by zde měli získat nové kontakty i poznatky a samozřejmě načerpat inspiraci.

Výstava, které se opět zúčastní nejvýznamnější české a světové značky z oboru, bude doprovázena firemními prezentacemi, přednáškami a odbornými semináři, organizovanými ve spolupráci s Českou komorou architektů, na nichž promluví architekti o problematice světla v rámci řešení architektonických projektů (například Martin Lukasczyk z finské kanceláře PES-Architects, který spolupracoval jako vedoucí architekt na designu a osvětlení Velkého divadla Wu-si v Číně, rakouský architekt Albert Wimmer, zástupce nizozemské architektonické kanceláře UNStudio a za Českou republiku Ing. Jan Černý ze společnosti Artechnic-Schröder).

Dne 3. dubna 2013 od 18 hodin proběhne v prostorách České komory architektů blok přednášek, jehož partnerem se stala společnost Artechnic-Schröder. Divácky atraktivní bude projekt pod záštitou Ministerstva životního prostředí MDŽ – Moderní Design pro Ženy: modelový byt, věnovaný ženám a především řešení otázek v oblasti ekologického „zeleného“ bydlení, životního stylu a úspor energií. Byt navrhl dámský tým architektonické kanceláře Bogle Architects pod vedením své ředitelky a architektky Viktorie Součkové. „Představte si sama sebe v bytě vybrané elegance, kde život ‚Eco Chic‘ nahrazuje každodenní rutinu. Představte si místo, kde vaše osobnost ožije a kde se splní vaše sny,“ říká Viktorie Součková a s úsměvem dodává: „Tento byt totiž navrhovaly ženy pro ženy.“ Nábytek, technické a technologické vybavení, materiály a doplňky pro modelový byt dodávají přední česká interiérová studia a dekorace do modelového bytu navrhl a připravil tým designerek oblíbeného časopisu Marianne bydlení, takže harmonie bude dokonalá.

Dále si budou moci návštěvníci prohlédnout výstavu moderního ekologického bydlení v Praze a okolí s názvem Happy Home, na níž developeri formou modelů a prezentací na obrazovkách představí své nejnovější „zelené“ projekty. Zástupci společností budou na výstavě přítomni a zájemci tak budou mít příležitost zjistit podrobnosti o vyhládnutém projektu nebo si přímo domluvit osobní prohlídku vzorového domu nebo bytu.

Organizátoři věří, že se v letošním roce podaří obnovit tradici konání výstav v překrásném prostředí funkcionalistického Veletřního paláce (Dukelských hrdinů 47, Praha 7).

Podrobnější informace o akci naleznete na www.architectureweek.cz.

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

Termín konání: 8.–9. 6. 2013

Místo konání: celá ČR

Pražské palácové zahrady. Foto: archiv Zahrad pod Pražským hradem

Organizátor: Průvodce parkem, o. s., ve spolupráci se Společností pro zahradní a krajinářskou tvorbu, o. s.

Akce se koná pod záštitou České komory architektů.

Víkend otevřených zahrad je událostí, kdy se lidem otevírá možnost nahlédnout do běžně nepřístupných zahrad, ale také poznat své oblíbené parky novým způsobem. Veřejnost se při této příležitosti může seznámit s přístupem odborníků v otázkách zeleně a získat tak nový pohled na její funkci a význam v životě. Během Víkendu otevřených zahrad pořádá řada parků a zahrad bohatý doprovodný program, zahrnující komentované prohlídky, aktivity pro děti, koncerty. Předpokládá se zapojení zhruba stovky zahrad z celé republiky.

Další informace: www.vikendotevrenychzahrad.cz

IDEA CONFERENCE – INTERIOR DESIGN AND ECO ARCHITECTURE

Termín a místo konání konference: 10.–11. června 2013, Praha

Pořadatel: IDEA – International Business Council, s. r. o.

Dvoudenní konference je určena pro architekty, návrháře interiérů, design konzultanty, stavební konzultanty a developerské společnosti. Mezi klíčovými přednášejícími budou architekti Luis De Garrido, John Barrow a Charles Phu. Dále přednášejí: Kasper Guldager Jorgensen, architekt, Dánsko, Melkan Gursel Tabanlıoğlu, architektka, Turecko, Kathrin Susanna Gimmel, architektka, DK, Wilfried van Winden, architekt, NL, Gokhan Avcioglu, Turecko, Tom Verschueren, architekt, DE, Cristina Jorge de Carvalho, architektka, PT, Paul De Ruiter, architekt, NL, Steen Enrico Andersen, architekt, DK, Peter Sahlin, architekt, SWE, Jerome Villermand, F, Jacopo Mascheroni, IT, Mathis Malchow, architekt, DE, Luis Rebelo de Andrade, architekt, PT, a Helena Michel, PL.

Úplný seznam přednášejících: <http://idea.intlbc.com/event-speakers/>

Program a další informace: <http://idea.intlbc.com/>

RESITE 2013: ZMĚŇTE SVÉ MĚSTO!

Termín konání: 18.–23. 6. 2013

Místo konání: Praha

Konference: 20.–21. 6. 2013 v Centru současného umění DOX v Praze-Holešovicích

Mezinárodní festival o udržitelném městském plánování reSITE pokračuje i v roce 2013 s ještě zajímavějšími tématy a ještě vzácnějšími hosty než vloni. Festival po úspěšné premiéře pronikl i za hranice a dnes je vnímán jako mezinárodní diskusní platforma s centry v Praze a v New Yorku s dalšími ohnisky v sousedních zemích. Letošní program pražské části byl postaven tak, aby oslovil odbornou i laickou veřejnost a proměnil naše hlavní město alespoň na týden v opravdu

moderní evropskou metropoli. reSITE 2013 se bude konat od 18. do 23. června.

KONFERENCE

Hlavními tématy druhého ročníku festivalu budou METROPOLE V CENTRU – města střední Evropy a NEKONEČNÉ ZDROJE – lidé jako nejcennější kapitál každého města. Páteří akce bude opět mezinárodní odborná konference, která přivítá odborníky na městské plánování z celého světa. „Konference reSITE chce být v letošním roce reálným katalyzátorem nové generace myslitelů, vůdčích osobností a důležitých aktérů středoevropského prostoru,“ říká ředitel festivalu Martin Barry.

Alexandros E. Washburn (hlavní urbanista New Yorku, Magistrát města New York) během veřejné přednášky Craiga Dykerse (Snohetta, New York – Oslo) na Nové scéně

Foto: Mixed Grill Productions

Plovoucí lavička jako součást intervence instantPARK na pražské náplavce

Foto: Mixed Grill Productions

Tematicky se konference zaměřuje na revitalizaci měst – obytných sídel v rámci typicky středoevropského kontextu. „Města v tomto prostoru obvykle řeší stejný problém, konflikt touhy po růstu při vědomí vlastní složité minulosti,“ dodává nový programový ředitel festivalu Osamu Okamura, který doplnil tým organizátorů díky „stipendiu“ společnosti Vodafone – Rok jinak.

Počet aktérů tvorby měst – jednotlivců či skupin se každým rokem dramaticky zvyšuje a témata architektury, ekonomie, plánovacích procesů či demokracie se v rámci veřejného prostoru probírají stále častěji. A to je území, kde se pohybuje i reSITE. „Věříme, že reSITE pomůže významným způsobem nasměrovat veřejnou i komerční sféru k pozitivním změnám ve městech,“ vysvětluje Osamu Okamura, „Stejně tak jako věříme, že existují politici, kteří jsou schopní a ochotní naslouchat a řešit otázky obnovy současných měst.“

BLOOMBERG

Výběr hostů na letošní konferenci reSITE odpovídá plánu organizátorů vytvořit z festivalu diskusní a pracovní platformu pro sjednocení postojů různých profesních a zájmových skupin. Hlavní hvězdou konference by se měl stát starosta New Yorku Michael Bloomberg, jehož účast podpoří i další přední představitelé a zástupci jednotlivých odborů radnice „hlavního města planety“ (mj. Adrian Benepe – bývalý komisař pro parky města New York). Evropské metropole zastoupí primátoři, starostové, městští architekti a urbanisté z Budapešti, Vratislavi či Freiburgu. Významným hostem bude i náměstkyně primátora Vídně Maria Vassilakou: „Je to jakási evropská obdoba Janette Sadik-Khan. Usiluje o to, aby polovina Vídně jezdila na kole!“, představuje hosty Milota Sidorová za reSITE.

Architektonickou obec budou reprezentovat zejména světové architektonické hvězdy, jako je Winy Maas z nizozemského ateliéru MVRDV či zakladatel denverského ateliéru CIVITAS Mark Johnson. Pozvání obdržel i jeden z autorů projektu newyorského fenoménu Highline James Corner z Field Operations. Sféru obchodu by měli zastupovat mj. Edward Glaeser – harvardský profesor ekonomie, jenž se dlouhodobě věnuje rozvoji měst právě z této perspektivy, a další. Celkově se na pódiu v pražské galerii DOX v průběhu dvou dnů vystřídají čtyři desítky řečníků a diskutérů, jejichž cílem je především ukázat konkrétní pozitivní příklady řešení různých problémů, které rozvoj moderních měst přináší.

REGISTRACE

Nenechte si ujít možnost být u toho! Registrace účastníků již probíhá na www.resite.cz.

Hlavním organizátorem festivalu reSITE je stejnojmenné občanské sdružení. Spoluorganizátory letošního ročníku jsou první soukromá architektonická škola v České republice Architectural Institute in Prague (ARCHIP) a Aspen Institute. reSITE 2013 se koná pod záštitou ministra zahraničí České republiky Karla Schwarzenberga a ministra pro místní rozvoj České republiky Kamila Jankovského. Záštitu festivalu poskytly i Česká komora architektů, Hlavní město Praha a Velvyslanectví Spojených států amerických v Praze.

ZÁŠTITA ČKA NAD SOUTĚŽNÍ PŘEHLÍDKOU STAVEB

STAVBA ROKU STŘEDOČESKÉHO KRAJE 2013

Veřejná neanonymní soutěž

Vypisovatelé: Krajský úřad Středočeského kraje, Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství, ČKAIT oblast Praha a Středočeský kraj, ČSSI oblast Praha a Středočeský kraj, Česká komora architektů, Regionální stavební společnost SPS pro Prahu a střední Čechy, Obec architektů, Krajská hospodářská komora střední Čechy
Soutěž je vyhlášená pod záštitou hejtmána Středočeského kraje

Příhláškou do soutěže může podat každá fyzická nebo právnická osoba, která stavební dílo prováděla nebo se podílela na jeho projekci nebo realizaci a která zdokumentuje zrealizované dílo určeným způsobem a uhradí prezentační poplatek. Prezentační poplatek za jednu přihlášenou stavbu činí 8000 Kč + 21 % DPH. Uzávěrka přihlášek: 1. 7. 2013

Více informací na www.stavbaroku.cz

Miroslav Ondrák: rekonstrukce ulic a dlažeb historického jádra města Kutná hora (Cena hejtmána Středočeského kraje 2012)

VZDĚLÁVAT SE JE TAK SNADNÉ!

Program celoživotního profesního vzdělávání (CPV) odstartoval v České komoře architektů v roce 2009. Na rozdíl od jiných komor je celoživotní profesní vzdělávání v ČKA založeno na dobrovolnosti a individuální volbě forem vzdělávacích aktivit.

Prakticky každý architekt se při výkonu svého povolání průběžně vzdělává už jen tím, že řídí kancelář, vede zakázku, absolvuje výstavy a veletrhy typu „FOR ARCH“ apod., sleduje dění v architektuře (čte např. ERU, Ročenku architektury), případně sám publikuje, respektive přednáší na vysoké škole.

Dvouletý cyklus CPV předpokládá splnění minimálního počtu 72 bodů, z toho 40 bodů v předepsaných oblastech a 32 bodů může

být zajištěno aktivitami v jiných oblastech CPV. Autorizovaným osobám, které doloží splnění požadovaného počtu bodů, vydá ČKA osvědčení o absolvování programu CPV.

S účinností od 1. října 2010 uzavřela ČKA nové smlouvy s ČSOB Pojišťovnou ohledně profesního pojištění. Při absolvování CPV to pro architekta znamená slevu ze spoluúčasti na pojištění 50 %.

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká komora architektů realizuje již dva roky program celoživotního profesního vzdělávání (CPV). Cílem programu je poskytnout architektům možnost dalšího rozvoje a zajistit tak kvalitnější podmínky pro realizaci jejich profesního vzdělávání. Účast v systému je dobrovolná a je založena na individuální volbě vzdělávacích aktivit.

Více o procesu CPV viz www.cka.cc nebo Bulletin ČKA 3/2011, s. 33, 3/2009, s. 45–47.

Z akcí naplánovaných na duben až květen 2013 jsme pro vás provedli výběr, kompletní seznam je na webových stránkách Komory.

Název akce	Pořadatel	Termín	Město	Body
Navrhování pasivních domů – Nebytové stavby a ekonomie	Centrum pasivního domu	4.–5. 4. 2013	Praha	4
Akademie zateplování 2013	Knauf Insulation, spol. s r. o.	4. 4. 2013	České Budějovice	2
Energetická náročnost budov 2013	Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě	9. 4. 2013	Ostrava	3
NEMETSCHKEK Allplan 2013 – Zálohování a výměna dat	NEMETSCHKEK, s. r. o.	11. 4. 2013	Praha	2
„Jak nechybovat při zadávání veřejných zakázek“, včetně tzv. „velké novely“	SEKURKON, s. r. o.	16.–17. 4. 2013	Praha	3
Vliv nového občanského zákoníku na přípravu a realizaci staveb	Building&Law, spol. s r. o.	18. 4. 2013	Praha	2
Řešení správních deliktů v oblasti památkové péče	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	23. 4. 2013	Praha	3
Hodnocení energetických vlastností budov – v rámci Stavebního veletrhu v Brně *	Veletrhy Brno, a. s., a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě	23. 4. 2013	Brno	3
NEMETSCHKEK Allplan 2013 – BASIC a ARCHITEKTURA základní školení (2 dny)	NEMETSCHKEK, s. r. o.	24.–25. 4. 2013	Praha	3
18. mezinárodní sympozium MOSTY 2013	SEKURKON, s. r. o.	25.–26. 4. 2013	Brno	4
Rekreace a ochrana přírody – s člověkem ruku v ruce...	Mendelova univ. v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta	1.–3. 5. 2013	Brno	4
Energetická náročnost budov I	Centrum pasivního domu	6.–10. 5. 2013	Brno	5
Zákon o pozemních komunikacích z hlediska stavební činnosti	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	14. 5. 2013	Praha	3
Energetická náročnost budov II	Centrum pasivního domu	20.–24. 5. 2013	Brno	5
Řízení stavebních zakázek – záměr stavebníka, projektování a zadávání staveb	SEKURKON, s. r. o.	21. 5. 2013	Praha	3
Zákon o státní památkové péči	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	30. 5. 2013	Ostrava	3
XV. konference Ocelové konstrukce 2013	SEKURKON, s. r. o.	30. 5. 2013	Karlova Studánka	3
Nový občanský zákoník a změny, které přináší	SEKURKON, s. r. o.	13. 6. 2013	Praha	2
NEMETSCHKEK Allplan 2013 – BASIC a VYZTUŽOVÁNÍ základní školení	NEMETSCHKEK, s. r. o.	18.–20. 6. 2013	Praha	4
reSITE Festival / Záštitá ČKA	o. s. reSITE	18.–23. 6. 2013	Praha	5
Energetická náročnost budov – úvod	Centrum pasivního domu	21. 6. 2013	Brno	3

* Architekti, kteří se budou chtít této konferenci zúčastnit, se mohou přihlásit na tuto akci zdarma pod kódem, který bude upřesněn měsíc před akcí, a tím pádem získají volnou vstupenku na veletrh. Také pro návštěvnický veletrh, kteří již vstupenku mají, je vstup volný. Aktuální informace najdete na stránkách www.cka.cc v sekci Celoživotní vzdělávání.

BURZA PRÁCE

POPTÁVKA ZAMĚSTNÁNÍ

Mladý architekt s praxí hledá spolupráci v Praze a okolí – architektura, interiéry, vizualizace. Praxe v ateliérech DAM, MRS Architekti. Přizpůsobivost, flexibilita, ochota k dalšímu vzdělávání a nový přístup k problémům. Znalosti, schopnosti: anglický jazyk – aktivní, německý jazyk – začátečník, AutoCad, 3D Studio Max, Rhinoceros 3D, Adobe Photoshop, InDesign, Illustrator, Dreamweaver, řídičský průkaz sk. A, B, živnostenský list.

Kontaktní jméno: Jiří Müller

Kontaktní e-mail: jirka1987@hotmail.com

Zveřejněno: 16. 1. 2013

Mladá architektka s praxí hledá práci v Praze a okolí. V průběhu studia a po jeho ukončení jsem absolvovala stáže v Berlíně (MüllerReimann Architekten) a Londýně (WHAT_architecture) a studijní pobyt v Paříži. Pracovala jsem na prováděcích dokumentacích i mnoha soutěžích. Plynně hovořím Aj, Nj, Fj. Ovládám AutoCAD, ArchiCAD, Vectorworks, Rhinoceros, Sketchup, 3DsMax, Adobe, MS Office. Vlastním řídičský průkaz sk. B. V případě zájmu ráda zašlu CV, portfolio nebo se dostavím na osobní pohovor. Tel.: 725 558 472

Kontaktní jméno: Ing. arch. Petra Kubelková

Kontaktní e-mail: kubelkova.pp@gmail.com

Zveřejněno: 17. 1. 2013

Autorizovaný architekt hledá uplatnění bohatých zkušeností z dosavadní praxe v architektonickém nebo stavebním ateliéru. V myšlení i práci uplatňuji ucelené výtvarně i technicky kombinované pojetí přístupu architekta-stavaře, umožňující reálné založení projektu včetně technické obhajoby architektonického záměru ve všech stupních PD až po realizaci. Projektové, grafické a kancelářské PC nástroje ovládám na pokročilé úrovni (ArchiCAD, AutoCAD, Corel Draw, MS Office a řada dalších).

Kontaktní jméno: Ivan Kovařík

Kontaktní e-mail: ivankovarik@hotmail.cz

Zveřejněno: 22. 1. 2013

Jsem absolventkou magisterského studia na FA ČVUT v Praze. Hledám práci v architektonickém ateliéru nebo interiérovém studiu. Během studia jsem pracovala v projekční firmě, kde jsem se podílela na zpracování projektové dokumentace. Mám také zkušenost se zaměřováním a zakreslováním starších objektů. Pracuji v programech Autodesk AutoCAD, 3ds Max, Cinema 4D, Adobe Photoshop, Illustrator, InDesign, Premiere, After Effects, SketchUp. Ovládám angličtinu a francouzštinu, mám ŘP skupiny B. Jsem spolehlivá, zodpovědná, pečlivá a ráda získám nové zkušenosti. V případě vašeho zájmu zašlu své CV a portfolio školních prací. Tel.: 737 977 566

Kontaktní jméno: Veronika Pavelková

Kontaktní e-mail: Pavelkova.Veronika@seznam.cz

Zveřejněno: 20. 2. 2013

RADY Z OBLASTI PROFESNÍHO POJIŠTĚNÍ

Jak si optimálně nastavit pojištění profesní odpovědnosti za škody na vyšší limit formou připojištění, respektive vrstvení pojistných limitů?

Zvažuje-li pojištěná osoba zvýšení pojistného limitu z pojištění profesní odpovědnosti, a to buď na veškerou činnost, nebo pouze na vybranou konkrétní zakázku (požadavek investora), je důležité vědět, jaké jsou možnosti a jak je možno sjednat si pojištění ve vrstvách.

Velkou výhodou takového konstrukce pojistného krytí je výše pojistného, které je mnohem nižší, než když si autorizovaná osoba koupí pojištění na vysoký limit s nízkou spoluúčastí.

Pojištění profesní odpovědnosti dává možnost sjednat si pojistné krytí v několika vrstvách. Tak například k základnímu pojištění je možno sjednat si připojištění, tj. pojistit se na vyšší limit plnění. Obě pojistné smlouvy na sebe přímo navazují, mají tedy identický rozsah pojistného krytí.

V PRAXI TO ZNAMENÁ:

1. Zvýšení pojistného limitu na veškerou činnost jako tzv. 2. vrstva

Základní pojištění s limitem 200 tis. Kč (1. vrstva pojištění) a k tomu připojištění na vyšší limit až do celkové výše pojistného limitu 15 mil. Kč (2. vrstva pojištění). Pojistné z připojištění se kalkuluje z celkových hrubých příjmů z autorizované činnosti.

Tab. 1: Zvýšení pojistného limitu na veškerou činnost – 2. vrstva

Pojištěný je pojištěn následujícím způsobem:

konstrukce pojištění	pojistný limit	spoluúčast
1. vrstva Základní pojištění – Rámcová smlouva č. 8046114711 (na veškerou činnost)	200 tis. Kč	5 tis. Kč
2. vrstva Připojištění – Rámcová smlouva č. 8046114818 (na veškerou činnost)	500 tis.– 15 mil. Kč	

2. Zvýšení pojistného limitu pouze na jednotlivou zakázku jako tzv. 2. vrstva

Pojištění se sjednává stejným způsobem jako v předchozím případě k základnímu pojištění s limitem 200 tis. Kč (1. vrstva pojištění), avšak připojištění na vyšší limit je sjednáno pouze na vybranou zakázku (2. vrstva pojištění). Pojistné z připojištění je v tomto případě nižší, neboť se

kalkuluje pouze z hrubých příjmů z dané zakázky. V tomto případě je pak nutno uvažovat ještě nejméně po dobu až 6 let o udržovacím pojištění.

Tab. 2: Zvýšení pojistného limitu na jednotlivou zakázku – 2. vrstva

Pojištěný je pojištěn následujícím způsobem:

konstrukce pojištění	pojistný limit	spoluúčast
1. vrstva Základní pojištění – Rámcová smlouva č. 8046114711 (na veškerou činnost)	200 tis. Kč	5 tis. Kč
2. vrstva Připojištění – Rámcová smlouva č. 8046114818 (na jednotlivou zakázku)	500 tis.– 15 mil. Kč	

Cena za udržovací pojištění je mnohem nižší a postupně klesá.

3. Zvýšení pojistného limitu pouze na jednotlivou zakázku jako tzv. 3. vrstva, pokud je celkový limit pojistného krytí vyšší než 15 mil.

V tomto případě se navazuje na druhou vrstvu, kdy vyšší limit pojistného krytí je sjednán individuální pojistnou smlouvou. Pojistné z připojištění na jednotlivou zakázku se i v tomto případě kalkuluje pouze z hrubých příjmů z dané zakázky.

Tab. 3: Zvýšení pojistného limitu na jednotlivou zakázku – 3. vrstva

Pojištěný je pojištěn následujícím způsobem:

konstrukce pojištění	pojistný limit	spoluúčast
1. vrstva Základní pojištění – Rámcová smlouva č. 8046114711 (na veškerou činnost)	200 tis. Kč	5 tis. Kč
2. vrstva Připojištění – Rámcová smlouva č. 8046114818 (na veškerou činnost)	500 tis.– 15 mil. Kč	
3. vrstva Připojištění – individuální smlouva (na jednotlivou zakázku)	nad 15 mil. Kč	

JUDr. Kateřina Poláčková, MARSH, s. r. o.

Martina Perková, MARSH, s. r. o.

V souladu s ustanovením § 25 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, se představenstvem svolává

XX. VALNÁ HROMADA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ 2013

dne 20. dubna 2013

ČVUT – Fakulta architektury, Thákurova 9, 160 00 Praha 6

NÁVRH PROGRAMU XX. VALNÉ HROMADY ČKA 2013

9.30–10.00	Registrace účastníků valné hromady
10.00–10.05	Zahájení jednání XX. valné hromady ČKA 2013
10.05–10.45	Vystoupení hostů
10.45–10.55	Návrh a odsouhlasení předsedajících valné hromady, programu valné hromady, složení návrhové, volební a mandátové komise Otevření kandidátních listin
11.00–11.40	Zprávy o činnosti těles ČKA a plnění usnesení XIX. valné hromady ČKA 2012 Zprávy o činnosti představenstva ČKA, dozorčí rady ČKA, Stavovského soudu ČKA, autorizační rady ČKA, výsledcích hospodaření ČKA
11.40–12.10	Vystoupení kandidátů do samosprávních orgánů Komory
12.15–16.15	Diskuse na téma: – strategie ČKA – výsledky PS ČKA – mimořádné členství – ceny projektových prací
14.00	Uzavření kandidátních listin a zahájení voleb
16.15– 17.15	Změny řádů České komory architektů – diskuse
17.15	Uzavření volebních úřadů a ukončení voleb
17.45–18.15	Vyhlášení výsledků voleb do samosprávních orgánů ČKA
18.15–18.45	Usnesení XX. valné hromady ČKA 2013 Závěrečné slovo
18.45	Ukončení XX. valné hromady ČKA 2013

Časový program je orientační a může být v průběhu valné hromady usnesením změněn. Podrobnější informace o programu spolu s dalšími podklady pro konání valné hromady naleznete na www.cka.cc a v souladu s § 3 odst. 1 Jednacího řádu VH ČKA vám budou odeslány e-mailem nejpozději 10 dnů před jejím konáním.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2012

VÝROK AUDITORA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Pro profesní komoru
ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

vydávám za účetní závěrku k 31. 12. 2012 tento výrok:
Ověřila jsem přiloženou účetní závěrku České komory architektů, tj. rozvahu k 31. 12. 2012 a výkaz zisku a ztráty za účetní období 2012. Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.
Podle mého názoru účetní závěrka podává v souladu s českými účetními předpisy věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace České komory architektů k 31. 12. 2012 a nákladů, výnosů a výsledku hospodaření za účetní období 2012.
K ověřované účetní závěrce vydávám výrok bez výhrad.
V Praze dne 26. 2. 2013

GESTIO, s. r. o.
Praha 10, Na Palouku 3/321
auditorské oprávnění č. 496
auditorka ing. Helena Křepinská
auditorské oprávnění č. 1362

EKONOMICKÁ SITUACE ČKA V ROCE 2012

Rozpočet České komory architektů na rok 2012 byl projednán představenstvem ČKA a jako takový byl, v souladu s ustanovením § 25 odst. 4 písm. j) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, a rovněž tak v souladu s ustanovením § 4 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA, doporučen ke schválení na XIX. valné hromadě dne 21. dubna 2012.

Zpracování návrhu bylo představenstvem provedeno podle příslušných ustanovení Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA (§ 4a, § 4b) a valné hromadě, nejvyššímu výkonnému orgánu, byl předložen jako vyrovnaný podle ustanovení § 25 odst. 4 písm. j).

XIX. valná hromada České komory architektů projednala a schválila dne 21. dubna 2012 v Brně podle ustanovení § 4a odst. 4 OJVR rozpočet na rok 2012 jako vyrovnaný:

v celkové výši výnosů	21 900 000 Kč,
v celkové výši nákladů	21 900 000 Kč.

Dle Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA § 10, odst. 3 písm. a) rozhodlo představenstvo na X. zasedání 9. 10. 2012 o změně rozpočtu podle ustanovení § 4 písm. b) jednotlivých středisek při zachování celkové výše výnosů a nákladů schválené valnou hromadou a s tímto rozhodnutím byla seznámena dozorčí rada prostřednictvím pověřeného zástupce Ing. arch. Drahozala.

Celkové výnosy ČKA za rok 2012 činí 22 414 384 Kč, což je 102,35 % upraveného schváleného rozpočtu, celkové náklady dosáhly částky 21 037 310 Kč, tj. 96,08 % upraveného rozpočtu.

Ve výsledku skončilo tedy hospodaření České komory architektů v roce 2012 v zisku ve výši 1 377 074 Kč.

HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY ZA ROK 2012

Z ustanovení § 25 odst. 4 písm. c), d) zákona č. 360/1992 Sb. a z ustanovení § 4 odst. 9 Organizačního, volebního a jednacího řádu ČKA vyplývá, že nejvyšší orgán ČKA – valná hromada – ve své podstatě implicitně kontroluje hospodaření a určuje výši rozpočtu České komory architektů

(na straně výnosové i nákladové) prostřednictvím schválené výše členských příspěvků autorizovaných osob a schválené výše náhrad za ztrátu času spojeného s výkonem funkcí v orgánech Komory.

Novelou zákona 586/1992 Sb., o dani z příjmu, se změnilo ustanovení § 10, co jsou funkční požitky, a tato novela naprosto změnila problematiku výplaty náhrad za ztrátu času v ČKA.

Došlo k oddělení činnosti v orgánech a pracovních skupinách či práce na zadaných úkolech. Náhrady za ztrátu času byly pro rok 2011 zatíženy odvodem zdravotního pojištění (navýšení nákladů) a od roku 2012 i odvodem sociálního pojištění, o členech orgánů je třeba vést administrativně rozsáhlou agendu, obdobnou zaměstnaneckému poměru.

Pro udržení vyrovnaného rozpočtu bylo nezbytné snížit výrazně navržený rozpočet Kanceláře ČKA a náklady omezit pouze na mandatorní.

Obecně je možné pozitivně hodnotit, že se podařilo rozpočet stabilizovat, přijmout opatření vedoucí k vyrovnanosti rozpočtu a začít vytvářet finanční rezervy ČKA. Základní snahou představenstva a Kanceláře ČKA je i nadále rozšiřování služeb pro autorizované osoby a poskytování širšího servisu.

VÝNOSY ČKA ZA ROK 2012

V rozborech hospodaření jsou výnosy Komory (v souladu s projednaným a schváleným rozpočtem na rok 2012) v tomto roce strukturovány do základních středisek a dále jsou výnosy sledovány na jednotlivých akcích.

NÁKLADY ČKA ZA ROK 2012

Náklady ČKA za rok 2012 dosáhly celkové výše 21 037 310 Kč, tj. 96,08 % vzhledem k upravenému schválenému rozpočtu na rok 2012.

ČINNOST PRACOVNÍCH SKUPIN

rozpočtové kapitoly (střediska) – 002 až 029

Celkové náklady na činnost pracovních skupin dosáhly k 31. 12. 2012 výše 1 227 334 Kč, což představuje 108,61 % upraveného rozpočtu na rok 2012.

Vzhledem k novele zákona o dani z příjmu a změně ve výkladu možnosti proplácet náhrady za ztrátu času pouze v souvislosti s výkonem funkce byly pro rok 2012 uzavřeny se všemi členy pracovních skupin dohody o spolupráci s hodinovou sazbou 300 Kč bez DPH a úhradou nákladů přímého cestovního a náhradou 150 Kč bez DPH za čas strávený na cestě.

Výstupy činnosti jednotlivých pracovních skupin budou zpracovány samostatně.

Pracovní skupina	Čerpání v Kč	Čerpání v %
002 PS Legislativa	120 165	150,21
003 PS Soutěže	347 138	123,98
004 PS Standardy výkonu povolání	117 638	98,03
007 PS Vzdělávání	26 541	66,35
009 PS UP, urbanismus a krajinu	89 705	128,15
010 PS Památková péče	38 942	97,36
021 PS Česká cena za architekturu	0	0,00
025 PS Zahraniční aktivity	288 133	92,95
026 PS Krajinářská architektura	184	0,92
027 PS Propagace architektury	135 265	338,16
028 PS Transparentní zadávání veřejných zakázek (TZVZ)	50 273	125,68
029 Externí služby	13 350	19,07

Praha únor 2012

Zpracovaly Ing. Tamara Čuríková a Lenka Dytrychová
Kráčeno redakcí. Plné znění na www.cka.cz.

Podrobné účetní členění všech nákladových položek je k dispozici v Kanceláři ČKA.

Stavy účtů ČKA k 31. 12. 2012 v Kč

Běžný účet: č. ú. 1928140339/0800

Termínovaný účet : č. ú. 2114980309/0800

	2010 Běžný účet	2010 Termínovaný účet	2011 Běžný účet	2011 Termínovaný účet	2012 Běžný účet	2012 Termínovaný účet
k 31. prosinci	2 538 543	25 668	3 070 714	32 092	3 374 845	1 040 635

Vývoj výnosů a nákladů ČKA za období let 2007–2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy celkem	23 360 109	23 872 617	23 489 769	24 138 374	22 521 015	22 414 384
Náklady celkem	21 778 353	23 537 383	24 479 524	24 122 266	22 473 078	21 037 310

Tabulka 1 – Výnosy

Tabulka zobrazuje srovnání výnosů se zařazením rozpočtových kapitol (středisek) za roky 2011 a 2012.

	Skutečnost 2011	Schválený rozpočet 2012	Skutečnost 2012	Plnění ke schválenému rozpočtu 2011 v %
1. Výnosy z členských příspěvků	15 912 148	15 590 000	15 266 466	97,92
1.1. Výnosy z členských příspěvků AI	- 4 250		6 000	
2. Tržby vlastní	6 700		1 800	
3. Tržby z prodeje majetku	3 333		0	
4. Ostatní výnosy	276 471	270 000	318 744	118,05
5. Hospodářská činnost	586 318	600 000	628 806	104,80
6. Architektonické soutěže	107 500		0	
7. Profesní pojištění	3 240 415	3 240 000	3 408 878	105,21
088 CEC5		200 000	490 023	245,01
089 MMR – novela vyhlášek			164 800	
090 Architekti na lodi			30 500	
99800003 Informační servis	1 451 800	1 400 000	1 625 700	116,12
99800004 Valná hromada	204 000	200 000	211 000	105,50
99800005 Přehlídka DP	536 580	400 000	273 667	68,42
CELKEM	22 521 015	21 900 000	22 414 384	102,35

Tabulka 2 – Náklady ČKA – celkem

	Skutečnost 2011	Schválený rozpočet 2012	Upravený rozpočet k 9. 10. 2012	Skutečnost 2012	Plnění upraveného rozpočtu 2012 v %
1. Samospráva	3 123 339	3 130 000	3 026 752	2 735 762	90,39
1.1. Valná hromada	373 490	190 000	299 169	318 683	106,52
00100001 Představenstvo	876 876	850 000	850 000	789 441	92,88
00100007 Předseda	227 027	300 000	300 000	299 936	99,98
00100002 Dozorčí rada	657 733	700 000	700 000	601 664	85,95
00100003 Stavovský soud	403 173	430 000	430 000	280 306	65,19
00100004 Autorizační rada	23 391	20 000	20 000	38 488	192,44
00100005 Zkušební komise	170 035	170 000	170 000	169 661	99,80
00100006 Regionální zástupci	70 346	20 000	20 000	0	0,00
005 Zahraniční záležitosti – členské příspěvky	321 268	450 000	237 583	237 583	100,00
2. Pracovní skupiny	1 072 438	1 030 000	1 130 000	1 227 334	108,61
002 Legislativa	66 278	40 000	80 000	120 165	150,21

VALNÁ HROMADA

		Skutečnost 2011	Schválený rozpočet 2012	Upravený rozpočet k 9. 10. 2012	Skutečnost 2012	Plnění upraveného rozpočtu 2012 v %
003	Soutěže	173 981	170 000	280 000	347 138	123,98
004	Výkonové standardy	182 717	120 000	120 000	117 638	98,03
007	Vzdělávání	18 900	40 000	40 000	26 541	66,35
009	pro územní plánování, urbanismus a krajinu	71 853	50 000	70 000	89 705	128,15
010	Památková péče	20 817	40 000	40 000	38 942	97,36
011	Péče o přírodu a krajinu	16 752	uspána	uspána	uspána	uspána
021	Česká cena za architekturu	7 864	40 000	20 000	0	0,00
022	Architekti a Zelená úsporám	1 200	zrušena	zrušena	zrušena	zrušena
023	Celoživotní profesní vzdělávání	2 550	zrušena	zrušena	zrušena	zrušena
024	Politiky architektury	10 000	zrušena	zrušena	zrušena	zrušena
025	Zahraníční aktivity	310 656	310 000	310 000	288 133	92,95
026	Krajinářská architektura	25 255	40 000	20 000	184	0,92
027	Propagace architektury	31 681	40 000	40 000	135 265	338,16
028	Transparence	16 917	40 000	40 000	50 273	125,68
029	Externí služby	115 017	70 000	70 000	13 350	19,07
030	Reflexe Komory „20“		30 000	0	0	0,00
3.	Služby členům ČKA	2 051 914	2 370 000	2 730 000	1 810 098	74,49
99800001	Internet	116 002	120 000	120 000	169 606	141,34
	Web		250 000	310 000	0	0,00
	Intranet		80 000	80 000	0	0,00
99800002	Služby přímé	159 270	160 000	160 000	142 966	89,35
99800003	Informační servis	1 410 418	1 430 000	1 430 000	1 235 784	86,42
99800005	Přehledka DP	366 224	330 000	330 000	261 742	79,32
996	Rezerva		200 000	140 000	27 100	19,36
997	Služby ostatní	448 722	450 000	450 000	656 820	145,96
5.	Kancelář ČKA	9 518 875	8 970 000	8 970 000	8 768 192	97,75
99900001	Kancelář Praha	7 873 481	7 300 000	7 300 000	7 018 841	96,15
99900003	Odpisy (interiéry)	626 125	640 000	640 000	673 847	105,29
99900002	Kancelář Brno	1 019 269	1 030 000	1 030 000	1 075 504	104,42
500	Hospodářská činnost	2 733 011	2 500 000	2 500 000	1 838 396	73,54
501	Architektonické soutěže	42 138			0	0,00
8.	Profesní pojištění	3 373 260	3 250 000	3 250 000	3 311 700	101,90
084	Manuál Architektura a Zelená úsporám	8 000				
085	OTP	90 000				
086	Konference AZU					
087	Spolupráce MŽP	2 705				
088	CEC5	6 000			494 250	
089	MMR – novela vyhl. 503/2006 Sb.				115 340	
090	Architekti na lodi				52 318	
100	AI	2 676				
	CELKEM	22 473 078	21 900 000	21 896 752	21 037 310	96,08

USTAVUJÍCÍ ZASEDÁNÍ ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

24. DUBNA 1993, VELKÝ SÁL PRAŽSKÉ LUCERNY

Podánilo se nám vypátrat fotografie z historicky první valné hromady ČKA a řada z nich je s odstupem ještě půvabnější než v době, kdy vznikly. Doufáme, že vás jejich prohlížení potěší.

Zároveň prosíme všechny pamětníky dob dřívějších i nedávných, aby nám posílali své komentáře, vzpomínky a fotografie z akcí a dění kolem Komory. Je to už dvacet let, co fungujeme, a rádi bychom při této příležitosti připravili vzpomínkovou tiskovinu. Informace a fotografie prosím

posílejte na simona.jurackova@cka.cc nebo poštou na pražskou adresu Kanceláře ČKA.

Foto: Jiří Ružička

Zleva Jan Línek, Jan Kerel, Petr Keil, v pozadí Václav Šebek

Jan Štípek

Zleva Jan Štípek, Václav Aulický, Jiří Plos, Martin Peterka, Vítězslava Rothbauerová, Zdeněk Vávra, Josef Pleskot a Jaroslav Šafr

Bohuslav Svoboda, tehdejší prezident České lékařské komory

Alena Šrámková a Jan Línek

Tomáš Bezpalec a Karel Doubner

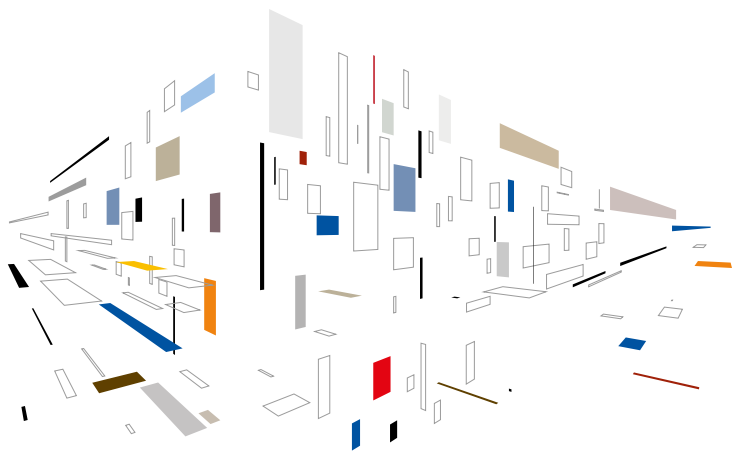
Ladislav Lábus

David Vávra, Roman Koucký a Jaroslav Tomšů

HPL-laminát & kompaktní desky pro vnitřní použití & digitální tisk & Mutlicore

KRONOSPAN nabízí HPL-lamináty a kompaktní desky pro vnitřní použití ve všech dekorech kolekce Kronodesign. Díky možnostem digitálního tisku na HPL-lamináty nebo kompaktní desky mohou být splněny také nároky na individuální design. Nabídka kompaktních desek je rozšířena o desky s probarveným jádrem - Mutlicore.

Nekonečné možnosti pro váš interiér

KRONOSPAN jako největší výrobce velkoplošných materiálů na bázi dřeva na světě soustavně pracuje na vývoji. Výsledkem tohoto úsilí je nejnovější kolekce Kronodesign, obsahující dekory a výrobky pro realizace interiérů.

Vlastní produktová řada společnosti KRONOSPAN Jihlava je doplněna o výrobky na bázi dřeva sesterských společností ze skupiny KRONOSPAN. V nabídce najdete více než 140 různých dekorů, které jsou identické pro všechny materiály. Je jen na Vás, jaký materiál z nabídky si v daném dekoru vyberete. Informace o produktech a dekorech najdete na www.kronospan.cz.

Laminované desky

KRONOSPAN stále sleduje nejnovější trendy a hledá nové možnosti, které se promítly do kolekce laminovaných dřevotřískových desek. Podle našeho hesla: „Lidé jsou různí, myšlenky osobité a potřeby odlišné“, si každá věková skupina v této kolekci najde to pravé.

Veškeré dekory jsou k dispozici s nosnou deskou P2, P2 B1, P5 a MDF, MDF MR, MDF B1.

Nově jsou v nabídce i desky s vícevrstvou laminací, dřevotřískové desky s oboustranným laminátem a struktura Synchro, která je považována za nejdokonalejší a nejdůmyslnější reprodukci dřeva. Inovativní technologie gravírování papíru umožňuje skvělou reprodukci dřevních vláken v kombinaci s dekorativním papírem. Výsledkem je povrch, jenž plně imituje vzhled a dojem reálného dřeva.

Mirror Gloss MG & Acryl Gloss AG

Laminované desky se strukturou Mirror Gloss jsou charakteristické vysokou lesklostí povrchu, dosaženou díky inovativní impregnaci a lisovacím procesům. Melaminový film může být lisován na desku se zvýšenou hustotou - dřevotřískovou desku superfine E-LE nebo na superfine MDF-desku. Výsledkem je produkt s vysokými parametry lesku a stálobarevností povrchu. Desky Mirror Gloss výborně podtrhnou luxusní design všech typů interiérů

MDF deska s folií ve vysokém lesku Acrylic Gloss je špičkový výrobek v oblasti desek s vysokým leskem. Zvyšuje eleganci veškerých interiérových vybavení a nábytku. Deska je opatřena akrylátovou vrstvou, která poskytuje vysoký lesk a hloubku barvy. Povrch je typický svou odolností vůči vlhkosti, vysoké teplotě a působení chemických látek a má skvělé charakteristiky pro zpracování a odolnost proti poškrábání.

Pracovní desky

Nová kolekce pracovních desek obsahuje 70 dekorů. Ke každému dekoru pracovní desky KRONOSPAN nabízí lišty, hrany a zástěny v identickém dekoru.

SAUNY BAZÉNY WELLNESS

- realizace na klíč
- pro rezidentní i komerční klienty
- odborné poradenství

PRAHA

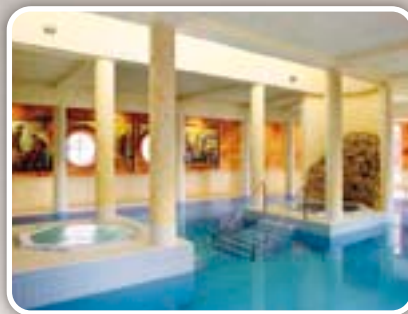
Jáchymovská 195/6, Praha 5 - Řeporyje
Telefon: 606 831 624
E-mail: bazenyasauny@email.cz

VRCHLABÍ

Krkonošská 15, Vrchlabí
Telefon: 606 940 275
E-mail: info@bazeny-vrchlabi.cz

www.bazenyasauny.cz

SANAKO

▶ SANAČNÍ PRÁCE

Komplexní ochrana proti všem biotickým škůdcům, jako jsou dřevozbarvující a dřevokazné houby a plísně (např. dřevomorka domácí, koniofora sklepní, trámovka plotní a jiné) a dřevokazný hmyz (tesařiči, pilořitky, červotoči aj.). Sanační práce provádíme na dřevěných i zděných konstrukcích, v bytech, v historických objektech i ve veřejných budovách, v průmyslových i zemědělských stavbách.

Na provedené práce podle použitých technologií vydáváme certifikát se zárukou od 3 do 10 let.

▶ MIKROVLNNÁ SANACE PROTI DŘEVOKAZNÝM ŠKŮDCŮM

Stoprocentní likvidace dřevokazného hmyzu v dřevěných konstrukcích a nábytku neinvazivní metodou (červotoč, tesařík, mravenci, apod.).

▶ VYSOUŠENÍ ZDIVA

Sanace a vysoušení zdiva a dřeva pomocí mikrovlnné technologie, vysoušení zdiva a základů staveb, budov a sklepů, odstranění dřevokazných plísní a hub.

▶ ODBORNÉ EXPERTIZY

specialisté Vám podle ČSN 49 0600-1, ČSN EN 351-1 a EN 351-2 vypracují diagnostický posudek stavu dřevěných konstrukcí.

▶ MYKOLOGICKÝ ROZBOR

Specializovaná laboratoř Vám vypracuje rozbor dodaných nebo odebraných vzorků a určí vlastní identifikaci všech druhů škůdců - plísní, hub i hmyzu. Podle tohoto výsledku rozboru bude vypracována závěrečná zpráva a doporučeno nejvhodnější řešení.

▶ DLOUHODOBÁ OCHRANA PROTI POŽÁRU

Zajišťujeme ochranu ocelových krytých konstrukcí s odolností proti požáru až 60 minut, u dřevěných konstrukcí navýšíme protipožární odolnost až o 20 minut, zajistíme protipožární ochranu textilií, kabelů a jiných hořlavin.

▶ OCHRANNÉ NÁTĚRY PROTI GRAFFITI

Provádíme preventivní nátěry na fasádách domů, dopravních prostředcích, betonových konstrukcích, pilířích mostů, včetně odstranění již vytvořených graffitů.

▶ HYDROIZOLAČNÍ PRÁCE

Pro ochranu všech typů konstrukcí proti vodě a jiným kapalným látkám provádíme hydroizolaci - využíváme moderní hydroizolační materiály, které se používají na všechny typy staveb (pozemní, vodohospodářské, průmyslové i dopravní).

▶ MONTÁŽNÍ PRÁCE

- při sanacích historicky cenných krovů i při montáži nových krovů provádíme tesařské, pokrývačské i klempířské práce.
- veškeré související práce - malířské, zednické, topenářské, instalatérské, elektroinstalační a další.

 SANAKO

Chodská 1393/13
120 00 Praha 2
IČ: 744 81 541

Hot line: +420 720 467 016
Fax: +420 222 933 482
E-mail: info@sanako.cz

www.sanako.cz

STOPRAY & IPASOL

AGC

**ŠKÁLA SKEL S PROTISLUNEČNÍ
OCHRANOU**

GLASS UNLIMITED

STOPRAY & IPASOL

Ucelená škála skel zahrnuje revoluční povlaky se třemi vrstvami stříbra. Poskytují vysokou úroveň světelné prostupnosti a jedinečné tepelně izolační vlastnosti. Zajišťují plný komfort prosklených prostor a napomáhají zlepšovat energetickou bilanci budovy.

AGC Flat Glass Czech a.s., člen AGC Group – Tel.: + 420 417 501 111 – Fax: + 420 417 502 121 – czech@eu.agc.com – www.YourGlass.com

Foto: projekt Torre Iberdrola – Bilbao (Španělsko), architekt César Pelli, použité sklo Stopray Vision-60⁷ on Clearvision

PROSTUPY STAVEBNÍMI KONSTRUKCEMI TĚSNICÍ SYSTÉM PRO POTRUBÍ A KABELY

1. DÍL – PŘEDSTAVENÍ PROFESIONÁLNÍHO ŘEŠENÍ PROSTUPŮ STAVEBNÍMI KONSTRUKCEMI

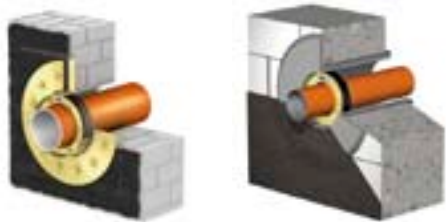
Prostupy potrubí a kabelů stavebními konstrukcemi jsou projektanty v současné době řešeny jen okrajově a většinou dochází k improvizacím přímo na stavbě. Prostupy do objektu zajišťují ochranu majetku před poškozením, jsou chráněny zařízení, stroje, počítače nebo kulturní majetek. Cílem je realizovat bezpečné a trvalé řešení vodotěsných prostupů do objektu nebo v objektu.

Praktické zkušenosti ukázaly, že pro prostupy do objektu (i uvnitř objektu) nejsou používána správná řešení ani materiály a prostupy se často na stavbách řeší nevhodným řešením (montážní pěny) nebo za použití nekvalitních materiálů. Následně dochází k pronikání vlhkosti a spodní vody do objektů. **Nejlevnější řešení jsou pro novostavby i rekonstrukce nakonec téměř vždy nejdražší.** Krátké životní cykly zvyšují náklady na údržbu a levné řešení se tak může proměnit na příčinu dodatečných nákladů. **Následná oprava prostupů je komplikovanější a dražší, než kdyby se správný vstup řešil již při výstavbě.**

Těsnicí systémy pro potrubí a kabely slouží pro vstup potrubí nebo kabelů z venkovní strany do vnitřní části objektu a přitom zabráňují pronikání tlakové i netlakové vody, vlhkosti a plynu do objektu. Těsnicí systémy se používají i pro prostupy stěnami, podlahami a ve speciálních situacích. Výjimkou nejsou ani aplikace, jako jsou mnohonásobné prostupy, atypické prostupy, protipožární prostupy a servisní nebo kabelové kanály.

Pro jednodušší orientaci v prostupech stavebními konstrukcemi rozlišujeme ve stavebnictví dva základní typy prostupů:

Černá vana – černá vana je označení pro stavební konstrukce, které používají hydroizolaci z asfaltových modifikovaných pásů, silných asfaltových nátěrů nebo PVC fólií. Jako celek má tedy černou barvu.

Bílá vana – betonová konstrukce, která kromě nosné funkce plní i hydroizolační funkci. Má barvu bílou, protože se většinou používá bílý voděodolný stavební beton.

Dále je nutné rozlišit tlakovou odolnost uvažovaných prostupů. Posouzení, zda bude použita varianta prostupu pro netlakovou vodu, nebo pro tlakovou vodu, musí vycházet z projektové dokumentace od projektanta základů stavby nebo konkrétní části, kde se prostupy nacházejí. Standardně se rozlišují tyto dvě tlakové hranice:

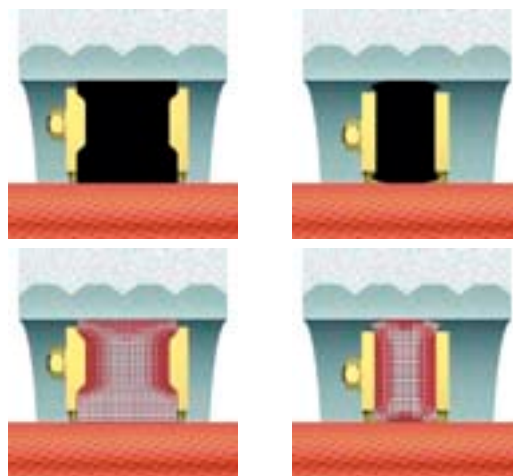
- Netlaková voda – **do 0,5 bar**
- Tlaková voda – **nad 0,5 – 5 bar**

Profesionální provedení prostupů potrubí a kabelů do objektu se vyznačuje především nekompromisní kvalitou materiálu, technickým řešením a výraznou záruční dobou – 25 let. Požadavek na utěsnění netlakové a tlakové vody až do 5 bar – 50 m vodního sloupce a další speciální požadavky. Tato definice se týká především průmyslových aplikací a celkově aplikací, kde projektant má maximální požadavky na utěsnění proti tlakové vodě a další materiálové požadavky na provedení prostupu.

Základním typem profesionálního **těsnění potrubí a kabelů** jsou **těsnicí vložky DOYMA Curaflex®**. Tyto těsnicí vložky jsou navrženy tak, aby jejich životnost byla co nejdelší. Těsnicí vložky jsou těsnicí elementy mezi vnitřní stranou pažnice (nebo jádrového vrtání) a potrubím nebo kabelem. Těsnicí vložka je složena ze dvou pryžových segmentů **DOYMA-Grip** a třetího oranžového 3 mm silného středového kroužku z materiálu EPDM a dvou asymetrických ocelových přitlačných kroužků (přírub) s **DPS** (Double Profil Systém). Jeden pryžový segment je široký 27 mm. Příruby jsou proti sobě stahovány pomocí šroubů a tím dochází k roztažení pryžového elementu a jeho vymezení se jak vůči otvoru, tak i vůči procházejícímu potrubí.

DPS (Double Profil System) – těsnicí vložka s profilovaným přitlačným kroužkem. Profilovaný přitlačný kroužek zajišťuje stlačení pryže tak, že dosadací plocha je až o 150 % větší než u klasického řešení, kde jsou kroužky ploché. Zároveň se snižuje vnitřní tlak v pryžovém elementu až o 30 %.

Systém DPS

Klasický systém

Těsnicí vložky se mohou instalovat do otvoru vytvořeného jádrovým vrtáním, do pažnic z vláknocementu nebo z oceli.

Sortiment profesionálních těsnících vložek a pažnic je velmi rozsáhlý a řeší různé druhy prostupů a návazností na další stavební konstrukce. Pro konkrétní řešení nabízíme technickou podporu.

Garance:

- **Na kompletní sortiment profesionálních prostupů do objektu je záruka 25 let!**
- **Výměna výrobku v případě poškození**
- **Náhrada až 10 000 € za montáž a demontáž při výměně výrobku**
- **Náhrada až 100 000 € za vzniklé škody**

Miroslav Homola

www.GEROTop.cz

GEROTop spol. s r. o.
Kateřinská 589
463 03 Liberec
Stráž nad Nisou
+420 777 166 813
gerotop@gerotop.cz

SKRYTÉ ZÁRUBNĚ XINNIX

PRECIZNÍ A NADČASOVÉ PŘEVODNÍK

ŠPIČKOVÁ TECHNOLOGIE S DLOUHOLETOU ŽIVOTNOSTÍ

VHODNÉ PRO DVEŘE OTEVÍRANÉ VEN I DOVNITŘ STĚNY

POUŽITÍ PRO STĚNY LIBOVOLNÉ TLOUŠTKY A TYPU:
SADROKARTONOVÉ I ZDĚNÉ

K DISPOZICI PRO VŠECHNY STANDARDNÍ VELIKOSTI DVEŘÍ

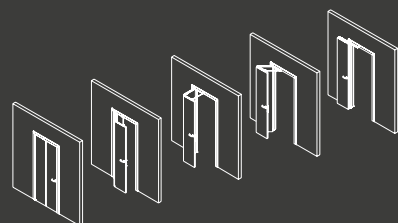
www.twin.cz

O 50% VÍCE MÍSTA

S DVEŘNÍM SYSTÉMEM **COMPACT**

- nové řešení otevírání dveří, které uspoří plochu potřebnou k otevření dveří až o 50% a maximalizuje tak využitelný prostor v okolí dveří.
- špičková technologie, dlouholetá životnost, italský design
- je kvalitní alternativou v obytných a reprezentativních prostorech k otočným dveřím, posuvným dveřím, skládacím dveřím nebo k otočně-posuvným dveřím (Ergon).

DŘEVĚNÉ PODLAHY, TERASY A SCHODY

Extremně odolné pískované, ručně hoblované, kartáčované nebo katrované povrchy.

Vyrábíme i dřevěné podlahy ve čtvercovém designu v klasickém i moderním stylu.

Woodlive – nově vyrábíme i čelně řezané dubové dřevo na podlahy nebo obklad stěn.

Ke každé podlaze a povrchové úpravě jsme schopni dodat kobercový obklad schodů s moderní negativní spárou.

SUNIZER

tubusový světlovod
nové generace

Zázrak hrající si se slunečními paprsky...

Tubusové světlovody SUNIZER jsou patentovaným systémem osvětlení moderního bydlení.

Exkluzivní parametry světlovodu SUNIZER

- Český výrobek s neobvyklou variabilitou
- Elegantní vzhled rozptylovače světla v interiéru
- Nespočet tvarových i barevných variant vzhledu v interiéru
- Efektivní světelný výkon díky použitým Fresnelovým čočkám
- Významný architektonický design v interiéru
- Decentní vzhled plochého střešního límce
- Zabudované LED diody přidávají na atraktivitě

Jednička na českém trhu

- Dlouholeté zkušenosti s prosvětlováním budov denním světlem
- Vysoký důraz na kvalitu výrobků a jejich vzhled
- Velké množství příslušenství
- Profesionální servis od návrhu až po realizaci

ABC - AMERICAN BOHEMIAN CORPORATION s.r.o.

Ledárenská 57
620 00 Brno - Holásky
Česká Republika

www.ceskysvetlovod.cz
www.sunizer.cz

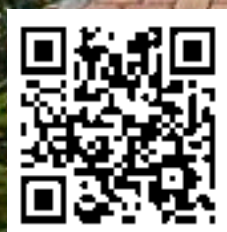
BETON

má tvar...
BROŽ®

VÍCE JAK 3300 PRVKŮ..

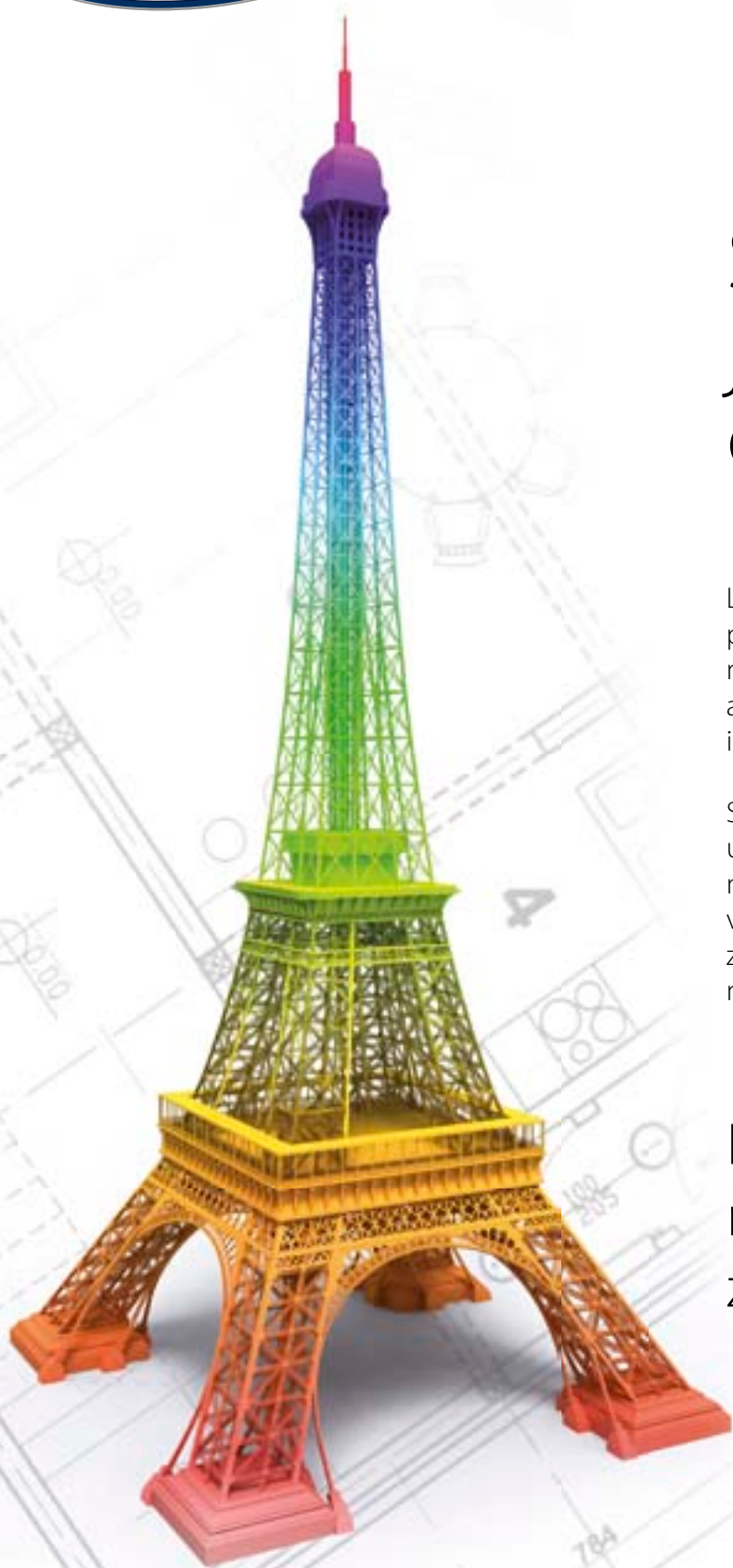
Inspirujte se interaktivní prohlídkou
Brož Virtual Tour

www.betonbroz.cz

NEJVĚTŠÍ PRÁŠKOVÁ LAKOVNA V EVROPĚ

S námi
jste vždy
o stupeň výš

Lakovna disponuje **NEJVĚTŠÍ** a **NEJRYCHLEJŠÍ** plně automatickou linkou s chemickou předúpravou, možností velmi rychlé výměny odstínu barvy a vypalovací tunelovou pecí s regulovanou teplotou i rychlostí průjezdu.

Součástí lakovny je také **linka DECORAL**, která umožňuje vtisknout kovům jedinečný a designově náročný vzhled. Mimo různé dekory dřeva, které jsou využívány zejména pro okenní profily a bazénová zastřešení, nabízí dekory imitující karbon, měď, žulu, mramor, kapky deště a mnoho dalších.

Eiffelovku
nalakujeme
za **13 dní!**

Barvy s duší...

ALBIXON a.s.
Cintlovka 535
268 01 Hořovice

www.PRASKOVALAKOVNA.cz

Tel.: +420 251 094 094
Fax: +420 251 094 056
Email: lakovna@albixon.cz

www.ALBIXON.cz

VELKÝ KATALOG HÄFELE

- 1 Nábytkové úchytky, věšáky
- 2 Osvětlení
- 3 Spojovací kování
- 4 Závěsy a výklopná kování
- 5 Zámky, západky, zámkové systémy, trezory
- 6 Kuchyňské kování a příslušenství
- 7 Vybavení obývacího pokoje, ložnice, koupelny a komory
- 8 Zásuvkové systémy, výsuvy pro skříně
- 9 Kování pro posuvné dveře, roletky
- 10 Kancelářské vybavení
- 11 Stolové kování, stolové podnoží, nábytkové nohy, kolečka
- 12 Systémy pro vybavení obchodů
- 13 Technika lepení skla, montážní pomůcky, upevňovací materiál

PODOBNÉ NEHODY UŽ VÁS NEZASKOČÍ

Dlažba s jedinečnou povrchovou úpravou **CSB - CLEAN PROTECT**

Unikátní novinkou na trhu je ochrana betonové dlažby od společnosti CS-BETON, která zabrání znehodnocení kamenných látkami, které dlažbu trvale poškozuji. Jednoduchým setřením plocha zůstává ČISTÁ A SUCHÁ! Jako první na českém trhu přicházíme s opravdu komplexní ochranou proti znečištění.
V prodeji od 1. května 2013.

CS-BETON s. r. o.
- stavby jako z kamene

reSITE

K O N F E R E N C E

METROPOLE V CENTRU: NEKONEČNÉ ZDROJE

20. - 21. ČERVNA 2013
PRAHA
DOX

ZAREGISTRUJTE SE K
ÚČASTI NA KONFERENCI
UŽ DNES
NA RESITE.CZ

TÉMA: URBANISMUS

Urbanismus jako obor prodělal v naší zemi za poslední tři desetiletí cestu od zneuznaného oboru, jak byl vnímán v 80. a 90. letech minulého století kvůli direktivní výstavbě panelových sídlišť, k opětovnému návratu na výsluní odborného a veřejného zájmu. Tento radikální obrát v novém tisíciletí pravděpodobně způsobilo divoké stavebnictví po roce 1989, kdy jsme si v praxi názorně sami na sobě ověřili, že není možné, aby se naše obce udržitelně rozvíjely bez chytrého a komplexního územního plánování. Zejména alarmující nárůst automobilové dopravy si žádá jeho důkladnou kritickou reflexi. Zájem nejen odborné, ale i laické veřejnosti se dnes zaměřuje na způsob navrhování, schvalování a stavění ve městech a v obcích. Na následujících stránkách máte možnost seznámit se s názory urbanistů mapujícími dnešní stav uvažování o městě a krajině.

Příspěvky jsou řazeny od nejobecnějších k detailnějším, obdobně jako nástroje územního plánování ve stavebním zákonu:

- | územně analytické podklady, ÚAP, které obsahují vyhodnocení stavu, limity využití a rozbor udržitelného rozvoje území,
- | politika územního rozvoje, PÚR, která určuje strategii územního plánování v republikových a mezinárodních souvislostech,
- | zásady územního rozvoje, ZÚR, které stanoví základní požadavky na uspořádání území kraje, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby a cílové charakteristiky krajiny,

- | územní plán, ÚP, který stanoví urbanistickou koncepci obce a vymezí její zastavěné území, plochy a koridory a koncepci uspořádání krajiny,
- | regulační plán, RP, který stanoví podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území.

Ing. arch. Tomáš Vích,
člen redakční rady

Rybník v Daminěvsi, foto Jan Polák, zveřejněno pod licenci Creative Commons na stránkách Wikimedia Commons

JSOU POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE A ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ADEKVÁTNÍMI KONCEPCEMI?

Problematika republikové a regionální plánovací dokumentace PÚR ČR a ZÚR krajů má relativně málo společného s urbanismem. Ani jedna z nich se nezabývá konkrétními záměry v území, tedy umístěním staveb. V úrovni ZÚR jsou navrhovány koridory nadřazené infrastruktury; PÚR má převážně deklarativní charakter, který se však prostřednictvím ZÚR (tedy úkolů územního plánování) promítá i do rozvoje obcí.

PÚR není koncepcí, tedy územně plánovací dokumentací, ale podkladem pro ni. Je však závazná pro orgány veřejné správy, je vydávána přímo vládou. ZÚR již lze na rozdíl od PÚR považovat za koncepci: je územně plánovací dokumentací a schvaluje ji zastupitelstvo kraje. Závažným problémem je tedy požadavek souladu ZÚR s PÚR.

Koncepčnost PÚR je velmi problematická, neboť převažuje informativní část, tedy limity, a v podstatě navrhuje jen vymezení republikových

infrastrukturních záměrů. Záměry dopravní a technické infrastruktury v PÚR jsou přijímány od jednotlivých ministerstev, případně krajů. PÚR neposuzuje jejich potřebnost z republikového hlediska a z pohledu přeshraničních vazeb, nestanovuje priority jejich realizace.

Hlavním předmětem PÚR je mimo infrastruktury vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí. Tyto jevy nejsou parametrizovány, jejich upřesnění se děje v následných ZÚR. V PÚR

a většinou i v ZÚR chybí analýza vývoje (trendů), a to zejména v oblasti regionálních rozdílností. Důsledkem je návrh rozvoje regionu, který se neopírá o jeho reálné potenciály.

Póly (centra) a osy osídlení jsou standardní součástí sídelní struktury, která, i když je dlouhodobě stabilizovaná a hierarchizovaná, přece jen prochází určitými proměnami. PÚR se problematikou (významem) center nezabývá. Za významný problém lze v tomto ohledu považovat vymezení tzv. rozvojových oblastí, a to zejména jejich automatické ztotožnění se současnými krajskými centry. Od poloviny 18. století se krajské uspořádání území dnešní České republiky mnohokrát měnilo. Celkem existovalo 30 krajských center; 5 z těchto měst má v současné době méně než 20 tisíc obyvatel, z toho jedno méně než 10 tisíc obyvatel. Na území České republiky se však nacházejí některá další města, respektive aglomerace, jejichž regionální význam je srovnatelný nebo i vyšší než význam některých současných krajských měst. Některá města svůj správní význam dlouhodobě potvrzují, a jsou tudíž významnou součástí regionálního potenciálu.

K nejvýznamnějším změnám v sídelní struktuře pochopitelně docházelo v souvislosti s proměnami ekonomiky v návaznosti na industrializaci. Řada měst výrazně posílila svůj ekonomický potenciál, což se pochopitelně promítlo i do nárůstu počtu jejich obyvatel. Důležité je připomenout, že industrializace na území dnešní České republiky měla i poněkud opožděnou socialistickou fázi.

Na významné společenské a ekonomické změny po roce 1990 zatím výrazně industriální regiony v ČR (na rozdíl od sousedních regionů Saska a polského Slezska) ve vývoji sídelní struktury téměř nereagovaly. Opomíjení těchto odkládaných problémů je závažným nedostatkem PÚR i ZÚR. Rozvojové koncepce republikové i krajské úrovně by se problematikou rozdílného vývoje center i regionů měly zabývat, a to nejen monitorováním dosavadního vývoje, ale zejména nabídkou scénářů budoucího vývoje. Současné analytické podklady včetně RÚRU (rozbor udržitelného rozvoje území) pro tyto koncepce nemají relevantní úroveň. Sledují však řadu marginálních jevů, aniž se zabývají jejich významovou a kvalitativní podstatou, a často nereflakují vývojové trendy posledních dvaceti let. Chybí také analýzy velmi rozdílné ekonomické úrovně regionů a jejich center.

Rozvojové osy a oblasti vymezené v PÚR jsou zpřesňovány v ZÚR a doplňovány osami a oblastmi krajské úrovně. Pomineme-li rozdílný rozvojový potenciál jednotlivých oblastí, mělo by se jednat o území spojitě, vykazující vysoce nadprůměrné soustředění aktivit. Nejjednodušším indikátorem aktivit je hustota zalidnění. Pokud je průměr v ČR 133 obyvatel na km², zřejmě by do těchto „urbanizovaných oblastí“ nemělo být zahrnováno území s nižší hustotou než 200 obyvatel na km² (tedy 1,5násobek průměru ČR); například v Německu je to 300 obyvatel na km². Jádrová území těchto oblastí (aglomerace) by měla vykazovat hustotu zalidnění výrazně vyšší (přibližně 900 obyvatel na km²). Pod touto hodnotou se pohybují například některá krajská města: Hradec Králové (894), Zlín (736), Karlovy Vary (868) nebo Jihlava (583). Nejvyšší zalidnění vykazuje Praha (2518), České Budějovice (1742), Brno (1613), Ostrava (1428) a Plzeň (1234). S výjimkou Ostravy se jedná o města s výraznějším subúrbánním rozvojem.

Vymezování rozvojových oblastí krajských měst i dalších center by mělo odpovídat hodnotám pro urbanizovaná území a nemělo by směřovat k podpoře příměstského rozvoje namísto využití rozsáhlých vnitřních rezerv. Pokud jde o rozvoj příměstského území, v ZÚR by měl být navrhován rozvoj nikoliv plošný, ale koridorový, a to zejména s možností dopravní obsluhy příměstskou železnicí. Za „městské“ území je potřeba považovat kompaktní zástavbu, nikoliv administrativní hranice měst, ve kterých se často ocitá řada malých venkovských sídel. Rozvojové oblasti by měly zahrnovat (zejména ve svém obvodu) hlavně ta katastrální území, která vykazují nadprůměrnou hustotu zalidnění a byla v nich po roce 1990 realizována významnější výstavba, jejímž důsledkem je nárůst, respektive stabilizace počtu obyvatel a pracovních míst.

Osy osídlení znamenají propojení metropolitních regionů a významných aglomerací hlavními silničními a železničními trasami. V řadě případů, kde se v koridorech těchto komunikací nenacházejí centra nižších kategorií, by se mělo jednat o území nespojitá. Osídlení a jeho případný rozvoj jsou vázány na tato nižší centra, nikoliv na dálkové trasy, zejména pokud tyto vedou mimo stávající koridory osídlení.

PÚR by měla zahrnovat (potvrzovat) vyšší a významná střední centra, která jsou základem sídelní struktury osídlení, garantují vyšší úroveň

obslužných funkcí a saturují strukturovanou nabídku pracovních míst. Střední centra by měla být jádrovými městy rozvojových oblastí krajské úrovně. Vyšší centra (přibližně nad 50 tisíc obyvatel) lze v podstatě ztotožnit se současnými statutárními městy. Některá z těchto měst jsou součástí městského regionu nebo aglomerace či jejich regionální význam je překryt hlavním centrem.

V ZÚR je žádoucí rozšířit kategorie center s nižší úrovní, která by zahrnovala obce nad 5 tisíc obyvatel (obce s rozšířenou působností a významně pověřené obecní úřady). Některá z těchto center však nevytvářejí dostatek pracovních příležitostí a odpovídající úroveň obslužných funkcí; jejich regionální význam je často problematický.

Velmi obtížnou otázkou v PÚR a ZÚR je vymezení specifických oblastí. Z regionálního hlediska lze v podstatě jakékoliv území považovat za specifické. Mělo by se tedy jednat spíše o území problémové, vyžadující regionální podporu. Při neprovázanosti PÚR a ZÚR s regionální politikou to však není možné. V zásadě existují tři kategorie problémových oblastí:

- ▮ periferní území – jedná se o území s nízkou intenzitou zalidnění, nízkou vzdělaností a věkovou strukturou, bez významnějších center a s horší dopravní dostupností,
- ▮ strukturálně problémová území – jsou to území, kde zanikly nebo byly významně utlumeny dřívější ekonomické aktivity; hlavním problémem je nezaměstnanost, migrace obyvatel do jiných regionů je zatím v ČR velmi nízká,
- ▮ rozsáhlá devastovaná území, zejména v důsledku těžby a těžkého průmyslu a též v důsledku vojenského využívání.

V některých případech dochází ke kombinaci periferních a strukturálních charakteristik.

Velmi sporné je zahrnování všech velkoplošných chráněných území (národní parky, chráněné krajinné oblasti) do specifických oblastí. Některá z těchto území jsou turisticky prosperující regiony v kontaktu s fungující sídelní strukturou, a dokonce výrazně nízkou nezaměstnaností. K regulaci negativních důsledků využívání území bohatého na přírodní hodnoty by měly postačovat statuty těchto chráněných území. Problematické je zejména zahrnutí sídel včetně větších měst do chráněných území, které odporuje přístupům v jiných zemích. V podstatě jediným významným problémem je Šumava, kde po zániku „železných opon“ nedošlo k obnově dřívějších přeshraničních vazeb ani k významnější obnově osídlení. Paradoxem je, že ČR zde sousedí s prosperujícími regiony Horního Rakouska a Dolního Bavorska. PÚR pak rozdílný rozvojový potenciál regionů sousedních zemí ignoruje.

Pro plánování územního rozvoje je nezbytné vyhodnocovat zpětné vazby z územních plánů do ZÚR a ze ZÚR do PÚR (včetně vazeb přeshraničních). Stabilizace významných a odůvodněných dopravních a jiných infrastrukturních koridorů by měla být dokončena v úrovni ZÚR, a to s využitím podkladů z úrovně obcí.

U dopravních staveb je potřeba stanovit republikové, případně krajské priority a navrhovat taková řešení, která umožní realizaci hlavních vazeb v potřebných (kapacitních a rychlostních) parametrech. V případě dálkových silničních tras nejsou při průchodu řídko osídleným územím nezbytné kapacitní profily. Ty jsou naopak potřebné v úsecích se silnou regionální dopravou (metropolitní regiony a další významné aglomerace).

Pro posuzování „rozvojovosti“ slouží v současné době převážně pouze demografické indikátory, zejména: změna počtu obyvatel (nejčastěji migrací), výstavba bytů, změna ve věkové a vzdělanostní struktuře obyvatel. Ze sociálně-ekonomických indikátorů je k dispozici zejména nezaměstnanost, významné jsou pozitivní či negativní odchylky od průměru republiky, případně kraje. Nedostupné jsou zatím, na rozdíl od jiných zemí, údaje o ekonomické výkonnosti (tvorbě HDP) za nižší regiony než kraje. V Německu jsou jednotkou NUTS 3 území okresů a větší města (vyšší centra).

Krajské i obecní rozpočty jsou v České republice založeny převážně na přerozdělování z centra. Jejich vlastní zdroje jsou velmi omezené, což se promítá do zvyšujících se deficitů v infrastruktuře. Investice (zejména do oprav) jsou hrazeny převážně z dotací. Tyto skutečnosti výrazně ovlivňují plánování rozvoje území, které není korigováno rozdílnou ekonomickou výkonností měst a regionů.

Nesoulad mezi vizemi a reálnými možnostmi investic státu do infrastruktury znamená dlouhodobé omezování obcí v koridorech v ZÚR navrhovaných územních rezerv.

Souhrn rozvojových záměrů v územně plánovací dokumentaci (ÚPD) obcí většinou vysoce překračuje možnosti jejich naplnění, a to i ve velmi

Srovnání České republiky a Bavorska		
Základní charakteristiky	ČR	Bavorsko
rozloha (v km ²)	78 866	70 550
HDP/obyv. (průměr EU)	82	133
počet obyv. (v mil.)	10,51	12,54
hustota zalidnění (obyv./km ²)	133	178
počet krajů	14	7
nejmenší kraj	Karlovarský	Oberfranken
rozloha (v km ²)	3315	7231
počet obyv. (v tis.)	303,2	1071,3
aglomerace nad mil. obyv.	Praha (1,65 mil.)	Mnichov (2,23 mil.), Norimberk (1,19 mil.)
města nad mil. obyv.	Praha (1241,7 tis.)	Mnichov (1353,2 tis.)
města nad 500 tis. obyv.	0	1 (Norimberk, 506,7 tis.)
města nad 200 tis. obyv.	2 (Brno, Ostrava)	1 (Augsburg)
města nad 100 tis. obyv.	3 (Plzeň, Liberec, Olomouc)	5 (Regensburg, Würzburg, Ingolstadt, Fürth, Erlangen)
města s 50–100 tis. obyv.	14	9
města s 20–50 tis. obyv.	43	42
celkem měst nad 20 tis. obyv.	63	57

vzdáleném horizontu. Některé již realizované záměry veřejného sektoru i developerů jsou výrazně naddimenzované i někdy špatně lokalizované. Některé velké projekty budou zřejmě dlouhodobými torzy a možná i novodobými brownfieldy. Zodpovědnost za tento stav mají vedle politiků a developerů i územní plánovači a architekti, upřednostňující aktuální a dílčí zájmy před dlouhodobým (udržitelným) vývojem území.

Všechny plánovací dokumenty by měly být koncepcemi. Musí mít dlouhodobější charakter a jasně vymezené priority s vazbou na možnosti jejich realizace. Vývoj v posledních 20 letech ukazuje, že existují výrazné rozdíly mezi realizací investic obyvatel i podnikatelských subjektů (při výhradách k lokalizaci, urbanistickému i architektonickému řešení) a plánováním a realizací z veřejných investic, kde přes relativně vysoké náklady nedochází k odstraňování ani hlavních deficitů. Tento nesoulad je mimo jiné důsledkem plánování, které není propojené s odpovědností za naplňování problémových veřejných záměrů. Navrhování rozsáhlých rozvojových oblastí v ZÚR, které v řadě případů nevychází z potenciálu území, je významným projevem nekoncepčnosti.

Na závěr příkladem pojetí některých pojmů v německých plánovacích dokumentacích a srovnání vybraných charakteristik osídlení v České republice a Bavorsku.

Regiony jsou plánovací prostory hierarchicky nižší, než je úroveň země. Regionální plánování má konkretizovat programy a plány zemského plánování a stanovit regionální cíle prostorového uspořádání. Regionální plánování představuje spojovací článek mezi nadmístními představiteli rozvoje země a konkrétním využitím prostoru na místní úrovni.

Městskou aglomeraci tvoří silně urbanizované území jednoho nebo více velkých měst, zahrnující další blízká sídla. Aglomerace se dělí na:

- I jádrové město (města), jehož sídelní vztahy dosahují takové intenzity, že jsou rozhodujícím faktorem pro vznik městské aglomerace,
- I příměstské pásmo (zóna, oblast) bezprostředně přiléhající k jádrovému městu, s nímž jsou jeho sídla v intenzivních ekonomických a společenských vztazích; příměstské pásmo přebírá některé funkce, které nelze situovat v jádrovém městě aglomerace,
- I vnější pásmo (zóna, oblast), v němž je možné identifikovat nebo očekávat určité sídelní vztahy s příměstským pásmem nebo jádrovým městem aglomerace.

Území není totožné se správním vymezením krajů, okresů aj., často však přesahuje i do sousedních krajů či zemí.

Sídelní osy se vyznačují soustředěním zejména větších sídel podél existujících nebo plánovaných tras dopravní infrastruktury. Nepředstavují nepřetržitý pás sídel. Jsou nástrojem uspořádání sídel a zajištění volných prostorů především v aglomeracích.

Volný prostor je území vně sídel, v němž se rozvíjejí účelové a ekologické funkce, které mají vhodný vztah k rozvoji krajiny. Pro chráněné části volných prostorů se v regionálních plánech navrhuje pásma a césury zeleně a území s vyhrazenou (přednostní) funkcí.

V České republice je několik krajských měst s počtem obyvatel 90–100 tisíc (České Budějovice 93,6; Ústí nad Labem 94,3; Hradec Králové 93,5; Pardubice 89,6). V poslední době poklesla pod 100 tisíc obyvatel i Olomouc, města Chomutov, Prostějov, Přerov klesla pod 50 tisíc obyvatel a zřejmě je mohou následovat i některá další. Problémem je především malá ekonomická výkonnost českých center a z toho vyplývající ztráta pracovních míst i následný pokles počtu obyvatel.

Základním rozdílem mezi českými a bavorskými centry není jejich počet, ale jejich sídelní a ekonomický potenciál. 16 bavorských měst je bohatších než Praha (HDP / obyvatel 175; průměr EU je 100), z toho 9 přesahuje hodnotu 200. Nejbohatším územím je okres München Land, dosahující hodnoty 330. Z českých měst přesahuje hodnotu 200 pouze Mladá Boleslav, ostatní města pravděpodobně nepřekračují průměr EU (HDP je v ČR sledován jen do úrovně krajů, z nichž nejbohatší Jihozápadní dosahuje úrovně 78 % průměru EU).

Naším „konceptorům rozvodovosti“ PÚR bych asi nesvěřil koncepci Hesenska a hlavním městem Wiesbadenem (276 tisíc obyvatel) a regionálními (krajskými) centry Kasselem (196 tisíc obyvatel), Darmstadem (144 tisíc obyvatel) a Giessenem (52 tisíc obyvatel). Největší město spolkové země Frankfurt nad Mohanem je jedním z měst regionu Darmstadt. Problém by asi byl i se ZÚR bavorského „kraje“ Mittelfranken, jehož hlavním městem je Ansbach (40 tisíc obyvatel), nikoliv Norimberk (507 tisíc obyvatel), centrum metropolitního regionu s 1,2 mil. obyvatel (Ansbach leží mimo tento region).

Regionální plánování v Bavorsku není vztaženo ke krajům, kterých je sedm (jsou jednotkami NUTS2), ale k takzvaným plánovacím regionům (*Planungsverbände*), kterých je osmnáct. Jsou vztaženy k centrům a nekopírují vždy hranice krajů.

Koncepce se vyznačují tím, že na základě analýzy rozdílných potenciálů a vývojových trendů navrhuje scénáře budoucího vývoje území. Tyto vlastnosti však dosavadní pojetí PÚR a ZÚR nevykazuje.

Ing. arch. Milan Körner

ZMĚNA, NEBO NOVÝ ÚZEMNÍ PLÁN?

I. VZÁJEMNÁ KOMPATIBILITA JEDNOTLIVÝCH TYPŮ ÚZEMNÍHO PLÁNU

Starší územní plány (Územní plán sídelního útvaru – ÚPN SÚ a Územní plán obce – ÚPO) schválené od 1. 7. 1992 do konce r. 2006, obsahovaly kromě grafické části¹ také textovou (negrafickou) část.² Do konce roku 2006 byly územní plány po schválení zastupitelstvem obce vydávány formou obecně závazné vyhlášky (vyhláška o závazných částech územního plánu), jejíž jádro tvořil kromě dalších předepsaných náležitostí jen Návrh regulativů územního rozvoje, přebíraný z dokumentace územního plánu. Ostatní části územního plánu, tj. Textová a Dokladová část a Vyhodnocení požadavků na zábor ZPF a PUPFL, nebyly ve vyhlášce o závazných částech územního plánu zmiňovány ani na ně nebylo dále odkazováno.

V současnosti je územní plán vydáván formou opatření obecné povahy (OOP), které obsahuje část výrokovou (tj. vlastní návrh) a část odůvodnění. Změny starých územních plánů (ÚPN SÚ a ÚPO) jsou nyní dle platné legislativy zpracovávány přiměřeně obsahu (nového) územního plánu a jsou vydávány formou OOP, tj. zcela odlišně, než tomu bylo v době platnosti dřívějšího zákona (50/1976 Sb.) a jeho prováděcích předpisů.

S grafickou částí dokumentace změny nejsou problémy, ta respektuje původní „tvář“ starého územního plánu. Ale Textová část (tedy výrok a odůvodnění) je zpracovávána v souladu s novými právními předpisy, tj. je zcela odlišná od textové části původního územního plánu. V § 55 odst. 5 stavebního zákona je uvedeno: „Pořizovatel pro obec zajistí vyhotovení územního plánu zahrnujícího právní stav po vydání jeho změny a toto vyhotovení opatří záznamem o účinnosti“ a v § 14 odst. 2, vyhl. č. 501/2006 Sb., v platném znění, je uvedeno: „Vyhotovení územního plánu, včetně jeho grafické části, zahrnující právní stav po vydání poslední změny územního plánu, se opatří záznamem o účinnosti“. Z uvedeného jednak vyplývá, že vyhotovení územního plánu zahrnujícího právní stav po vydání jeho změny musí být provedeno pro všechny typy platných územních plánů (ÚPN SÚ, ÚPO, ÚP), tedy nikoli pouze pro změny územních plánů vydaných po 1. 1. 2007, jednak že každá nově zpracovávaná změna musí vycházet z právního stavu zahrnujícího celý územní plán (tj. jeho úplné znění), a nikoli jen původní plán a jeho samostatné (dílič) změny. V dalším textu je uveden postup zpracování změny územního plánu.

II. ETAPY ZPRACOVÁNÍ A NEZBYTNÉ NÁLEŽITOSTI PRO POŘÍZENÍ A ZPRACOVÁNÍ ZMĚNY ÚZEMNÍHO PLÁNU

1. etapa – vstupní podklady pro zpracování změny

Podkladem pro zpracování změny všech typů územních plánů musí být vždy:

- I Územní plán zahrnující právní stav po vydání jeho změny – tato podmínka nebyla (až na výjimky) většinou vůbec vyžadována ani pořizovateli, ani nadřízenými orgány územního plánování; proto musí nejprve dojít k „překlopení“ textové části starého územního plánu do výrokové podoby územního plánu (viz přílohu č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb., v platném znění, část I. Obsah územního plánu) a do (celé) grafické části původního územního plánu musí být zapracovány všechny předcházející změny (část těchto výkresů bude následně využita pro návrh – výrok – změny a část pro odůvodnění změny. (Pozn.: Tuto část změny by měla hradit obec.)
- I Aktualizovaná hranice zastavěného území (ve smyslu § 2 odst. d) zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění), a to pro celé správní území obce, tedy nikoli jen pro území dotčené konkrétní změnou (ani tento požadavek nebyl nijak důsledně uplatňován, takže se řešilo vždy jen nejbližší okolí ploch požadovaných pro změnu). (Pozn.: Tuto část změny by měla hradit obec.)

- I Ve smyslu § 5 odst. 6 stavebního zákona („Obce a kraje jsou povinny soustavně sledovat uplatňování územně plánovací dokumentace a vyhodnocovat je podle tohoto zákona. Dojde-li ke změně podmínek, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace vydána, jsou povinny pořídit změnu příslušné územně plánovací dokumentace“) musí být do změny promítnuty ty změny, které nastaly v době od schválení původního územního plánu, které ale do tohoto územního plánu nejsou promítnuty ani ve změnách, které následovaly (např. zásady územního rozvoje, územně analytické podklady, rozvojové programy a koncepce vydávané krajem ad.).

2. etapa – změna územního plánu

Následuje zpracování vlastní změny územního plánu, která se po projednání vydává opatřením obecné povahy. (Pozn.: Tuto část změny by měl hradit ten, kdo ji vyvolává, resp. dává podnět ke zpracování změny, tj. zpravidla buď vlastník pozemku, nebo investor či obec.)

3. etapa – právní stav dokumentace územního plánu po vydání jeho změny

Po vydání změny musí být vyhotoven právní stav územního plánu po vydání jeho změny. Ten se již neprojednává a obsahuje výrokovou část Návrhu strukturovanou do textové a grafické části a Koordinační výkres (z části Odůvodnění). Neobsahuje již textovou část Odůvodnění. (Pozn.: Tuto část změny by měla hradit obec.)

III. VÝHODY A NEVÝHODY POŘÍZENÍ A ZPRACOVÁNÍ ZMĚNY STARŠÍHO TYPU ÚZEMNÍHO PLÁNU

Z výše uvedeného je patrné, že vlastní proces pořízení a zpracování změny, nezbytné vstupy a požadavky na zpracování změny jsou poměrně komplikované, a i velmi jednoduchá změna se tak stává značně košatou. Tato skutečnost vyplývá ze snahy o důslednou aplikaci nového stavebního zákona a jeho novely (včetně novely vyhlášky č. 500/2006 Sb.), ale i ze záměru postupného nahrazování dřívějších územních plánů novými, protože i ty schválené do konce roku 2006 jsou již šest let staré, ty nejstarší pak platí již dvě desetiletí.

Délka pořízení, zpracování a vydání změny územního plánu je nyní prakticky shodná s dobou nutnou na pořízení nového územního plánu.

Co se bude lišit, je cena za zpracování změny, která bude zcela jistě nižší než cena za zpracování nového územního plánu, ale ani tak nebude nijak nízká, a to zejména v důsledku povinnosti zpracování vstupního (a také výstupního) právního stavu územního plánu po vydání jeho změny. Ten bude vždy zahrnovat celé správní území obce, byť by se jednalo pouze o jednu měněnou plochu. Jisté zlevnění by mohlo nastat při pořízení více změn (nezaměňovat s počtem měněných ploch), protože nejnáročnější bude právě první etapa při pořízení první nové změny (tj. změny realizované po roce 2012). I tak bude výsledkem koncepčně zastaralý dokument, protože většina změn jsou jen „záplaty“ na původním územním plánu.

Další relativní výhodou při pořízení změny územního plánu je skutečnost, že v rámci změny nebudou nově projednávány již dříve navržené, zejména zastavitelné plochy, jež jsou již v územním plánu stabilizovány a které se nebudou týkat předmětu změny, což neplatí u nového územního plánu.

Do konce roku 2020 je stanovena povinnost pořízení a vydání nových územních plánů, tj. obce mají před sebou necelých 8 let. Pro zpracování nového územního plánu včetně přípravných prací je nutno uvažovat se zhruba třemi lety (u menších sídel 2–3 roky, u větších sídel a měst i 3–5 let), samozřejmě v závislosti na složitosti územních vztahů, charakteru řešeného území, požadavcích na provedení změn v území, ale také na kvalitě a stupni soudržnosti společenství obyvatel daného území.

Nazíráno prizmatem počátku roku 2013 je rok 2020 ještě hodně vzdálený, přesto by měli pořizovatelé i představitelé obcí zvážít, zda je ekonomicky únosné investovat do změny územního plánu, která je jen dočasným řešením, nebo se spíše zaměřit na koncepčně udržitelnější řešení, jímž je pořízení nového územního plánu.

1 Ta obvykle zahrnovala výkresy: Širší vztahy; Komplexní urbanistický návrh nebo později Hlavní výkres; Regulace funkčních ploch; Doprava; Technická infrastruktura; ÚSES a Výkres vyhodnocení záboru ZPF a PUPFL.

2 Její standardní členění bylo: Textová část, Návrh regulativů územního rozvoje, Dokladová část a Vyhodnocení požadavků na zábor ZPF a PUPFL.

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KVALITU ÚZEMNÍCH PLÁNŮ

Podle čeho je vlastně možné hodnotit kvalitu územně plánovací dokumentace? Bohužel teprve v poslední době vznikají v České komoře architektů standardy, které mohou být pro objednatele (v případě územního plánu pro obec) vodítkem pro kontrolu obsahu úplnosti příslušné dokumentace. Úplný obsah je však podmínkou nutnou, ale nikoli postačující k tomu, abychom dokumentaci ohodnotili jako kvalitní. Jak tedy potvrdit či vyvrátit tvrzení, že některé územní plány jsou nekvalitní a zastaralé jen kvůli metodě svého zpracování a jen některé jiné jsou hodné třetího tisíciletí?

Územní plán bohužel není možné promnout mezi prsty jako látku u pana krejčího, kde si necháte na míru ušít šaty. Kvalitní územní plán také rozhodně nemůže být konfekční produkt, který by stejně dobře padl každému městu. Územní plán vzniká na zakázku – chcete-li na míru – konkrétního objednatele se specifickými vlastnostmi, limity a potřebami a pro zcela unikátní prostředí. A jestliže chce někdo způsob zpracování územního plánu nazvat řemeslem, pak je to možné, ale v tom případě se rozhodně jedná o řemeslo umělecké. Jeho cílem by totiž, kromě čistě řemeslné zpracovaného úplného obsahu a právních požadavků, mělo být hlavně skloubení potřeb daného území s jeho podmínkami a možnostmi, vyzdvížení jeho předností, potlačení (nebo lépe vyřešení) jeho nedostatků, a hlavně dosažení jistých estetických kvalit území, tedy vlastně to samé, co byste očekávali od kvalitně na míru ušitého obleku. Vybírat si potom „krejčího“ pro takový „oblek“ jen a jen podle ceny jeho salonu se může nakonec prokázat jako velice hloupé rozhodnutí, ale už je zpravidla bohužel pozdě.

Jako u kteréhokoli jiného výrobku i v případě územního plánu dokáže kvalitu ocenit až ten, kdo jej pravidelně užívá. Buď v něm nalezne to, co k rozhodování o rozvoji území potřebuje, včetně zdůvodnění přidané hodnoty urbanistické koncepce, nebo je mu pro rozhodování jen slabou oporou, případně podle něj dokonce rozhodovat nedokáže a musí vyvolat jeho změnu nebo zadat územní plán nový. Teprve tady je hodnocení kvality územního plánu zřetelné a jedině možné. Problém je v tom, že tento „uživatel“ územního plánu (zpravidla pracovník úřadu územního rozvoje nebo stavebního úřadu) přistupuje až k hotovému produktu a není tím, kdo územní plán zadává a objednává. A i když získal zkušenosti s kvalitou jiných územních plánů, zpravidla vůbec nemá vliv na výběr zpracovatele.

Zcela zásadní otázka pak je, zda objednatel (obec = samospráva) si je vědom toho, co je vlastně účelem územního plánu, k čemu všemu má sloužit, jak může obci pomoci a jak může její zájmy chránit. Bohužel až příliš často je územní plán v očích samosprávy jen nutným omezujícím zlem, kterého je zapotřebí jen proto, aby bylo možné žádat o dotace ze zdrojů státu, kraje nebo Evropské unie. Toto je skutečná degradace úlohy územního plánu.

Co nebo kdo je příčinou toho, že se na územní plány pohlíží s takovým nedostatkem znalosti jejich hodnoty a praktického využití? Je jednou z příčin kritérium, že obci musí stačit plán vypracovaný jedině za nejnižší cenu? Jsou příčinou nedostatky v legislativě? Je pravda, že, jak někteří tvrdí, stavební zákon je tak špatný, že podle něj není možné vytvořit dobrý územní plán?

I kdybychom zcela pominuli stavební zákon, základní účel územně plánovací dokumentace bude vždy stejný: vytvoření podkladů pro koordinované rozhodování a usměrňování využití území, a to vždy v podrobnosti odpovídající danému druhu dokumentace, tj. na úrovni kraje (dnes podle zásad územního rozvoje), na úrovni obce (podle územního plánu) nebo na úrovni dílčí lokality v území (podle regulačního plánu). Navíc proti dnes platné legislativě by se snad dalo uvažovat ještě o dokumentaci v úrovni obce s rozšířenou působností. Hlavní úloha územně plánovací dokumentace ale bude vždy stejná: koordinovat dosud sledované a platné záměry v území, územní limity, hodnoty nebo problémové jevy vyžadující řešení se záměry novými, a to s cílem zvýšit kvalitu prostředí, jeho estetickou úroveň i užitnou hodnotu. Územně plánovací dokumentace, vnímaná jako specifický druh právního dokumentu, má sloužit především jako nástroj ke stabilizaci koncepce rozvoje území, sídel nebo lokalit, ke koordinaci rezortních záměrů a současně k zachování jistot spočívajících na předpokladech

Praha – topografie terénu a struktura zástavby, 1980

a možnosti využití, nebo naopak ochrany pozemků. Územně plánovací dokumentace má stanovit podmínky pro zachování nebo zvýšení kvality prostředí a územního potenciálu, tedy obecně faktorů, které ovlivňují stabilitu hodnoty pozemků v lokalitě. Jestliže by totiž bylo možné, aby těsně vedle vašeho pozemku pro rodinný dům vyrostl třeba sběrný dvůr druhotných surovin, dopravní terminál nebo naopak vysoká obytná budova, která vás připraví o soukromí, nezůstane hodnota vaší nemovitosti stejná.

Jaké nástroje jsou k dispozici, aby územní plán uvedených cílů dosáhnout? A jak je může prosadit? Jen z výše uvedeného příkladu je zřejmé, že mezi mnoha faktory ovlivňujícími kvalitu a potenciál sledovaných ploch a jejich hodnotu hrají zásadní roli dva: 1. kontext využití v ploše a 2. kontext prostorové struktury (zástavby nebo krajiny). Přitom je třeba zdůraznit, že oba tyto faktory jsou stejně významné; oba mohou nezávisle na sobě rozrušit, nebo naopak stmelit charakter prostředí dané lokality a snížit, nebo zvýšit jeho kvalitu. Jestliže tedy kdokoli záměrně nadřazuje význam jednoho z těchto faktorů nad druhý, který pomíjí, nebo dokonce potírá, dopouští se základní chyby, která se negativně promítne do kvality územního plánu, do kvality rozhodování o budoucím využití území, a tedy i do kvality prostředí sídla jako celku.

Jestliže se teď v úvaze vrátíme k právě novelizovanému stavebnímu zákonu (ve znění zákona č. 350/2012 Sb.), nelze než konstatovat, že mezi cíle a úkoly územního plánování stále patří „... komplexní řešení účelného využití a prostorového uspořádání území...“ (§ 18, odst. 2) nebo „... stanovovat ... požadavky na využívání a prostorové uspořádání území...“ (§ 19, písm. d), tedy oba výše zmiňované hlavní faktory. Je možné diskutovat o tom, do jaké míry již dříve byl nebo nyní je každý z těchto faktorů akcentován v prováděcích vyhláškách. To ale neznamená, že jsme mohli třeba problematiku prostorového uspořádání v rámci navrhované urbanistické koncepce přehlížet a pomíjet.

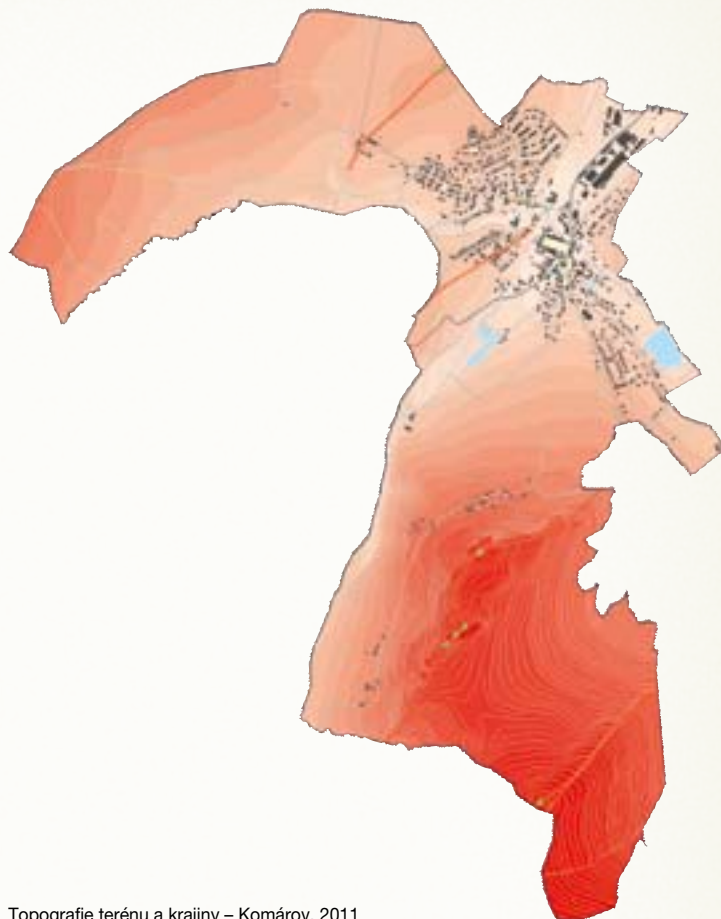
Předmětem řešení územního plánu je (téměř z dob, co paměť sahá) celé správní území obce, tedy jak zastavěné území sídla, tak i jeho území nezastavěné. Vždy se jedná o jedinečný charakter sídla s výsekem přilehlé krajiny, které vykazují v důsledku historického vývoje, soustředění aktivit a kulturních civilizačních nánosů a stop a zvláště díky jedinečnosti topografie krajiny neopakovatelnou osobitost, lokální identitu a krajinný ráz. Úkolem územního plánu je skloubení nových potřeb a požadavků se zachováním hodnot a kvalit území zděděných od předešlých generací, tedy:

- ! koordinace činností, aktivit a zájmových sfér s cílem eliminovat střety ve využití území v sídlech i v krajině. Prostředkem pro dosažení této části úkolu je přiměřeně podrobné členění ploch podle jejich rozdílného využití;
- ! podpora osobitosti a jedinečné atmosféry území s cílem chránit kompoziční vztahy a prvky lokální identity v sídle i v krajině. Prostředkem pro dosažení této druhé části úkolu je stanovení podmínek prostorového uspořádání.

Přiměřená podrobnost členění ploch s rozdílným využitím a podmínek prostorového uspořádání může pomoci, abychom přesně vystihli a vhodně stabilizovali kvalitu a charakter každé jednotlivé lokality – plochy, na něž celé správní území obce členíme. Podrobnost členění ploch (velikost) závisí na jejich vlastní osobitosti a charakteru, který chceme zachovat a chránit, na míře jejich homogenity a na kompozičních vztazích. Je tedy určena buď přímou znalostí atmosféry lokalit, případně doplňujícím průzkumem zpracovatele územního plánu. Agregace ploch rozdílného charakteru je sice někdy možná a chtěná, ale jejím důsledkem bude vždy v průběhu času setření původně rozdílných vlastností a identity ploch. Jakékoli zjednodušení a vymezování větších ploch s tzv. „smíšeným využitím“ vede k přeměně původních charakterů zástavby, k omezení podkladů pro rozhodování o využití plochy a často ke snížení kvality a užité hodnoty územního plánu (třeba v krajním případě: celé zastavěné území menší obce vymezované pro smíšené využití venkovského typu se stejnými podmínkami prostorového uspořádání neposkytne orgánům územního plánování dostatečné podklady k rozhodování a usměrňování jeho budoucího využití, územní plán má v tom případě nulový účinek a také nulovou hodnotu). Snaha o zjednodušení členění ploch jejich zvětšením za cenu agregace ploch s odvoláním na velikost města nebo měřítko zpracování je proto scestná.

Plošné uspořádání území – kontext využití území v ploše

Platná legislativa poskytuje pro členění ploch podle jejich rozdílného využití v syrové podobě vodítko v § 4 až 19 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (dnes ve znění vyhlášky č. 431/2012 Sb.) v následující struktuře:

Topografie terénu a krajiny – Komárov, 2011

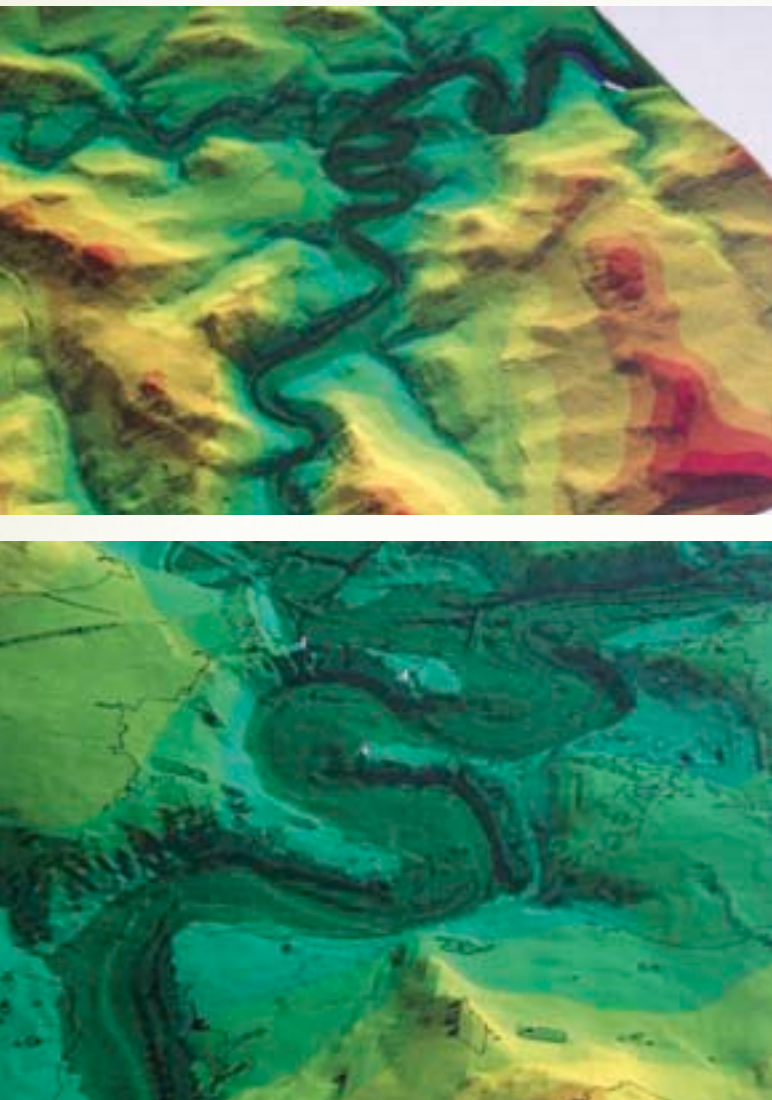
- ! plochy bydlení (§ 4)
- ! plochy rekreace (§ 5)
- ! plochy občanského vybavení (§ 6)
- ! plochy veřejných prostranství (§ 7)
- ! plochy smíšené obytné (§ 8)
- ! plochy dopravní infrastruktury (§ 9)
- ! plochy technické infrastruktury (§ 10)
- ! plochy výroby a skladování (§ 11)
- ! plochy smíšené výrobní (§ 12)
- ! plochy vodní a vodohospodářské (§ 13)
- ! plochy zemědělské (§ 14)
- ! plochy lesní (§ 15)
- ! plochy přírodní (§ 16)
- ! plochy smíšené nezastavěného území (§ 17)
- ! plochy těžby nerostů (§ 18)
- ! plochy specifické (§ 19)

Že lze uvedené plochy chápat jen jako základní a relativně pružný poloovar, vyplývá z § 3, odst. 4 uvedené vyhlášky, který umožňuje „... plochy s rozdílným způsobem využití ... s ohledem na specifické podmínky a charakter území dále podrobněji členit. Ve zvlášť odůvodněných případech ... lze stanovit plochy s jiným způsobem využití, než je stanoveno v § 4 až 19.“ Máme tedy možnost „dovařit“ plochy s rozdílným využitím v podrobnějším členění podle konkrétních podmínek a potřeb řešeného území. Ať už si tedy stěžujeme, jak chceme na neúplnost, nesystémovost uvedeného výčtu ploch nebo nevystižnost popisu jejich charakteru (i já patřím k těmto kverulantům), nic nám nebrání, abychom předvedli, co umíme a co je v daném území podle nás potřeba, a to i v případě, že zachováme jistou disciplinovanost a podrobněji členíme plochy ve struktuře uvedené podle vyhlášky a opravdu jen výjimečně stanovujeme plochy jiné.

Plochy rozdílného využití jsou zpravidla vyjádřeny v hlavním nebo koorcinačním výkresu barvou vymezené plochy nebo navíc i její hranicí.

Podmínky prostorového uspořádání – kontext prostorové struktury

Jak již bylo uvedeno, prostorové uspořádání patří k základním cílům a úkolům územního plánování. Abychom ale byli schopni stanovit zásady

Hranice viditelnosti dominant města – Český Krumlov, 2005

členění území věrně podle struktury zastavění a objektivně a odpovědně formulovat podmínky prostorového uspořádání, musíme již v rámci doplňujícího průzkumu a rozboru řešeného území vypracovat:

- | rozbor topografie krajiny a topografie zástavby;
- | rozbor kompozičních vztahů se zvláštním zřetelem na:
  - identifikaci dominant (stavebních a přírodních) včetně stanovení rozsahu jejich působnosti a návrhu opatření pro jejich ochranu;
  - identifikaci prvků lokální identity (stavebních a přírodních) včetně stanovení rozsahu jejich působnosti a návrhu opatření pro jejich ochranu;
- | vymezení ploch stejnorodého charakteru zástavby;
- | vymezení systému a hierarchie prostorů veřejných prostranství.

Uvedený výčet podkladů je třeba chápat jen jako námět; pro tuto problematiku totiž legislativa opravdu neposkytuje podrobnější specifikaci nároků na splnění úkolu. A možná právě proto byla sféra prostorového uspořádání, charakteru a struktury zástavby v úrovni územních plánů v nedávné době podceňována a někdy dokonce pomíjena. Logicky v případě, je-li podmínkou výběrového řízení nového územního plánu nejnižší cena, jde veškerá legislativou přímo nepožadovaná nadstavba stranou. O to víc je třeba ocenit, že v poslední době se problematika prostorového uspořádání, struktury a charakteru zástavby a její význam pro zpřesnění podmínek využití podle územního plánu opět oživuje. Přitom nejde tak úplně o novinku: rozbor topografie zástavby a terénu se jako podklady k územním plánům vypracovávaly již v poměrně vzdálené době (viz obr. na s. 46). Současná výpočetní technika ale umožňuje srozumitelnější vyjádření modelace terénu (viz obr. na s. 47) nebo vypracování rozboru viditelnosti vybraných dominant (viz obr. na této straně).

Podmínky prostorového uspořádání jsou zpravidla vyjádřeny jednak verbálně jako součást regulativu plochy, ale současně také hranicemi podrobnějšího rozčlenění tzv. „plochy s rozdílným využitím“ podle charakteru a struktury zástavby.

Jestliže územní plán obsahuje alespoň v základní formě podmínky jak pro zachování kontextu využití vymezených ploch (plošné uspořádání území), tak i podmínky prostorového uspořádání, naplňuje v souladu s platnou legislativou základní cíle a úkoly územního plánování a má také úplné předpoklady, aby se stal kvalitní dokumentací. To jsou ale jen podmínky nutné, nikoli však úplně postačující, aby územní plán mohl být takto ohodnocen. Zda se jako kvalitní opravdu v praxi prokáže, to už závisí jen na přístupu každého jednoho zpracovatele, na tom, jak přesně vystihl a vhodně formuloval zásady urbanistické koncepce, jaká opatření a kroky navrhuje pro zvýšení kvality prostředí a estetických hodnot sídla.

Zcela zásadní podmínkou pro naplnění, respektive stanovení měřítka kvality územního plánu je ale jeho srozumitelnost, a to jak vyjádření urbanistické koncepce v grafických přílohách, tak i vyjádření podmínek pro využití a další rozvoj území v jednotlivých regulativech. Jedná se tedy hlavně o to, aby pro uživatele územního plánu, úředníka, politika, stejně jako pro kteréhokoli obyvatele nebo investora, který do území vstupuje, byla interpretace územního plánu přijatelná a snadno čitelná. Jestliže je územně plánovací dokumentace určitou formou právního dokumentu, musí být cíle, které stanovuje, formulovány jasně a jednoznačně; jestliže je navíc dokumentem veřejným, musí být také dokumentem uživatelsky vstřícným i pro veřejnost, která není vyškolená v oborech urbanismu a územního plánování.

K podstatnému omezení kvality dojde spíše zúžením předmětu činnosti projektanta na pouhé řemeslné „sešití“ holých obsahových nezbytností územního plánu bez jakékoli přidané hodnoty – právě v důsledku nesmyslně stanovené nejnižší nabídkové ceny, nebo také v důsledku redukce a zjednodušení faktorů ovlivňujících kvalitu, potenciál a hodnotu ploch a nevyváženým nadhodnocením jednoho faktoru na úkor jiných – třeba regulace využití území v ploše bez zohlednění prostorového uspořádání nebo dnes módně zase zcela naopak.

Jestliže tedy i praxe dá osvědčení, že hodnocený územní plán splňuje výše uvedené podmínky, pak jste našli územní plán opravdu kvalitní a vhodný i pro třetí tisíciletí. A osobně jsem přesvědčen, že současná legislativa (i když z ní mám také nějaké výhrady) dosažení této mety nebrání.

Ing. arch. Pavel Koubek

MÍRA REGULACE V ÚZEMNÍCH PLÁNECH VE STŘEDOEVROPSKÉM PROSTORU

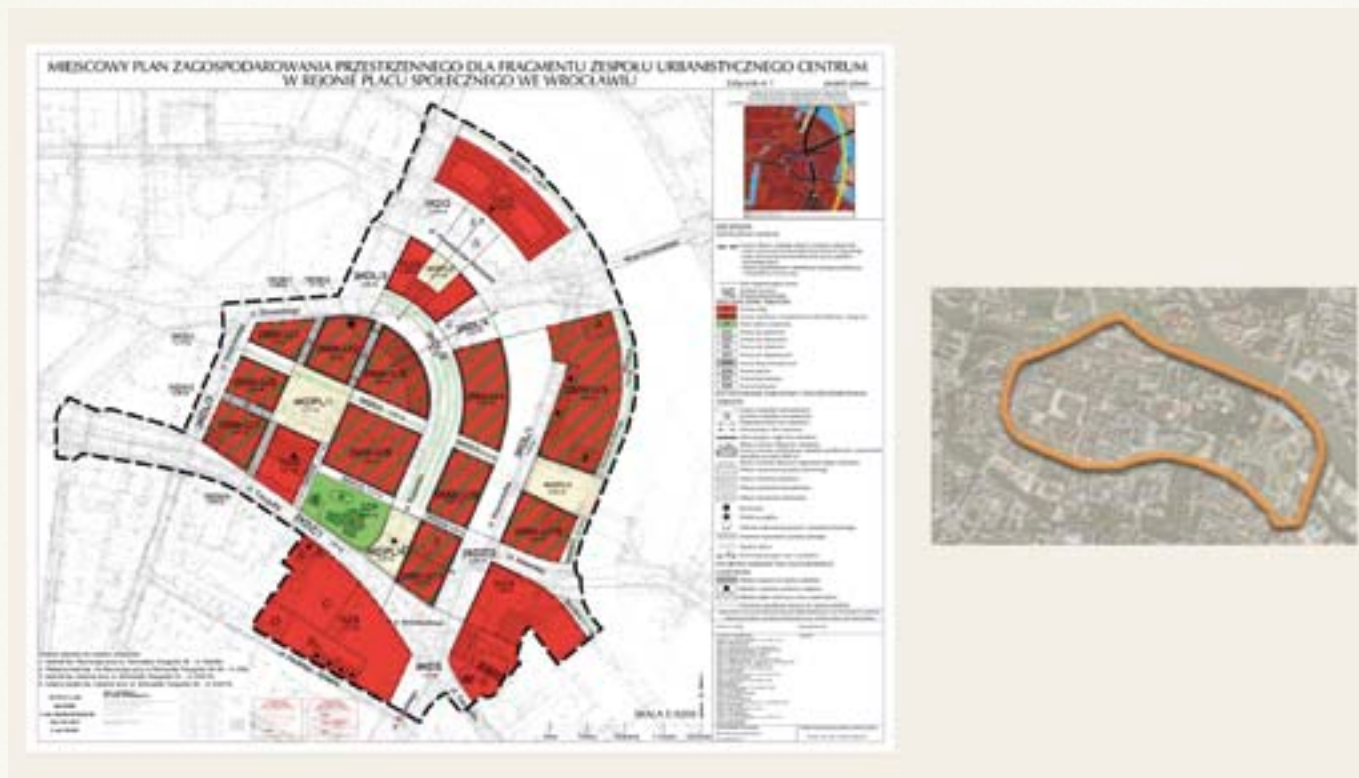
Ve dnech 8. a 9. listopadu 2012 se v Českém Těšíně konala konference **Asociace pro urbanismus a územní plánování České republiky**. Nad konferencí převzal záštitu ministr pro místní rozvoj ČR Kamil Jankovský. Konference byla zařazena do programu celoživotního vzdělávání České komory architektů.

„Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“

(John Stuart Mill,
britský filozof a politický ekonom, 1806–1873)

Konference Asociace pro urbanismus a územní plánování představují jednu ze stěžejních aktivit asociace, která sdružuje přes 250 odborníků z řad projektantů – urbanistů či architektů, pořizovatelů

Regulační plán *Placu Společnego*, Vratislav, 2008

územně plánovací dokumentace, dopravních expertů, demografů a dalších specialistů zabývajících se územním plánováním, tvorbou měst, venkovského osídlení a krajiny.

Profesní činnost asociace zahrnuje:

- | zapojení urbanismu a územního plánování do širšího společenského kontextu,
- | spolupráci s obdobnými zahraničními organizacemi a zastoupení v organizacích mezinárodních,
- | zvyšování odborné úrovně ve spolupráci s vysokými školami a specializovanými pracovišti,
- | spolkovou a odborně společenskou činnost,
- | účast na přípravě legislativních opatření souvisejících s vývojem a regulací území a uplatněním odborníků oboru,
- | expertní a konzultační činnost,
- | publikační činnost,
- | spolupráci při vypisování soutěží a konkurzů.

Asociace pravidelně připravuje pro své členy a odbornou veřejnost semináře a konference na aktuální témata. V loňském roce byla jarní konference zaměřena na koncepci krajiny, podzimní pak na tematiku regulace v územních plánech spojenou s problematikou plánování v příhraničních oblastech. Na 18. a 19. dubna 2013 připravuje asociace další konferenci s názvem *Vlastnická práva a územní plánování* (veřejný × soukromý zájem), na které se bude diskutovat o významu vlastnických práv a z nich vyplývajících odpovědnosti za rozvoj území.

Konference Míra regulace v územních plánech ve středoevropském prostoru

Konference symbolicky využila místo konání na česko-polském pomezí, navíc v blízkosti Slovenska, a přiblížila územní plánování v příhraniční oblasti. Byly vyslechnuty příklady z územně plánovací činnosti z okolních zemí, se kterými nás spojuje geografická blízkost a podobná historie v posledním půlstoletí.

Nejvíce prostoru bylo pochopitelně věnováno Polsku. S touto zemí máme 762 km dlouhou společnou hranici, avšak ta vede převážně horským nebo hornatým prostředím s menší prostupností. V Českém Těšíně jsme ovšem viděli, že po vstupu obou zemí do schengenského prostoru začala úplně nová etapa života na hranicích. Ty jsou sice možná ještě zbytkově přítomny v myslích místních obyvatel, avšak návštěvníci pocítí dříve rozděleného města nemají. Řešení územních vazeb celého česko-polského

příhraničí shrnul doktor Libor Krajíček z ateliéru T-plan, s. r. o. Základem pro současně platnou územně plánovací dokumentaci byla Územní studie česko-polského příhraničí (2005), ve které oba státy definovaly hlavní okruhy problémů. Ty se nejprve pojmenovaly na každé straně hranice zvlášť, aby se poté ve druhé etapě připravil společný dokument, který řešil problematiku sídelní struktury, propojení dopravních koridorů, technické infrastruktury a protipovodňových opatření. Další projekty v příhraničním prostoru zahrnují územní plány velkých územních celků okresu Opava (2003), Ostrava-Karviná (2006) a Beskydy (2002, 2006), Politiku územního rozvoje ČR 2008, Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje (2010) a konečně územně analytické podklady Moravskoslezského kraje (2009, 2011).

Architekt Petr Gajdůšek představil územní plán Českého Těšína, kolegové Tomasz Golebiowski a Henryk Bałys plán Cziesyna. Města jsou propojena, existuje řada dokončených projektů, jiné se plánují. Výsledkem je například společný projekt revitalizace nábřeží Olše na obou stranách hranice nazvaný *Zahrada* dvou břehů, spojený s výstavbou dvou lávek přes řeku. Projekt byl spolufinancován z prostředků Evropské unie.

Jako příklad projektu z jiné části příhraničí představil projektový ateliér Regio z Hradce Králové studii Brána k sousedům, ve které ne-tradičně přistoupili k řešení prostoru Walbrzych – Broumov – Nowa Ruda mezi Hradcem Králové a Vratislaví. Projekt byl financován z prostředků EU prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Jestliže koordinace plánů sousedních obcí není jednoduchá, v případě plánování sídel na státní hranici je situace ještě složitější. Chybí mapové podklady a architekt Gajdůšek poukázal na to, že dnes zřejmě neexistuje čistý právní způsob, jak si tyto podklady v druhé zemi opatřit. Podnětem vzešlým z konference je námět pro ministerstvo, aby se prověřily legislativní a institucionální procedury, čímž by se plánování na styku dvou zemí dostalo do standardního rámce a nebylo závislé na pouhých profesních kolegiálních.

Co je regulace?

Pojem regulace nebo regulativ si někteří mohou vykládat jako omezení nebo omezování, zvláště je-li chápán s nedůvěrou v úlohu plánování. Dotčení ji vidí jako omezení osobní svobody, jako zásah do výkonu vlastnických práv, jako nástroj, který je přežitý a patří do éry minulého režimu. Z definic uváděných ve výkladových slovnících můžeme, jak upozornil na konferenci architekt Pavel Koubek,

Nejasné definování pojmu „dvojdomek“ vede k různému výkladu

najít pozitivnější vymezení těchto pojmů, které možná lépe odrážejí to, co by si pod nimi mohl nebo měl představovat ten, komu bude dokumentace sloužit:

REGULACE = USMĚRŇOVÁNÍ, ŘÍZENÍ (POHYBU), STAVEBNÍ ÚPRAVA

REGULATIV = USMĚRŇUJÍCÍ, REGULUJÍCÍ ČINITEL, PŘEDPIS, PRAVIDLO, VODÍTKO

REGULATIVNÍ = ŘÍDÍCÍ, USMĚRŇUJÍCÍ, UPRAVUJÍCÍ

Ještě pro srovnání doplníme slovenskou definici ze stavebního zákona, ve kterém se v § 139 říká: „Regulatív priestorového usporiadania a funkčného využívania územia je záväzná smernica, ktorou sa usmerňuje umiestnenie a usporiadanie určitého objektu alebo vykonávanie určitej činnosti v území. Je vyjadrený hodnotami vlastností prvkov krajiny štruktúry slovne, číselne a podľa možnosti aj graficky.“

Chápeme-li regulaci jako vodítko nebo pravidlo nebo směrnici, pak jiní zase cítí a zdůrazňují nutnost zavádět ji ještě více, přísněji, podrobněji, aby se území chránilo před novými zásahy, neboť, jak tito zastánci regulace předjímají, důvěra v záměry stavebníků je ošidná.

Novela stavebního zákona uvádí, což ve svém příspěvku zdůraznil architekt Petr Durdík, že míra regulace má odpovídat druhu dokumentace a že dle § 43, odst. 3., „nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem regulačnímu plánu nebo územním rozhodnutím“.

Jaká tedy má regulace být? Je jí dnes málo, nebo moc?

Tyto otázky vedly řečníky k tomu, že se ve svých referátech nepoměrně více zabývali celospolečenskou atmosférou, vnějším prostředím a vlivy, které se do plánování vpisují, než regulativy samotnými. Jak poznamenal architekt Durdík, Češi nemají rádi nařizování, mají tendenci nařízení obcházet. Také relativně vysoká nespokojenost a nedůvěra v politické reprezentace na místní i národní úrovni nepřispívá k atmosféře, ve které by se snadno nacházel prostor pro racionální dohodu o využívání území, a tím pádem o dohodu o jeho regulaci. Obdobné tendence jsou ovšem zaznamenány ve všech sousedních zemích.

Vztah veřejnosti k plánování je silně ovlivněn kulturní zkušeností té které země a úrovní demokracie. S našimi nejbližšími sousedy máme společný, aniž si to uvědomujeme a leckdy připouštíme, syndrom „my a oni“, který charakterizuje vztah občana k obci, ke státu. Projevuje se to konkrétně v (ne)participaci obyvatel v procesu pořizování územně plánovací dokumentace. O to větší očekávání se vkládají do právních dokumentů jakéhokoli druhu, aby pak následovalo zklamání nad tím, že zase nic nevyřešily. A to maďarská kolegyně dokonce závistivě povzdychla, jak se u nás občané sdružují v různých spolcích a sdruženích, což v její zemi vymizelo.

Plánování v zahraničí

Udělal-li bychom si hrubou analýzu pojmání regulace v ostatních zemích Evropy, tedy i mimo visegrádskou čtyřku, zjistíme, že jednotný recept neexistuje. Také proto Evropská unie rozumně ponechala

stanovování pravidel pro územní a prostorové plánování na odpovědnosti jednotlivých členských zemí.

Nezbývá než hledat cesty, které budou nejlépe odpovídat našemu prostředí. To ovšem neznamená, že bychom neměli sledovat tendence v ostatních zemích. Proto byli na konferenci pozváni zástupci Slovenska, Maďarska a Polska. Po vyslechnutí jejich příspěvků a určitém zjednodušení lze konstatovat, že mezi námi a Slovenskem na jedné straně a Maďarskem a Polskem na druhé straně je rozdíl v tom, pro koho jsou jednotlivé stupně územně plánovací dokumentace závazné. Maďaři již od roku 1997 i Poláci zákonem z roku 2003 přešli na německý model, v němž jsou územní plány závazné pro správu města (německy krásně *behoerdenverbindlich*), zatímco obec zavazuje vlastníky nemovitostí až v plánech regulačních (*Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego*, respektive *Szabályozási terv*), které samozřejmě musí být ve shodě s plány územními. U nás a na Slovensku sice legislativní prostor pro regulační plány, respektive územní plán zóny, vytvořený máme, ke znatelnému rozšíření jejich používání však nedošlo, neboť systém zákona mu nenahrává. U sousedů vedlo jiné nastavení podmínek zákona a propojení povolování staveb s regulačními plány k bleskovému pořízení stovek regulačních plánů zejména ve velkých městech, kde se více staví. Regulační plány totiž vznikají v naprosté většině na popud investorů, protože ti by bez nich nezískali potřebná další povolení. Například Budapešť se pokryla regulačními plány ze 75 % za několik let platnosti nového zákona.

Porovnání územně plánovací praxe zemí visegrádské čtyřky vede k závěru, že každý hledá postupně svoji cestu. Ani dvacet let po pádu železné opony nejsou stavební zákony ve stavu, který jednotlivé země považují za uspokojivý. Zákony jsou průběžně novelizovány, bez ohledu na to, jsou-li v platnosti déle (Maďarsko 1997), nebo krátce (ČR 2007).

Mgr. Ida Repaská a Ing. Melinda Darázsová z odboru územního plánování Ministerstva dopravy, výstavby a regionálního rozvoje SR zdůraznily, že Slovensko chystá nyní zákon úplně nový, proto-

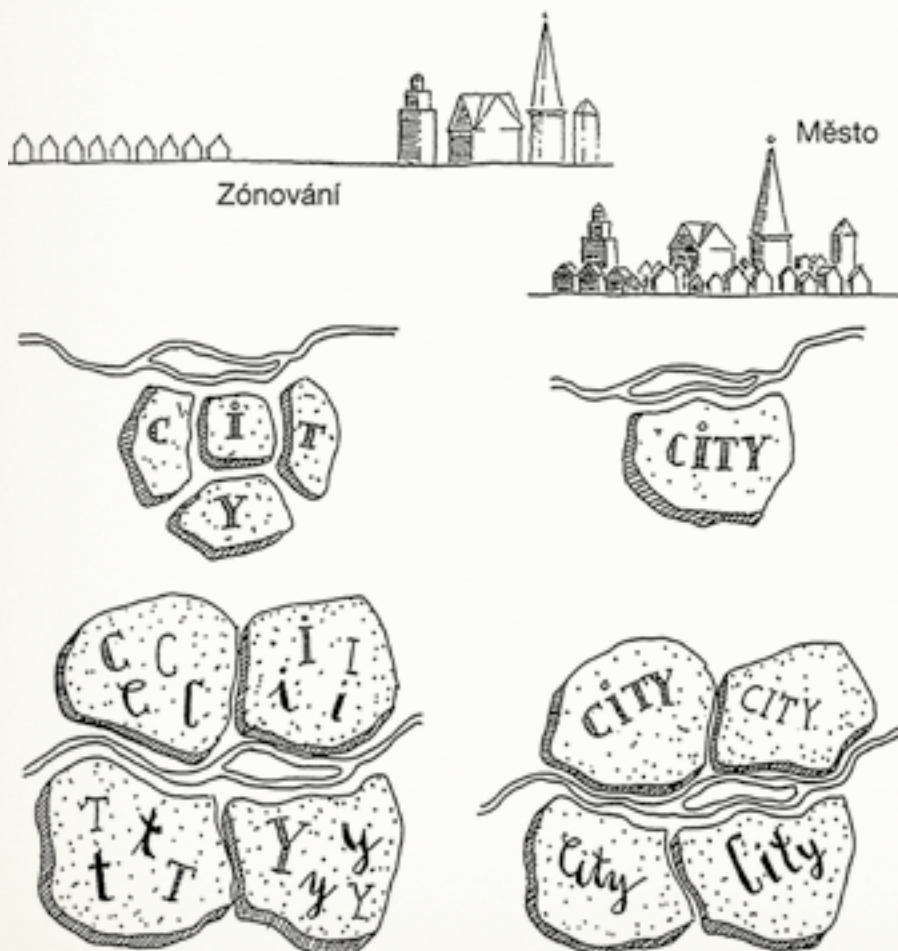
že zde stále platí společný československý zákon č. 50 /1976 Sb., i když vícekrát novelizovaný. Přípravu zákona jistě negativně ovlivňuje i fakt, že obor územní plánování putuje z ministerstva na ministerstvo (dnes je pod ministerstvem dopravy, když jednu dobu byl také pod ministerstvem životního prostředí). Další pokus o dokončení je stanoven na září 2013. Kolegyně zmínily některé novinky, zejména povinnost obcí pořídit si územní plán nebo začlenění posuzování vlivu na životní prostředí do stejného řízení jako pořizování územního plánu. Také na Slovensku se vytvoří databáze o území, obdoba našich územně analytických podkladů.

Tomasz Smolinski z oddělení územního plánu Vratislavi připomněl, že Poláci mají nový zákon od roku 2003 již několikrát novelizovaný. Regulativy na úrovni územního plánu mají směrný charakter, stavebníci se řídí podle regulačních plánů, kde jsou regulativy podrobné (například včetně závazných uličních profilů apod.). Maďarský zákon je z roku 1997, teď se chystá další novela. Katarina Szantó z Budapešti podtrhla, že v Maďarsku je tradičně velice silné oborové plánování. Územní plánování tedy nemá výsadu koordinátora všech činností v území a musí zohledňovat výsledky plánů jiných oborů (například trasa dálnice navržená ministerstvem dopravy se v územním plánu může odchýlit pouze v rozmezí daném vyhláškou, nepřebírá se tedy z nadřazené ÚPD, ale z oborového dokumentu atp.).

Regulativy na domácí scéně

Převládající názor účastníků konference potvrdil, že stavební zákon jako „nástroj pro navazující rozhodování“ má dost prostředků pro zajištění svých cílů i „prostoru pro uvážení“, jak podtrhl architekt Martin Tunka z Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Co chybí, je větší preciznost při odůvodnění a při definování nových pojmů, které nejsou definovány jinde.

Jak doplnila architektka Jana Janíková z Krajského úřadu Jihomoravského kraje, bez ohledu na aktuální změny legislativy, ke kterým vedla snaha přesněji rozlišit, co náleží kterému typu dokumentace, jsou základní pravidla pro regulování pořád stejná:

Knesl + Kynčl architekti: cesta k polyfunkčnosti města, schéma Léon Krier

- | rozlišovat, co lze regulovat, co zákon připouští,
- | formulovat precizně a stejně precizně ODŮVODŇOVAT (zkusit regulaci aplikovat na konkrétní příklady z praxe),
- | používat POJMY stavebního zákona; nové pojmy DEFINOVAT,
- | konzultovat regulaci v průběhu tvorby plánu se stavebním úřadem, s určeným zastupitelem, s občany a tím získávat zpětnou vazbu.

Řečníci se pak ve svých vystoupeních zabývali východisky pro stanovování podmínek regulace. Architekt Pavel Koubek zdůraznil cíle územního plánu v obecné rovině, které spočívají jednak v prevenci střetů ve využití území (rozuměj sídla i krajiny), přičemž nástrojem k jejich dosažení je členění území na plochy s rozdílným využitím. Druhým „měkkým“ cílem je ochrana kompozičních vztahů v území spolu s ochranou prvků lokální identity, kde je nástrojem k dosažení právě určení podmínek prostorového uspořádání. Jeho úvaha byla v diskusi doplněna o motivační úlohu územního plánu. Architekt Koubek se dále podrobněji zabýval východisky pro stanovení podmínek prostorové regulace jako nástroje pro ochranu prvků lokální identity a kompozičních vztahů. Mezi východiska zahrnul topografii krajiny a zástavby, kompoziční vztahy (identifikace dominant stavebních, přírodních apod.) a rozsah jejich působnosti (vlivu), identifikaci prvků lokální identity nebo v detailu též systém a hierarchii veřejných prostranství. Upozornil na nejednoznačnost některých pojmů, respektive relativnost jejich výkladu a uvedl příklady demonstrující nepochopení, či přímo zneužití při aplikaci v území (například namísto v územním plánu popsaných dvojdomků se postaví čtyřpatrové viladomy). Diskutující potvrdili, že toto je velmi častý případ, kdy nejasná formulace umožní jiný výklad ze strany stavebníka.

Architektka Jana Janíková zdůraznila, že práce projektanta sice zdánlivě končí po schválení územního plánu, pak ale přicházejí jeho uživatelé, tj. investoři, občané. Projektant vytvoří regulativy, které jsou jemu samotnému srozumitelné, a úředník podle nich napíše vyjádření. Investor se odvolá a úředník krajského úřadu v odvolacím řízení nemůže rozhodnout jinak než dle územního plánu. Přitom nezřídka musí dát odvolatelé za pravdu, ač všechny strany vědí, že záměr obce v dané lokalitě byl jiný. Dodala, že pokud zůstane regulace „jen“ věcí projektanta, navíc nedostatečně nebo nesrozumitelně odůvodněná, bude narážet na nepochopení. Je proto potřeba získat na svou stranu samosprávu, potažmo občany – to jsou „investoři“ územních plánů.

To vedlo k otázce, zda architekti-plánovači umějí prodat svoji práci. Odpověď nabídl například architekt Jakub Kynčl, který demonstroval, jak důležitá je pro prosazení koncepce a pro zvýšení srozumitelnosti sdělení soudobá forma prezentace. Pomocí jednoduchých piktogramů „dovedl“ pořizovatele obec Třeština k jasné struktuře plánu, schematicky vyjádřené ve vztahu prostor – funkce – provoz. Dále reagoval na postesknutí, že se nedává v dokumentaci přiměřený prostor architektům. Na příkladu územního plánu Prostějova ukázal, jak lze výhodně použít regulativ, jenž požaduje pro doložení splnění podmínek výjimečně přípustných staveb průkaz územní studií. Také možnost stanovit povinnost, že zpracovatelem musí být autorizovaná osoba, by se měla ve vhodných situacích využít.

Širší debatu rozvinula otázkou architektka Irena Králová z Magistrátu města Plzně. Je potřeba „dvoustupňový“ územní plán pro velká (statutární) města? Narážela tím na míru podrobnosti územních plánů velkých sídel kontra malých sídel. Zareagoval například architekt Petr Durdík, když uvedl, že legislativa říká, že míra regulace má odpovídat druhu dokumentace a že nemá svou podrobností nahrazovat dokumentaci podrobnější. V obecné rovině s definicí souhlasil, při praktickém použití vidí její problematičnost, protože každé území vyžaduje něco jiného. Také architekt Kynčl na případu obce Třeština a města Prostějov podtrhl, že velikost obce hraje při definování regulativů důležitou roli. Tato nejistota, jak daleko jít s regulativy, je dána zřejmě i tím, že u nás nepřebírají hlavní tíhu regulace regulační plány, a tak se pořizovatelé a projektanti snaží „alespoň něco dostat“ do plánů územních. Kolega Durdík doplnil, že definovat v územním plánu prostorovou regulaci je složité, často dochází k přeúčtení, což vede k pořizování změn i tam, kde by to nebylo nutné. Dle jeho názoru je územnímu plánu úměrné stanovení výškové hladiny a stanovení charakteru zástavby.

Na panel přímo navázala diskuse účastníků konference. Jedním z nejvýraznějších momentů byla poznámka kolegy Jindřicha Felcmana z Liberce, ve které vytkl naší architektonicko-urbanistické obci, že se problematickými okruhy v plánování v teoretické rovině zabývá málo nebo téměř vůbec, k aktuálním problémům chybí odborné publikace a diskusí je málo. Budiž tedy připsáno k dobru asociace, že vytvořila prostor, aby se tato kritika do vlastních řad mohla alespoň vyslovit, a budiž výzvou, aby diskuse pokračovala dál.

Ing. arch. Vít Řezáč

WORKSHOP AUÚP ČR: MÍRA REGULACE V ÚZEMNÍCH PLÁNECH

Nejdůležitější aktivitou Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR jsou konference pořádané dvakrát do roka a zaměřené na určité aktuální téma, většinou související s legislativou oboru územního plánování, které dokáže zaujmout dostatek členů Asociace, ale i dalších účastníků, zejména z úřadů územního plánování. V uplynulých dvou letech to byla tato témata: Udržitelný rozvoj měst (Liberec 2011), Urbanistická koncepce a změny územních plánů (Třebíč 2011), Koncepce uspořádání krajiny (Jindřichův Hradec 2012), Míra regulace v územních plánech ve středoevropském prostoru (Český Těšín 2012).

Konference se dvěma sty účastníky je ovšem platformou příliš širokou na to, aby bylo možné věnovat se některým dílčím námětům podrobněji, do hloubky. Proto vznikla nová tradice – workshopy. Dosud poslední se uskutečnil 29. ledna 2013 za účasti přibližně tří desítek projektantů i pořizovatelů územně plánovací dokumentace. Svým zaměřením navázal na konferenci v Českém Těšíně, poskytl prostor pro prezentace několika konkrétních příkladů, ukázek pojetí územních plánů a příslušných regulativů a navazující diskusi.

Řeč byla především o zastavěném území a zastavitelných plochách, daleko méně času bylo věnováno krajině. Je vidět, že s ní tolik projektanti – většinou architekti – pracovat nesvedou. Dokonce zhusťta promíchávají plochy s rozdílným způsobem využití a druh pozemku podle katastrálního zákona (např. plochy lesní podle § 15 vyhlášky č. 501/2006 Sb. vs. lesní pozemky podle KN).

Pokud jde o území zastavěné a o zastavitelné plochy, pak se workshop zabýval hlavně prostorovou regulací. To je téma, které bylo architektům vždy blízké. Každý projektant územního plánu do něho promítal svou vlastní představu, což snadno vedlo k tolik diskutované a právem kritizované přílišné podrobnosti, „přeúčtenosti“ územních plánů. Novela stavebního zákona, účinná od 1. ledna 2013, dokonce tuto dosud implicitní premisu vyslovila explicitně: „Územní plán ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem regulačnímu plánu nebo územním rozhodnutím“ (§ 43 odst. 3).

Na druhou stranu novelizovaná vyhláška č. 500/2006 Sb. podmínky prostorového uspořádání, jež mohou být stanoveny územním plánem, precizovala či rozšířila o výškovou regulaci zástavby, charakter a strukturu zástavby, stanovení rozmezí výměry pro vymezení

stavebních pozemků a intenzity jejich využití. A to bylo nosné téma workshopu: jak tyto možnosti poskytnuté legislativou využít, aniž by se v územním plánu objevovaly podrobnosti plánu regulačního (jako je třeba určení podlažnosti zástavby), jak prostorové regulativy vyjádřit a zobrazit ve výkresech (v hlavním nebo samostatném?) a v textu. Prezentované příklady postihly rozpětí od malých vsí až po velkoměsto, konkrétně Brno.

Ačkoli se většina účastníků zhruba shodla na tom, co je v územním plánu, tedy dokumentu koncepčního charakteru, únosné určovat a že dobrou strategií bez ohledu na legislativu je nechávat dostatek prostoru pro navazující podrobnější dokumentace (regulační plán, územní studie), respektive projektanty jednotlivých staveb, sonda do vydaných územních plánů ukázala něco jiného. V náhodně vybra-

ných 24 územních plánech, analyzovaných studenty v rámci výuky, se podrobné regulativy typu podlažnost, výška římsy nebo hřebene, tvary střech apod. vyskytují velmi často, doplněné o mnohdy dosti striktní různé koeficienty intenzity využití.

Snad podobné workshopy přispějí k tvorbě dobrých územních plánů, které splňují právě a jen to, co splňovat mají.

Prezentace předvedené na workshopu jsou zveřejněny na stránkách asociace (www.urbanismus.cz) a podrobnější záznam z workshopu byl publikován v Aktualitách č. 91, bulletinu vydávaném asociací a dostupným také na webu.

Mgr. Ing. arch. Zdeněk Černý

KROUŽENÍ OKOLO URBANISTICKÉ REGULACE

Dvaadvacet let rozhodně není krátká doba. Přestože se v naší architektuře změnilo mnoho, některé debaty, jmenovitě ta o urbanistické regulaci, se stále vracejí téměř na počátek. Otázky z devadesátých let se objevují znovu, vedle odpovědí podložených praktickou zkušeností zaznívají opět i prefabrikované fráze. Urbanistická regulace se dodnes vykládá ve velmi zúženém významu: jako soustava zákazů a usměrnění, jako ořezávání odchylek, omezování svobody. Lidé ji stále vnímají jako nařízení vrchnosti, ačkoli pravidla pro zacházení s územím nepadají odkudsi shora, z Prahy nebo Bruselu, ale vydává je zastupitelstvo, do něhož sami, zejména v menších obcích, zvolili své nejdůvěryhodnější a nejbližší známé.

Jde tedy především o vzájemnou dohodu, která řeší budoucí vývoj území. Dohodu veřejně uzavřenou, veřejně měnitelnou, zaznamenanou nejen písemně, ale i na výkresech, zobrazujících prostorové souvislosti a spolehlivě odhalujících rozpory, které by text dokázal skrýt. Zúčastněné nemá regulace pouze omezovat, měli by z ní mít především užitek. Ať již viděný pohledem ekologickým, jako zachování kvality prostředí, nebo pohledem ekonomickým, jako developersky nejracionálnější využití lokality. Míra nutných omezení se bude vždy odvíjet od konkrétního místa, ale i času. Pravidla nemohou tvořit nedotknutelnou, jednou provždy vybudovanou soustavu; pokud by takto ustrnula, stanou se brzy překážkou přirozeného života. Fungující regulace je tedy živým systémem, trvalým hledáním, nekončící cestou k optimálnímu stavu.

Živý systém bývá schopen komunikovat uvnitř i navenek. Zde nastává první potíž: již samotné základní pojmy „územní plán“ a „regulační plán“ nijak nevyjadřují rys vzájemné dohody a bez vysvětlení působí na veřejnost spíše jako dozvuky minulosti. Architekti obvykle příliš nevysvětlují, s regulací se navíc jako projektanti jednotlivé stavby často setkávají jako s tvrdě stanovenou kótou, komplikující práci. Takto jednostranně ji chápou a na veřejnosti pak prezentují. Ani politici nemají zvláštní zájem se veřejně a dlouhodobě zavazovat k dodržování pravidel. Jejich snaha zachytit volně protékající kapitál (Zygmunt Bauman: Tekutá modernita) a nabídnout mu území co nejméně svázané omezeními je ostatně vcelku pochopitelná, přinejmenším z hlediska zajištění zaměstnanosti. Heslo „osvobodte se od regulace“, vyjadřující obecnou ostrážitost vůči zásahům shora, se tedy ozývá i v oboru urbanismu, kde ovšem, jak již bylo řečeno, regulace není pouhým souborem zákazů, ale mnohem širší dohodou. Je-li tomu tak, neznamená boj proti urbanistické regulaci vlastně výzvu „nedohodněte se“, „zapomeňte na pravidla“, „rezignujte na koncepci“?

Obecný postoj k pravidlům či vyhláškám příliš příznivý není. Přesto na počátku devadesátých let přicházeli na tehdejší Útvar hlavního architekta v Praze ti, které by podrobná regulace měla teoreticky nejvíce omezovat. Podnikatelé, noví soukromí vlastníci, restituenti z bloků na Vinohradech a při Václavském náměstí, zaskočení prvními vlastnickými spory. Jejich přáním bylo zaprvé: zpracovat studii širšího území či bloku a najít způsob jeho optimálního využití (průjezdy do dvora, možnosti dvorních přístaveb, rozvržení ploch pro vysokou zeleň i podzemní parkování). Logickou reakcí na zjištění, že takovou studii nebudou jejich sousedé nuceni respektovat, bylo pak druhé přání: docílit její závaznosti. Laicky, zdola, přirozeně zde tedy byla formulována poptávka po závazných pravidlech a koncepci. Aniž by přitom kdokoli vyslovil obávaný pojem regulace či regulační plán.

RIZIKA NEJASNÝCH DOHOD

Příkladem území vyvíjejícího se na základě velmi volných pravidel může být Praha posledního dvacetiletí. Funkční využití zde sice fixují vzájemně navazující územní plány, avšak soustava hlubších dohod o podobě veřejného prostoru, charakteru a strukturu zástavby, jejím možném doplnění či proměnách, zde nevznikla. Signalizuje-li zvýšený zájem o strukturu zástavby vznikající Metropolitní plán, je to jeden z důvodů, proč jej očekávat s jistotou naději. To je však budoucnost a samo měřítko Metropolitního plánu těžko umožní nahradit sadu osvětlených zpracovaných plánů regulačních. Ty ještě za doby první republiky patřily mezi nástroje zcela běžné, dnes však na tuto míru podrobné regulace společnost zjevně odmítá přistoupit (Titulek MF Dnes: „Špatná zpráva pro budoucí stavebníky – Praha chce usměrnit výstavbu regulačním plánem“). Srovnání rozlohy hlavního města s rozsahem nevelkou a současně bezkonfliktní Anenskou čtvrtí, již se jako jediné dostalo vlastního regulačního plánu, je výmluvné. Složitější a konfliktnější lokality dořešili mezitím investoři sami. Město prošlo dvacetiletím výjimečné stavební aktivity bez hlubší dohody a dodnes zvažuje, zda je taková dohoda vůbec potřebná. Některé z výsledků nedávného stavebního vývoje však nelze nevidět, některým větam je už těžké věřit.

Názor: území bez regulace se vyvíjí zcela svobodně.

V praxi se příliš nepotvrzuje. V území, kde samospráva osvobodila obyvatele od podrobné regulace (skepticky řečeno: tam, kde nepověřila urbanistu zpracováním několika jednoduchých pravidel, aby tím vzájemné sousedské spory přesunula do dlouhodobých a složitých soudních jednání), vyplní prostor řada stejně závažných omezení, vzniklých však zcela živelně. Jisté – přirozeně rostlým, živým, organickým městem rádi procházíme, radost a sympatie vyvolává již vyslovení těchto pojmů. Na druhé straně nelze přehlédnout, jak neekonomicky a nelogicky byly některé pražské lokality „načaty“ a s jakými obtížemi bývají dokončovány v podmínkách systému, v němž rychlejší bere vše. Probíhá v nich cosi jako živelná regulace. Omezení z hlediska odstupů, oslunění nebo přístupu na pozemky vznikají s každou jednotlivou stavbou, ovšem bezděčně, mimo pracovní stůl urbanisty. Třemi či čtyřmi akcemi je v podstatě zregulována čtvrtina bloků podél Václavského náměstí. Vznikají i lokality téměř zablokované, v nichž nevýhodností uspořádání trpí nakonec všichni. A to včetně úvodního investora, který prostorové výhody získané prvenstvím rychle ztrácí a jehož investice bývá dodatečně znehodnocena. Přikročí-li se časem přece jen ke zpracování regulačního plánu, pak jeho autor do takto „načatých“ lokalit již dodatečně koncepci nepraví a nanejvýše zaznamená výsledek. Urbanista zapisovatel...

Názor: i v území nepokrytém závaznou dokumentací platí stavební předpisy, akce koordinuje stavební úřad – vyvíjí se tedy stejným způsobem.

Nevyvíjí. Úřad zvládne nanejvýše přizpůsobit stavbu omezením, jimiž území zatížily předchozí akce, a tento v podstatě živelný vývoj po právní stránce pokrýt. Jeho činnost je velmi vzdálená skutečné mnohostranné koordinaci, navíc mu chybí představa cílového stavu. Vytvoří-li si ji, nebude závazná. Posuzuje tedy výhradně podaný návrh, nemá možnost porovnávat varianty, bez nichž se jinak koncepční práce těžko obejde. V takto spravovaném území sice platí stejné stavební předpisy, podle nichž by se zpracovával regulační plán, výsledky jsou však překvapivě odlišné. Chybí například možnost zbavit území evidentních závad, očistit je od doživajících objektů. Pro územní řízení je vše rovnocenným, nedotknutelným vlastnictvím, a i kdyby byl některý z objektů navržen k odstranění například v územní studii, jeho vlastníka to k ničemu nezavazuje. Nemožnost odstraňovat závady tíží urbanisty, ale i projektanty jednotlivých zakázek přivádí k zoufalství, přizpůsobují-li návrh novostavby zdevastované výrobní hale, kůlně, dožívajícímu dvornímu křídlu s posledním, byť prázdným bytem. Od těchto objektů, ale například i od dodatečně legalizovaných „černých“ staveb, se pak v územním řízení odměřují odstupy, hmoty novostaveb se deformují tak, aby jim nestíhaly, atd. Nové se podřizuje překonanému, chyby se fixují na další desetiletí a násobí se. To se týká zejména proměn vnitrobloků. Za dopoledne, v němž špičky české architektury debatují o knihovně či koncertním sále pro Prahu, zvládne dvaadvacet pražských stavebních úřadů cestou rutinních územních rozhodnutí, souhlasů či ohlášení změnit vnitrobloky a vnitřní prostory města v takovém plošném rozsahu, o němž se účastníkům příslušných odborných konferencí ani nezdá.

Územní řízení, které má ze zákona spíše doplňovat jiné územní plánovací nástroje, nese přes dvacet let hlavní tíhu rozhodování o území. Stavební úřad je vede pod tlakem správních lhůt a vypjatých jednání s investory, pod nepřiznaným, ale přísným dohledem místní samosprávy. S překvapením může referent zjistit, že při jednání s investory má před sebou prakticky tutéž skupinu lidí, jejíž část se nechala zvolit na radnici, a kterou má tudíž i za sebou. Ovládnutí radnice jedinou stavební lobby je sice vzácné, o přichylnosti samospráv k investorům však není pochyb – lipovou alejí, jezírkem nebo slavnostně otevřeným hřištěm sice politik dočasnou popularitu získá, na kampaň mu však lípy nepřispějí. Fluktuace zaměstnanců stavebních úřadů, jejich nedostatečné zkušenosti, kvalifikace či malý zájem zvyšují rizika spojená s lidským faktorem. Ve snaze vstřícné a rychle rozhodnout v zájmu klienta-investora úřad zapomíná, že každým svým rozhodnutím zasahuje do životů stovek obyvatel území, kteří jsou v systému, kde se postupuje bez předem stanovené koncepce, rovněž jeho nedobrovolnými klienty. Proti některým rozhodnutím se přitom svorně s občanskými sdruženími odvolává sama obec, tedy samospráva sídlící na téže radnici jako stavební úřad. Odůvodnění takových rozhodnutí se zhruba shodují: „Podrobná územně plánovací dokumentace vydána není, návrh dodržuje obecné technické požadavky, stavební úřad tedy neshledal důvody k jeho zamítnutí.“ Věta je právně zcela v pořádku, její urbanistický účinek by však vynikl teprve v souvislosti s vizualizacemi konkrétních staveb. V území bez předem uzavřené dohody se tedy nerozhoduje jen po dílčích částech, rozhoduje se v něm jinak pomocí jiných postupů a jiných úvah.

Názor: je-li stavební úřad bezradný, může se obrátit na architekta městské části, komisi výstavby, zajistit si odborné posudky.

Je překvapující, jak koncepční úlohy musí stavební úřad při své rutinní práci řešit. Povoláním okna obytné místnosti do bočního štítu například vylučuje budoucí nástavbu přilehlého nižšího domu. Je-li sousední pozemek volný, může takto jeho budoucí zástavbu výrazně omezit, při výjimečně neobratném postupu i znemožnit.

Jelikož úřadu nic jiného nezbyvá, vstupuje při své „tvorbě razítkem“ i do složitějších úloh urbanistické kompozice. V desítkách případů úředník posuzuje tzv. „začlenění záměru do struktury a charakteru okolní zástavby“ a očekává se, že nepřipustí vybočení. Co když by ale měl v určitém místě princip „nevybočování“ opustit, vžít se do role tvůrce regulačního plánu a odhodlat se k umístění lokální dominanty? Jedné? Dvou? Jak ale potom nepovolit další čtyři? A budou to ještě dominanty? Svě úvahy může úředník konzultovat s architektem městské části, nepropadl-li tento kolega s nevelkými pravomocemi dosud úplně apatii. Může se obrátit na komisi rozvoje. Některé z komisí samosprávy však se státní správou záměrně nekomunikují, aby nebyly obviněny z jejího ovlivňování. Jiné poradní sbory naopak komunikují radostně a do všech stran, jejich výstupy ve stylu líbí / nelíbí jsou však pro odůvodnění správného rozhodnutí nepoužitelné. Odborná vyjádření nezávislých osobností by záměr nové dominanty jistě zasluhoval, chudnoucí úřad si je však přestane objednávat poté, co na tutéž stavbu získá opakovaně posudky zcela protichůdné. V zásadě netvůrčí pracoviště zůstává tedy nakonec na urbanistické úvahy samo a podle zákona za ně v konečném důsledku také samo odpovídá. Systém, v němž by i nepřilíš disponovaný referent nanejvýše vsazoval dílčí prvky do celku, tedy do kvalifikovaně zpracované, oponované a projednané koncepce, dnes nahrazuje improvizace, při níž naopak rychlým rozhodováním o jednotlivostech úředník výslednou podobu území předurčí. Souhrnem náhodných detailů k celku: to je postup, jakým by bylo nebezpečné zařizovat byt, natož dotvářet město.

Názor: v návrhu nepřiměřených kapacit brání architektovi profesní čest, regulaci nepotřebuje.

Nemá smysl připomínat konkrétní stavby, u nichž ekonomický zájem investora zvitězil nad architekturu. Procházíme kolem nich a zpětně je již celkem lhostejné, zda byla něčí profesní čest na čas utlumena, nebo zda investor „přepřáhl“ a vyhledal projektanta, který si věci tolik nepřipouští. Jestliže sami architekti užívají rčení, že většina pražských staveb z devadesátých let je vysoká „správně plus jedno podlaží“, bude možná spíše zajímavé připomenout, co brání tomu, aby v centru Prahy tehdy vyrostly budovy vysoké například „správně plus čtyři“.

Prvotní nápor zachytily nejrůznější improvizované a zástupné regulační nástroje. Takzvané „zastavovací podmínky“ přebíral sice investor od Útvaru hlavního architekta velmi obřadně, současně však s tichou jistotou, že nedodrží-li je, má sto procentní naději na úspěch v odvolacím řízení nebo u soudu. Tyto tzv. „jiné podklady pro rozhodování“ neměly potřebnou váhu. Postaví-li se dnes kdokoli před budovy na Karlově náměstí, V Celnici nebo za nějaký čas ve Spálené ulici, ať příslušné zastavovací podmínky raději neotevírá.

Hmoty staveb určitý čas omezovaly poněkud oklikou i požadavky na vyřešení tzv. dopravy v klidu. Investor nemohl rozšiřovat kapacity, nedokázal-li zvládnout vyvolané potřeby parkování. Pozdější změnou přístupu, tedy naopak rozumnou redukcí soukromého parkování v samém centru města, tato zástupná regulace padla. Je-li ostatně problém v prostorových vztazích, má se o něm jednat přímo, nikoli přes součet parkovacích stání.

Výstavbu v atakovaném centru samozřejmě usměřňovala i nevyčíslená památková péče, jejíž zájem však často končil u zásahů do panoramatu a do uličních křídel staveb. Za hlavním průčelím připouštěla někdy velmi bezohledný fasádismus, u dvorní části zástavby se většinou spokojila s ujistěním, že „nebude vidět“. Tíha urbanistických úvah tedy spočívala na územním řízení, soustředěném do roku 1994 na Útvaru hlavního architekta (ÚHA). Přes výhrady k výkonům tehdejšího ÚHA je jisté, že této instituci nebylo zatěžko zvat na porady o složitých akcích přední architektky z praxe, pořádat k řešení problémů workshopy a konference. Byla také přijatelným partnerem pro jednání s osobnostmi typu Gehryho, Bofilla či Nouvella. Kouzlo ÚHA spočívalo, vzato ryze systémově, v propojení dlouhodobého rozhodování (pravomoci pořizovatele) s rozhodováním momentálním (pravomoci stavebního úřadu). Architekti si svým podílem na zániku útvaru sice možná život krátkodobě usnadnili, zároveň však všecku připravili o instituci, jež alespoň zčásti hovořila jejich jazykem. Po téměř dvaceti letech konstatujeme – překvapivě spolu s těmi kolegy, kteří původní instituci pomáhali zlikvidovat – že Praha hlavního architekta potřebuje. Ambiciózních, ale naštěstí i důvěryhodných osobností je dostatek. Budoucí hlavní architekt však může mít jakkoli dlouhou šálu, bez potřebného řádku v zákoně hrozí, že bude zastávat velmi nezakotvený a chmurný post (viz § 142 bývalého stavebního zákona č. 50/1976 Sb.: pořizování a pravomoc stavebního úřadu vykonává v Praze odborná organizace – Útvar hlavního architekta).

Po zrušení ÚHA vedl ještě do roku 2003 územní řízení magistrát, pak se pravomoci přenesly na 22 stavebních úřadů městských částí, jež podávají výkony velmi nevyrovnané. Jak a s kým by na stavebních úřadech dnes Frank Gehry jednal, si lze pouze představit.

Názor: regulací trpí tvůrčí práce a kvalita architektury.

Architektonická tvorba trpí nejvýrazněji tehdy, když autor musí až v územním řízení návrh přizpůsobovat tlaku občanských sdružení, rozmarům státní správy i samosprávy. U velkých záměrů již nejde o odbornou debatu, ale o svého druhu kampaň (Špačkův dům, hotel Four Seasons, Hypobanka, Pankrácká pláň, Palladium, Dalšího muzeum, knihovna na Letné, oceanárium...). Střety zájmových skupin či úzce profesních pohledů jsou samy o sobě přirozené. Při projednávání územně plánovací dokumentace by se však odehrály na počátku a jednou provždy. Dokumentace totiž poskytuje i příležitost deklarovat, co je v daném území a čase pokládáno za normu, co je tzv. „přes čáru“, co zpracovatel, ale především momentální osazenstvo radnice, pokládají v území za prioritu. Představa územně plánovací dokumentace jako výsostně autorského díla má své meze – urbanisté jí ostatně nikdy zcela nepodlehli, potýkali se s ní spíše kolegové, kteří k tvorbě územních plánů přešli od rodinných domů nebo interiérů. Kdo po čase otevře územní plány se sériemi změn, pochopí, že autor neodevzdává

jen dílo, ale současně i pracovní nástroj a veřejný dokument. Do značné míry je dokumentace i jakýmsi „kresleným politickým programem“, tvořícím páteř celkové dohody. Vyjádří-li radnice již v jejím zadání zřetelně priority území (jinak je samozřejmě formuluje radnice „zelená“, „jinak „modrá“), v územních řízeních ubude konfliktů. A to nejen sporů mezi investory a občanskými sdruženími, ale i neshod mezi dotčenými orgány. Například mezi památkáři a dopravními odborníky o dodatečně proražená loubí, průjezdy, zakřivení uliční čáry atd. Svým postojem při projednávání dokumentace jsou totiž jednotlivé instituce do budoucna vázány (viz § 89 odst. 2 stavebního zákona).

Dokumentace je také příležitostí formulovat hlavní urbanistické zásady platné pro dané území a daný čas. V prostředí, v němž se smí vše, co zákon výslovně nezakazuje, je osud nepsaných zásad vždy nejistý. Na základě čeho například dodnes předpokládáme, že dvorní křídla nepřevyšují křídlo uliční? Kde je to zakázáno? Platí tato zásada ještě? Kde je zakázáno umísťovat výškové budovy do centra novoměstských vnitrobloků, pokud nikomu nestíní?

A platí stále i v blocích podél Příkopů a Václavského náměstí zásada odlišení rušného uličního prostoru od klidnějšího prostředí vnitrobloku? Musí to tak být? Některá nezvyklá řešení mají své opodstatnění jen v určité situaci (srbské domky budované po balkánském konfliktu na střeších panelových domů), jiná mohou mít obecnější význam. Definovat, co daná struktura města přijme jako „normální“, má význam pro všechny uživatele územních dokumentací, na prvním místě však pro stavební úřad. Můžeme opět jen očekávat, jak k věci přistoupí pražský Metropolitní plán.

Námítkou bývá, že dobrý architekt hranici normy sám cítí (viz zmíněná profesní čest) a nepotřebuje berličku územně plánovací dokumentace. To jistě platí. Jsou-li ostatně pravidla rozumně nastavena, špičkoví architekti se s nimi tak často do střetu nedostávají. Zásada

dy se však neformulují pro ně, svět je barevnější. Po týdenní stáží na úřadě by každý zjistil, že větu „kde je to zakázáno?“ nejčastěji užívají autoři podprůměrné řemeslné produkce, kteří architekturu nikdy nestudovali, nikdy se o ni nezajímali, ale do proměn prostředí zasahují velmi aktivně. Pro ně je důležitá spodní hranice normy. Dojde-li naopak jednou za čas k obecné shodě na tom, že je z mezí možno vybočit v zájmu mimořádného architektonického díla, lze provést i změnu regulačního plánu. Veřejnou, transparentní, jejímž zdůvodněním budou například právě kvality stavby.

V souvislosti s formulací zásad a se slovním vyjádřením regulativů v územně plánovací dokumentaci nelze pominout výrazný poznatek uplynulého dvacetiletí, tedy zjištění, jak mimořádný význam má architektury podceňovaná textová část. Výkresy sice rovněž prodělaly svůj vývoj (urbanismus jistě nebude jediným oborem, v němž se první akademická hodnota získávala na tezích o zbytečnosti standardů a druhá na tezích o potřebě standardy opět formulovat), nároky na dokonalost textu však vzrostly mnohonásobně, a to zejména pod vlivem soudů. Kdo připravuje dobře fungující územní nástroj, měl by se poučit o významu středníku, dvojtečky, naučit se vnímat slova „obdobně“, „přiměřeně“ atd. Text je nutné probrat s právníky, kteří se orientují ve stavební praxi, formulaci regulativů a případné možnosti jejich obcházení testovat v debatách s předními odborníky i předními podvodníky.

Názor: regulace je brzdou pro investory.

Neplatí vždy. Zejména zahraniční investoři by dnes již většinou rádi akceptovali omezení plynoucí z regulačního plánu, kdyby při koupi nemovitosti měli současně před sebou jasné meze jejího budoucího využití. Zabránilo by to zklamáním a řetězovým prodejem staveb. Plán by je seznámil i s mezemi platnými pro sousední stavebníky, kteří v dnešních podmínkách mohou jejich investici snadno následně znehodnotit. Soubor pravidel tedy investory nemusí jen omezovat, může je předem informovat a orientovat.

Názor: regulaci nelze zatěžovat soukromé pozemky.

Vážná otázka. Shoda akademické i odborné obce je téměř všeobecná, také dnešní zákonná úprava jde více než na půl cesty, staví-li jmenovitě regulační plán na zásadě „vždy regulovat veřejné, podle potřeby případně ostatní“. První pochybnost souvisí ovšem s tím, že živý a zdravě agresivní proud energie je jistě typičtější pro výstavbu na soukromých pozemcích než pro nepřilíh dynamické veřejné investice. A usměřňovat má smysl právě silný proud. Druhá pochybnost je vážnější. Na stavebních úřadech, respektive na jejich odvolacích orgánech můžeme pravidelně potkávat řadu těch, kteří si volnost sice naplno užili při stavbě vlastní vily, následně však jejich životní sen zničil způsob, jakým svou naprostou svobodu využili jejich sousedé. Teorie (nebojíme se vlastně říci ideologie?) má v otázce soukromých pozemků jasno. Zmíněné příběhy jsou však na druhé straně pravdivé, návštěvníci úřadů zcela reální, závazná pravidla pro privátní pozemky by uvítali. Zůstává tedy otázka: nepokládá se urbanista, který se zbaví poměrně složité, nepopulární části práce a „daruje svobodu“ soukromým vlastníkům, neoprávněně z vládce tam, kde by měl spíše odborně pomoci při uzavírání rámcové dohody?

RIZIKA NADMĚRNÉ REGULACE

Problémy s nadměrnou regulací jsou známé, vycházet lze v podstatě z již popsaných situací. Platí, že obecně užitečný nástroj začíná škodit tam, kde je neobratně zkonstruován a kde jej úřad uplatňuje příliš mechanicky. Názory se shodují přibližně v tomto:

Regulace může neúměrně narušit soukromé vlastnictví.

V protikladu k předchozím úvahám o alespoň dílčím usměřňování soukromých pozemků je nutno uvést, že regulace, dohnaná bez konkrétních (například památkářských) důvodů až ke stanovení materiálů a přesné barevnosti okenních rámců, obtěžuje a škodí. Skutečně silný vpád do soukromí pak nastává kdesi u vyvlastnění pro veřejně prospěšnou stavbu, jež se však, doufejme, odehrává vždy na zákonem zřetelně vymezeném poli. Hledání hranice mezi osobní svobodou a širším zájmem je trvalým balancováním na hraně, o němž průběžně uvažuje nejen urbanista, ale i každý, kdo například prochází bezpečnostním rámem na letišti.

Změny závazné dokumentace trvají neúměrně dlouho.

Pražská situace je obecně známá. Zejména u rozsahem skromnějších dokumentací lze ovšem stroj sestavit a vyladit tak, aby se základní systém dopravy či zeleně měnil složitě, zatímco uspořádání detailů bude svěřeno regulativům pružným.

Regulace může zamezit vzniku výjimečného architektonického díla.

Jak již bylo uvedeno, taková situace může nastat, nenajde-li se dostatek odvahy k lokální změně regulačního plánu.

Regulace může vést k uniformitě a nivelizaci.

Může, a to zejména tam, kde ji zpracovatel chápe jako čáru určující výšku říms na jednotných 22,5 m. V územích historických jader s jejich pestrostí a výškovou rozrůzněností je ovšem takové pojetí nepřijatelné a naštěstí také neprojednatelné. Zde je vždy možné regulovat jinak, například větou: zachovat výškovou rozrůzněnost říms. Jako opora stavebnímu úřadu takový pokyn stačí a může zabránit skutečné nivelizaci, kdy bezradná referentka po pohledu vlevo-vpravo projektantovi doporučí dorovnat se zhruba k římsám sousedů.

V přechodových územích, kde se setkávají různé stavební vrstvy, úplná nivelizace zástavby nehrozí. Historické okolnosti, ale i prostý nedostatek prostředků zde většinou nedovolí naplnit jediný regulační koncept. A ani čtvrti výrazně regulované v duchu jediné myšlenky, jmenovitě třeba Dejvice nebo Vinohrady, nejsou nijak nudné. Rozdílný výraz jednotlivých objektů je dostatečným osvěžením v rámci základní hmotové jednoty. Z hlediska kvality bydlení řadí ostatně trh uvedené čtvrti mezi nejvyhledávanější (šířka ulic, stromořadí, zelené vnitrobloky). Jako architekti uznáváme silný koncept, současně často zpochybňujeme význam základních regulačních nástrojů. Lze však širou založený koncept naplnit bez jejich použití?

VNÍMAT A KOMUNIKOVAT

Dosavadní vývoj nasvědčuje tomu, že rizika spojená s bezkonceptním vývojem území jsou výraznější než obtíže plynoucí z dodržování pravidel. Veřejnost přestává regulaci vnímat jako šikanující omezení shora, postupně ji přijímá i jako smlouvu, ochranu. V nouzi někdy jako obranu proti příliš pragmatickému světu byznysu, ekonomiky a práva. Ten by se při rozhodování o území snadno a rychle domluvil i bez územních dokumentací. Svět humanitních oborů, sociologie, ekologie, ale třeba i nekomerčně pojaté architektury by přitom, jako zdánlivě iracionální, mohl být odstaven kamsi na boční hřiště. K tomu,

aby kultivující a vyvažující hlas tohoto druhého světa byl vůbec slyšitelný, je nezbytné alespoň nějakým zákonem potvrzené propojení se sférou rozhodování o území. Toto propojení má v dnešním právním systému podobu územně plánovací dokumentace. Tedy dohody, k jejímž zpracování je stále ještě zván urbanista.

Regulace, která má více sloužit než obtěžovat, předpokládá nástroje chytře vyrobené a průběžně dolaďované. Důležitá je zpětná vazba, komunikace. Urbanista má nejen vnímat okolí, ale také umět komunikovat s těmi, pro něž dokumentaci připravuje a jejichž život dlouhodobě ovlivní. Dokázat občas říci: „Jsem zastáncem nového (starého, horního, dolního...) urbanismu, o tomto oboru jsem sepsal devatenáct publikací a asi čtyři cizí přečetl. Svou koncepci mám a vím, kam bychom měli směřovat. Teď se ale pokusím vám nějaký čas naslouchat. A budu vás brát vážně.“

Ing. arch. Jan Cach

ÚVAHA O CÍLECH A MOŽNOSTECH ŘEŠENÍ KRAJINY V ÚZEMNÍM PLÁNU

Příspěvek se zaměřuje na relativně specifickou, ale z řady hledisek neopominutelnou fázi koncepčního přístupu ke krajině, respektive, mluvou stavebního zákona, k nezastavěnému území. Jedná se o návrh koncepce uspořádání krajiny, která má být nedílnou součástí řešení územního plánu.

Vazby mezi krajinou a územním plánováním jsou částí veřejnosti chápány jako antagonistické. Řešení územního plánu je podle tohoto hodnocení redukováno jen na rozšiřování zastavěného území, a to právě na úkor krajiny či nezastavěného území. Obsah řady územních plánů tuto interpretaci potvrzuje. Jedna forma přístupu k projekci územního plánu je označována jako „restituční urbanismus“. Jeho prioritou je snaha v maximálním rozsahu zařadit do kategorie zastavitelné plochy zemědělské pozemky „aktivistických“ restituentů.

V devadesátých letech minulého století umožňovalo v té době platné znění stavebního zákona (SZ) omezit se jen na rozvoj sídel. Obdobné přístupy vyvolávají v části odborné veřejnosti pochybnost, zda má být návrh řešení krajiny součástí územního plánu. První část úvahy proto souvisí s následujícími otázkami.

PODNĚTY K ÚVAZE

Má být součástí územního plánu řešení krajiny? A proč? Nebo se má krajina řešit jako samostatný úkol, který se do územního plánu jen beze změny „překlopí“? Bylo by to vůbec možné? V jaké fázi by se vymezovaly zastavitelné plochy? Vymezoval by je územní plán, nebo krajinářský podklad? Existuje vůbec nějaký jiný typ dokumentace, která by:

- l z hlediska zákonem daných kompetencí měla možnost navrhnout a závazně stanovit pravidla pro rozhodování o změnách v území,
  - l měla možnost zabývat se potenciální území
    - jak ve vertikálních, tak horizontálních vazbách,
    - tak jejich postupným upřesňováním v rozdílné míře podrobnosti?
- Nejsou to atributy potřebné pro řešení fenoménu, který se nazývá krajina? Takový potenciál má stavebním zákonem dáno územní plánování.

ÚVAHA O ÚZEMNÍM PLÁNU

Hlavní důvod, proč musí být řešení krajiny součástí územního plánu, vyplývá z odpovědnosti obce za celé správní území. Územní plán představuje jediný nástroj, kterým obec může kontrolovat svá práva a plnit své povinnosti, jež souvisí s užíváním jejího území.

Obce mají například prostřednictvím územního plánu vytvářet a zajišťovat podmínky pro udržitelný rozvoj svého území. Podle SZ spočívá udržitelný rozvoj ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé ži-

votní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel daného území. Udržitelný rozvoj musí uspokojovat potřeby současné generace, aniž by byly ohroženy podmínky života generací budoucích.

„Nastavení“ udržitelného rozvoje na území konkrétní obce a jeho průběh do krajiny je téma, které není dostatečně rozpracováno. Principy a zásady udržitelného rozvoje jsou v současné době zkoumány zejména v globálních a regionálních souvislostech. Na úrovni obce je nutné do konkretizace podmínek udržitelného rozvoje angažovat představitele samosprávy, pořizovatele územního plánu, dotčené orgány a samozřejmě projektanta územního plánu. Cílem je specifikace reálných atributů udržitelného rozvoje, které jsou relevantní pro úroveň dané obce.

„Udržitelný rozvoj“, či lépe řečeno vývoj, má v sobě zakotvený například přírodní soustava. Jako příklady lze uvést „uzavřené“ toky energie a hmoty v přírodních společenstvech, ekologickou stabilitu přírodního společenstva či procesy evoluce a sukcese. Také v lidské společnosti jsou příklady „udržitelného“ přístupu. Udržitelně například jednala rodina vlastníci zemědělský grunt. Z generace na generaci se předávaly praktické zkušenosti příznivě ovlivňující zemědělské hospodaření v daném území. Na gruntě fungoval uzavřený systém činností, ve kterém prakticky nevznikal odpad. Jedna generace se snažila předat pole následující generaci ve stejném či lepším stavu. Z té doby se nám také zachoval pojem „zdravý selský rozum“.

V dnešní globalizované společnosti se však obtížně specifikují podmínky udržitelného rozvoje území jen jedné obce. A jak vztáhnout udržitelnost na segment krajiny, který spadá do správního území obce? K tomu je potřeba nejdříve specifikovat udržitelný rozvoj z hlediska jednotlivých složek, ze kterých se krajina skládá.

l Přírodní složku krajiny představují především přírodní a přírodě blízké biotopy. Do územního plánu se promítají lokalitami zvláště chráněných území. Ale v jakém rozsahu a struktuře má být v kulturní krajině přírodní složka zachována pro generace budoucí?

l Na tuto otázku se snažila odpovědět teorie ÚSES. Ta specifikuje minimální rozsah ploch potřebných pro přírodní společenstva (respektive stanovila rozsah, o kterém konstatuje, že pokud nebude zajiš-

Veverská Bítýška, pohled z horkovzdušného balónu, foto Dominik Matus, zveřejněno pod licenci Creative Commons na stránkách Wikimedia Commons

těn, lze téměř s jistotou tvrdit, že přírodní soustava nebude funkční). Jedná se o systém tří úrovní vzájemně propojených sítí biocenter a biokoridorů. Jednotlivé prvky ÚSES jsou vymezeny na základě čtyř přírodovědných kritérií. Kulturní krajina je současně prostředím pro lidskou společnost. Vymezení prvků ÚSES se proto koriguje ještě pátým kritériem společenských limitů a záměrů. Teorie ÚSES se již dvacet let promítá do řešení územně plánovacích dokumentací. Samozřejmě ÚSES představuje z hlediska přírodních složek nezbytné minimum, které má být podle přírodních podmínek daného území a dle požadavků společenství obyvatel dotčené obce doplněno o další plochy „krajinné zeleně“.

- ▮ Jak udržitelně přistupovat k zemědělské půdě, když plošný rozvoj sídel se promítá především do zemědělského půdního fondu (ZPF)? Lze stanovit nezbytné minimum ZPF, které musí být zachováno na území dané obce? Prakticky každý návrh územního plánu a většina změn územního plánu si „ukousne z koláče“ zemědělské půdy. Víme však, kolik ZPF budou potřebovat generace budoucí? A lze specifikovat potřebný rozsah ZPF pro obyvatele ČR a „rozdělit“ na jednotlivé obce?
- ▮ Záleží, jaké kritérium si zvolíme pro stanovení nezbytného rozsahu zemědělské půdy. Mezi zásadní kritéria by mělo patřit stanovení rozlohy ZPF, která je udržitelně nezbytná k produkci potravin. Proces specifikace udržitelné rozlohy ZPF má dosud řadu neznámých. Podle posledních odborných odhadů by k užití mělo postačovat 40–60 % stávající výměry. Použijeme-li onen selský rozum, je potřeba chránit především relativně nejúrodnější půdy. A to na všech úrovních, tedy i na úrovni obce. Každá obec, každý kraj by měl pro generace příští chránit „jako oko v hlavě“ oněch 40–60 % nejúrodnějších půd, které se nalézají v jejím správním obvodu.
- ▮ Lze exaktně kvantifikovat nároky a specifikovat požadavky, které má udržitelný vodní režim na způsoby využití území, o kterých se rozhoduje v územních plánech? Jsou k dispozici pro úroveň obcí tak, aby je bylo možné promítat do územních plánů?
- ▮ Voda patří mezi základní podmínky existence biologického života, tedy i člověka. Česká republika je přitom absolutně závislá na at-

mosférických srážkách, které spadnou na její území. Existující zásoby podzemních vod se snižují, povrchový odtok se v důsledku řady faktorů zvyšuje a urychluje. Proto se stále častěji zdůrazňuje potřeba zvyšovat vodní retenci. Pro příznivý koloběh vody je potřebné podpořit ty skutečnosti, které pozitivně ovlivňují vsak, a tím obohatí podzemních vod. Řešení územního plánu negativně ovlivňuje povrchový odtok rozsahem a lokalizací zastavitelných ploch a stanovením podmínek pro jejich využití.

- ▮ V územním plánu tak lze například smysluplnou lokalizací zastavitelných ploch ochránit plochy s vysokou rychlostí infiltrace. (Ovšem pokud jsou tyto požadavky uvedeny v zadání územních plánů a územně analytických podkladů je k dispozici vyznačení relevantních ploch.) V podmínkách pro využití ploch s rozdílným způsobem využití je dále potřeba nastavit takové požadavky, které zajistí, že se výrazněji nezhorší podmínky pro stávající vodní retenci (například stanovením maximálního rozsahu zastavěných a zpevněných ploch; podmínkou zajistit vsak dešťových srážek na dotčeném pozemku).
- ▮ Jaká kritéria zvolit pro výběr a zachování udržitelných charakteristik krajiny (přírodních, kulturních, estetických, historických) pro generace budoucí?
- ▮ Preventivní ochrana krajinného rázu se zatím provádí jen v územních plánech pořizovaných pro velkoplošně chráněná území
- ▮ Z hlediska krajinného rázu sledují územně analytické podklady dva jevy – oblasti krajinného rázu a místa krajinného rázu. Bohužel dosud není k dispozici oficiální metodika, která by specifikovala a sjednotila způsob jejich vymezení. Jedná se však o sledované údaje, které nejsou dosud k dispozici ve všech obcích s rozšířenou působností.

Pokud nemá být udržitelný rozvoj naplněn pouze formálně, je potřeba znát relevantní podmínky udržitelného rozvoje pro dané správní území, a to ve všech třech pilířích. Jinak se budou „míchat jablka s hruškami“ a požadavek příslušné litery zákona bude naplněna jen „na oko“.

S odpovědností obce za udržitelný rozvoj celého správního území souvisí její práva ve vztahu k územnímu plánu. Obecní zastupitelstva:

- ▮ rozhodují, zda a kdy si obec územní plán pořídí,

- | schvalují návrh zadání územního plánu, ve kterém jsou rámcově naformulovány cíle a úkoly pořizovaného územního plánu,
- | projednávají a schvalují projednaný návrh územního plánu.

Do procesu pořízení územního plánu jsou zapojeny dotčené orgány, které posuzují z hlediska svých kompetencí, zda a jak je navrženým řešením dotčen veřejný zájem v území. K navrženému řešení mohou v daném režimu projednávání vyjádřit námitky a podněty vlastníci a veřejnost. Ve stávajícím právním řádu neexistuje jiný typ dokumentace, který by svým zaměřením a závazností měl srovnatelné možnosti jako územní plán.

PODŇETÝ K ÚVAZE

Druhá tematická oblast se týká obsahu a způsobu řešení krajiny v územním plánu. Jedná se například o následující záležitosti: Jak naplnit pojem „konceptce uspořádání krajiny“, kterou předepisuje územní plán příslušná vyhláška? Lze koncepci krajiny vyjádřit pomocí relevantních ploch s rozdílným způsobem využití? Lze krajinné složky smysluplně řešit v segmentu krajiny, který je vymezen iracionální hranicí správního území obce? Do jaké míry může územní plán omezovat práva vlastníků pozemků, které ve svém souboru tvoří krajinu správního území? Může se na základě územního plánu vymáhat realizace navržených opatření v krajině (jako jsou změny druhů pozemků, výsadba nelesních dřevin, zalesnění, výstavba účelových komunikací, výstavba rybníků, dělení nebo scelování pozemků, nařizování formy hospodaření na zemědělské půdě či v lese, navrhování krajinného mobiliáře, což jsou příklady navržených krajinných opatření v územních plánech)?

ÚVAHA O KRAJINĚ

Nejdříve je nutné rekapitulovat významné atributy, které ovlivňují nebo podmiňují řešení krajiny¹ v územním plánu:

- | územní plán závazně řeší segment krajiny, jenž spadá do správního území obce, pro kterou se územní plán pořizuje,
- | přírodní vztahy a vazby v krajině nekorespondují se správním územím obce. Jako příklady lze uvést vazby či zásahy do
  - vodního režimu, které je nutné posuzovat v rámci dílčího povodí,
  - přírodních společenstev v rámci biogeografických jedotek (například biochory),
- | míru podrobnosti řešení krajiny předurčuje měřítko mapových podkladů, které obvykle bývá 1:5000,
- | na realizaci řešení krajiny, které navrhne územní plán, nejsou určeny veřejné finanční prostředky,²
- | územní plán neřeší vlastnické vazby (ve veřejném zájmu může pouze aplikovat institut vyvlastnění). Vlastníci mají právo podat námitku, pokud získají dojem, že navržené řešení je krátké na jejich právech,
- | příslušná vyhláška určila osnovu řešení krajiny v územním plánu:
  - návrh konceptce uspořádání krajiny,
  - upřesnění územního systému ekologické stability,
  - návrhu prostupnosti krajiny,
  - návrhu protierozních opatření v krajině,
  - ochrany před povodněmi,
  - rekreace v krajině,
  - dobývání nerostů.

Územní plán člení řešené území na plochy podle stávajícího nebo požadovaného způsobu využití s ohledem na specifické podmínky a charakter území. Krajiny, respektive nezastavěného území se mohou týkat především následující plochy s rozdílným způsobem využití:

- | plochy vodní a vodohospodářské (§13),
- | plochy zemědělské (§14),
- | plochy lesní (§15),
- | plochy přírodní (§16),
- | plochy smíšeného nezastavěného území (§17),
- | plochy těžby nerostů (§18),
- | plochy specifické (§19).

1 Tato úvaha programově vynechává nejčastěji diskutovanou tematickou oblast, kterou lze zjednodušeně nazvat „obraz“ krajiny (krajinný typ, krajinná typologie, ochrana přírodních, kulturních či historických hodnot krajiny). Jedná se o téma, které je v posledním období hojně diskutováno. Souvisí mimo jiné s aplikací Evropské úmluvy o krajině do prostředí ČR.

2 Na rozdíl od řešení krajiny v komplexních pozemkových úpravách. Vydané komplexní pozemkové úpravy se realizují ze státního rozpočtu.

3 Viz vyhlášku č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v aktuálním znění.

Prostřednictvím ploch s rozdílným způsobem a regulativů k nim vztaheným lze nezastavěné území rozčlenit tak, aby vyjadřovalo navrženou koncepci jeho uspořádání. Vyhláška nabízí relativně široké spektrum možností, jak popsat výhledové směřování péče o krajinu a limity pro změny ve využití území. Velmi zjednodušeně lze konstatovat, že územní plán může prostřednictvím konceptce uspořádání krajiny navrhnout výhledový „land use“. K tomu nestačí vyznačit ZPF jako plochy zemědělské a pozemku určeného k plnění funkcí lesa (PUPFL) jako plochy lesní, což často vyžadují dotčené orgány. Jde o takové „land use“, které by splňovalo požadavky a podmínky udržitelného rozvoje nezastavěného území, respektive krajiny. A bude-li „korpus“ v území správně vymezen, budou vytvořeny územní předpoklady pro zachování či vytvoření žádoucího obrazu krajiny.

K právnímu rámci je možné přistupovat různorodě:

- | Lze jej chápat jako pravidla a mantinely stanovené pro hru „územní plánování“. Krajinař navrhne koncepci krajiny v souladu s právním rámcem, i když může mít svou pochybnost o smysluplnosti předepsaných „pravidel“.
- | Nebo lze právní rámec zcela ignorovat a používat svůj zaběhnutý pracovní postup, případně vymyslet zcela jiný přístup, s odkazem na autorskou invenci a kreativitu.
- | Existuje ještě třetí možnost. Tu představují cíleně formulované a odůvodněné požadavky na úpravy právního rámce pomocí jeho novel. V tomto případě však mají větší šanci uspět připomínky či podněty profesní komory než „protesty“ nahodilých jednotlivců. Záleží ale také na tom, zda v profesní komoře existuje potřebný mechanismus, který umožní odbornou diskusi, její vyhodnocení a zobecnění požadavků.

ODPOVĚĎ NA DRUHÝ OKRUH OTÁZEK TEDY ZNÍ:

Řešení krajiny v územním plánu musí vycházet z daného právního rámce.

ODŮVODNĚNÍ

Právní rámec určuje územnímu plánu spektrum cílů, obsah i míru podrobnosti řešení krajiny. A to je potřeba naplňovat s vědomím, že krajinou se zabývají také další nástroje jak územního plánování, tak i oborových dokumentů.

V koncepčních souvislostech musí územní plán odůvodnit a zajistit zvýšeným přírodním, historickým a kulturním hodnotám krajiny potřebnou územní ochranu. Řešení krajiny na této úrovni má dále vytvořit územní předpoklady pro stávající i výhledové využití potenciálů, jež nezastavěné území nabízí. Projektant má představitelům obce vysvětlit, jak lze potenciály území (biotické, půdní, vodohospodářské, horninové apod.) využít. Exploatace však nesmí ohrozit zvýšené hodnoty území či nezdůvodněně využít jeden potenciál na úkor jiných potenciálů území.

Na úrovni územního plánu má tvůrčí potenciál projektanta více směřovat k tvorbě obecných pravidel pro využívání území než k originálnímu řešení krajinařské architektury na území obce.

ZÁVĚR

Řešení krajiny v územním plánu osciluje od mechanického překreslování relevantních limitů až po detailní řešení krajinařské architektury, které svou podrobností odpovídá regulačnímu plánu nebo ideové studii. První přístup nevkládá do území koncepci, a proto může být nahrazen výkresem relevantních limitů. Ve druhém případě nemá předkládané řešení společenské zadání, nezabývá se vlastnictvím, neohlíží se na finanční náklady potřebné na realizaci a údržbu navrženého řešení.

Krajinař na úrovni územního plánu musí v koncepci uspořádání krajiny navrhnout „jen“ pravidla hry, v jejichž rámci bude krajinařský architekt tvořit dokumentaci pro územní řízení či regulační plán. Nutno přiznat, že výše uvedená pravidla se navrhuje lépe, pokud jim předchází územní studie, jež se zabývá krajinou.

Neexistuje potřebná zpětná vazba, která by dostatečně korigovala projekci krajiny. Česká komora architektů může například prostřednictvím činnosti relevantních pracovních skupin přispět k odborné diskusi zainteresovaných osob autorizovaných ČKA a její výsledky a závěry následně uplatňovat v procesu tvorby právních předpisů či při jejich novelizaci.

POMYSLNÁ REPORTÁŽ O SKUTEČNÉ INVENTUŘE URBANISMU 2012

UPOUTÁVKA S ÚVAHOU, KTERÉ AUTOR NEMOHL ODOLAT

Třetí ročník pracovní konference Inventura urbanismu byl svěží, ambiciózní. A to bylo dobře.

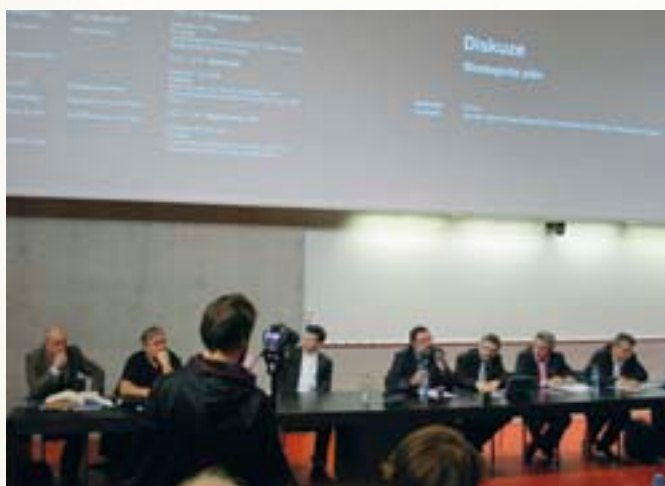
Jeho tématem byl územní plán. Takový, který by naplnil představy a požadavky většiny urbanistů, zastupitelů měst a občanů (hlavních skupin jeho spoluvůrců). Tedy takový, který by reflektoval skutečnost, že rozvoj města je v současné době rovnice o neznámém počtu neznámých proměnných. (Tedy takový) Sen.

Vezměme základní tezi: „Chceme poznat pojetí územního plánu odrážející skutečné mechanismy rozvoje měst.“ Její výpovědní hodnota je stejně krutá jako Archimédova prohlášení: „Dejte mi pevný bod ve vesmíru a já pohnu Zeměkouli.“ Ten, kdo vytvoří algoritmus vystihující „skutečný mechanismus měst“, si zasluží velkou odměnu. A políbek všech urbanistek celého světa. V případě ženy naopak. Nebo lépe: v obou případech dle libosti. Urboritmus (algoritmus urbanismu) vykazuje shodné rysy s kamenem mudrců. Dá se předjímat celkem spolehlivě, že do doby jeho objevení bude muset brát územní plán tuto skutečnost v úvahu. Díky příčinné souvislosti pak pojetí územního plánu moc na vybranou také nemá. A to, zdálo se, všechny zájemce o urbanismus a problematiku tvorby územně plánovacích nástrojů tíží. Naštěstí ne natolik, aby se tomu dál v programu konference věnovali. Latentně věrný této tezi byl (z mého pohledu) pozdravný projev děkana Fakulty architektury ČVUT Zdeňka Zavřela. V sympaticky filozofické úvaze připomněl základní atributy práce urbanisty: dlouhodobost čekání na výsledek, potřebu vymezení hranic a pravidel. Cenný je i v tom, jak zrádná jsou přirovnání, jakkoli zdánlivě přílehlavá. Činnost zahradníka má s tou urbanisto-

vou společné snad pouze nároky na trpělivost a fakt, že výsledky práce obou jsou určeny následujícím generacím. Zahradník má postup prověřený a spolehlivý. Od zahrady se neočekává, že nároky na ni kladené v budoucnu se dnes předvídat nedají (i když...). Město tuto roli plnit musí. Dohodnout se na druhu sportu, velikosti hřiště a pravidlech také není v urbopolitice, v níž jsou místo týmů občanská sdružení, sranda (poznámenal jinými slovy na základě čerstvé osobní zkušenosti z politiky pan děkan).

V souladu s povahou iniciátora konference Jana Jehlíka byl program utilitárně pragmatický. Jeho úvodník pojmenoval Sedm hříchů (českého urbanismu). Každému doporučuji porovnat s vlastním výběrem.

Dopoledne pět přednášek, odpoledne tři panely. Robert Votický ilustroval na příkladu Londýna způsoby hledání hranic města a jeho výškové hladiny, uplatnění strategických plánů, politik rozvoje a definici jejich cílů. Ivan Nosek ilustroval na podkladě Kolína nad Rýnem mj. provázanost jednotlivých nástrojů územního plánování. Pro mne byly oba příspěvky dokladem toho, že víme, jak na to, léta se o to pokoušíme, s kolísavou úspěšností. Tak jako jinde. Naše úspěšnost je závislá na vlastnostech společnosti, v níž žijeme. Tak jako jinde. Zda je tento závěr povzbudivý, nebo naopak, pak zase závisí na povaze hodnotitele. Je vždy dobré, když si to člověk připomene. Vystoupení Jana Kasla, Pavla Hniličky a Romana Kouckého byla koncentrovanou prezentací jejich úsilí

na pražském bitevním poli. A zajímavým setkáním generací (podle etap vývoje, ne ročníků narození). Známé v novém kontextu. Spousta podnětů k dovození závěrů. Přímá cesta ke zkušenosti. Panely na téma Strategický plán, Územní plán, Regulační plán a OTP měly stejný spád. Vše k dispozici v záznamu na www.inventuraurbanismu.cz. Nebo v tiskové zprávě. A byl večer.

Téma letošního ročníku bylo náročné. Komplexní, abstraktní. Velmi atraktivní. Důkazem toho byla nabitá posluchárna. Její kapacita přesahuje 300 míst. Programová rada, pořadatelé, přednášející a účastníci odvedli každý svůj velký kus práce. Za to jim všem patří: dík!

Základní kvalitou Inventury je sdílení. Strukturované, smysluplně cílené. Myšlenky, které nemohou být nové, a proto překvapivé, se objevují ve zdravím plném prostředí, které umožňuje jejich krystalizaci. Po třech letech začínají být obrysy krystalů zřetelné. Jsou příslibem krásného tvaru, který se bude stále upřeshňovat. Tak, aby konvenoval aktuálním podmínkám, protože ty jej formují. Nepředvídatelnost je v tomto případě tajemstvím. Permanentní přitažlivosti. Doporučuji nahlédnout.

doc. Ing. arch. Radek Kolařík

V nové rubrice chceme pravidelně připomínat tradici českého myšlení o architektuře prostřednictvím historických textů, vybraných v souvislosti s hlavním tématem čísla jako jeho komentář či rozšíření o hlediska, která se neobjevila v jiných článkách.

V roce 1908 začal nákladem Spolku výtvarných umělců Mánes v Praze vycházet Styl, měsíčník pro architekturu, umělecké řemeslo a úpravu měst, časopis spjatý se silnou generací, již nastupovala česká moderní architektura. Objemný I. ročník (1908–1909) publikoval díla, jež tento nástup trasují, stavby Jana Kotěry, Dušana Jurkoviče, Josefa Záscheho, a představil architektky, k nimž se časná moderna hlásila, Otto Wagnera a Josipa Plečnika. Pro poslední trojčíslo ročníku bylo ale příznačně zvoleno téma Styl malého města. Arne Novák do něj přispěl studií O malém městě, Václav Tille textem Nový život malého města, redaktor Stylu Zdeněk Wirth téma shrnul článkem Stavební rytmus malého města, který přinášíme. Texty provázel bohatý výběr historických fotografií českých

měst, starší veduty a také dvě celostránkové barevné reprodukcce. Autorem akvarelového pohledu na Prachatice je Jan Kotěra, akvarel Českého Krumlova vytvořil Jaroslav Rössler.

Pozn.: Text jsem přizpůsobil současnému jazykovému úzu jen natolik, aby zůstala zachována charakteristická Wirthova dikce a chuť textu již přes sto let starého. Opravuji tedy dobové psaní rhytmus, façáda, qualita, renaissance, fysický, esthetika, minutiesní, repraesentační, opáčně, silhouetta, terrain, ale ponechávám infinitivy na -ti a některé již archaizované slovesné vazby.

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.,
člen redakční rady

ZDENĚK WIRTH: STAVEBNÍ RYTMUS MALÉHO MĚSTA

DIE STÄDTE DES LANDES SIND DIE TAFELN SEINER GESCHICHTE; WENN SIE DIESE NICHT KÜNSTLERISCH AUSSPRECHEN, SO HAT DAS LAND KEINE GESCHICHTE. (LOTHAR VON KUNOWSKI, SCHÖPFERISCHE KUNST)

Je několik kritérií, dle nichž dovedeme rozlišovat velké a malé město, týkají se jednou více duchovních stránek lidského života, jindy zase více zevnější, ale zůstávají neobjektivními vždy, křivdí nebo nadsazují bezděky. Počet obyvatelstva je tu klamavý znak a také rozlehlost půdorysová nesouvisí často s pravou velikostí. Byla doba u nás, kdy jsme neměli vůbec velkého města v pravém slova smyslu, ani v Praze, ani v Plzni nebo Hradci Králové, a nastává zase naděje, že za několik desetiletí budeme mít svých velikých měst několik, velikých kulturním životem a rozmachem průmyslovým. Bohužel, v této budoucnosti sotva bude naše malé město tak přesně vyhráňeno a tak typicky svým, jako bylo v jiných dobách. Typ moderního malého města, jež i při šetření starého dědictví, zachovaného nám dobami dřívějšími, dlužno hledati u cíle snahy o zahradní města, dosud není utvořen a způsob, jakým se vyrovnává přechod k němu od starého městečka středověkého nebo barokního, nese špatné ovoce všude. Zrušení hradeb, zasypání příkopů a prosté, nemotivované přičlenění bývalých předměstí v jich neorganičnosti k starému jádru městskému je skoro všude nešťastně pokládáno za jediný východ ze situace a moderní pokrok. Mluvit o stavebním rytmu malého města dnešního znamenalo by rozprádati znovu stále ty nářky na bezplánovitě tvoření nových čtvrtí, na bezohledné ničení uměleckých hodnot z dřívějšíka tu zbylých, na maloměstské opičení po laciné nádheře fasád a ještě lacinější nádheře parků a sadů.

Ale chci mluvit o rytmu uměleckého díla stavebního a nezbyvá mi než zajít do minulosti, všimati si malého města, jak bývalo a jak již není. (...) Není zbytečné mluvit o předmětu právě nyní a věnovati mu v ročníku, určeném moderní architektuře, tolik místa. Je periculum in

mora, co hrozí nyní všude na venkově, a toto nebezpečí se neodvrátí jinak než poukazem na vysokou cenu uměleckého bohatství neviděného a nechápaného, jež tkví v nejbližším okolí a v jeho nejprostších — dle názoru domácích lidí — formách; ale je vedle toho i nebezpečí v pojmání tohoto bohatství a jeho užití ve vlastní, současné tvorbě a to je ještě větší. Co na jedné straně olupuje malé město prospěchářství a nevědomost krok za krokem o kvalitu uměleckého díla, na druhé straně činí totéž vědomá snaha pokračovati v rozvíjení detailů starého obrazu. Přesvědčení, že nová renesanční radnice s věží a malebnými štíty, gotický kostel přesné typické formy nebo barokní škola s mansardskou střechou a cibulovitou stříškou nad nárožním arkýřem, postavené do starého obrazu malého městečka českého a věrně do detailů vypravené jako odlika skutečných staveb starých v jiných městech, dovedou umělecký celek města zaokrouhliti, stejně jako to dovedlo několik domečků, seskupených kolem starého farního kostelíka a nehonosného, nízkého radního domu — to přesvědčení o samospasitelnosti detailu porušilo malá města více než nejkrutší požáry a nejbezohlednější horečka bořící.

Stačí uvést za všechny jediný příklad. Stará Přelouč byla městečko pěkně na kopci položené; na obě strany sklánějící se návrší pomalu stupňovaly řadu domků, po stranách hlučné silnice položených, až k účinnému vrcholu v náměstí a prostém kostelu. Dnes máš dojem, že se celá Přelouč slila ve třech budovách, renesanční záložně a barokních školách a radnici, jež vítězně přebily nejen kostel, ale i městečko v celé délce, a přijdeš-li na náměstí, máš dojem fyzické tísně, že ti tři obří rozdrtili drobounké své okolí, několik domků s podloubím. Snad je tu dobře vyjádřen zájem, jenž udržuje dnešní město, snad se

Jaroslav Rössler: Český Krumlov, 1906

slil život do těchto mnohapatrových architektur, ale obraz města je zničen navždy.

A zde je druhá stránka výchovného vlivu tohoto sešitu: ukazuje cenu starého, ale vede spolu k těžení z ní, formuluje bezděčně zákony, jichž nelze beztréstně obcházeti ani nyní, a podává tak praktickou estetiku městského obrazu pro moderního architekta. Učí, že krásu města netvoří detail tak podružný, jako jsou historické formy stylové, dokazuje, že není závislá tato krása od tvarů, jež jí dala jedna doba, a vede k poznání, že je výrazem přirozeného, nepadělaného života a bezděčného architektonického citění. Pro moderního architekta, od něhož čekáme toužebně umělecké formování dnešního malého města, bude pak tato krása problémem stejné hodnoty jako velké úkoly monumentální.

Kořeny uměleckého celku města jsou již v jeho založení. Život sám dal první motivy a podmínky: buď to byla malá tržní osada pod hradem, jenž ovšem zašel, buď několik jen domků při hluché silnici obchodní, buď prostá farní ves s tvrzí bohatšího zemana. Z těch se vyvíjejí městečka organicky až k pevné formě ohrazeného sídla. Ale vedle nich je i mnoho vědomě formovaných celků městských: královská města, důvěrníkem vyměřená, v několika letech kolonizovaná a zcela vybudovaná, svobodné osady, vzniklé dobrovolným přestěhováním obyvatelů na místo příhodnější nebo bezpečnější, a konečně i po požáru a dlouhém spuštění znovu postavená města. Tyto rozdíly pro povrchního pozorovatele sice čas a nivelizace kulturní smývá, ale studium je vynášejí na povrch a dovede jim odpozorovati často jemné odstíny. Vždy hlavním tu však zůstává první určitá, kompaktní forma, k níž město dospívá. Ta přetrvává pak celé věky a teprve dnešní doba jí rozleptává. Ale ta je nám zároveň nejvšeobecnějším a nejmonumentálnějším výrazem architektonické práce prvních obyvatelů.

Tato pevná forma je podmíněna skoro všude ohrazením města. Zděný pás, kterým je sevřen kus půdy, na němž se vyčerpávala životní energie mnoha set obyvatelů, je v tomto případě uměleckým diktátorem; od něho se odrážejí všechny touhy rozšířiti plochu města a vracejí se zpět zúrodněny novými myšlenkami k dalšímu využitkování stávající plochy, k dalšímu zastavění náměstí a vybočení do ulic. Hradby regulují směr života, vytvářejí svým vlivem jedině ústředí jeho, dávají mu hranice rozmachu. Co je mimo ně, není zúčastněno umě-

lecké práce na obrazu města tou měrou, jako to činí sama náplň jejich. Ale hradba vytváří i hlavní komunikační linie v městě: směr, jež vytyčují její tři nebo čtyři brány, je směrodatný po celé délce a někdy i šířce plochy města, kolem celého opevnění uvnitř, fortny, vodní brány a bašty tu i tam patronizují novou uličku nebo podjezd.

Druhým činitelem stejně tvořivým, ba v detailu tvořivějším je sám život v městě. Upoután hradbami na určitou výměru plošnou, organizován nejen řády a zákony, ale i tradičními rozdíly kast, zvyklostmi a obyčejí, je činný méně horečně než život dnešní, ale zato vytváří podrobně a pevně. Minucióznost je charakteristickou pro tuto tvořivost půdorysnou a jedním ze základů malebnosti; stálé a stálé zmnožování a násobení prostorů a koutů v půdorysu je podmiňováno životem vždy nových a nových individualit, jež nemohou než vyžít své potřeby a sklony na téže prostoře jako generace předchozí. Přitom dobře rozlišuje tento život veřejné blaho a soukromé potřeby, mezi nimiž zůstává vždy tažena přesná demarkační čára.

Veřejný život vytvořil v první řadě tržiště; rynek, to je tepna obchodní i místo reprezentační, je střed, z něhož paprskovitě do všech stran a koutů vychází vliv. Ulice vybíhají odtud, z jádra, aby zase opačně všecken interes obyvatelstva sem přivedly, největší budova obecní správy, radní dům, tu stojí, aby odtud byl řízen pohyb života po vši stránce, hmotné i duševní. Toto ústředí je skoro vždy i skutečným půdorysným středem a rozložením obyvatelstva kolem něho je pravidelné; ve městech vědomě založených a vyměřených hranicí pravidelnost až na geometrii, v městech organicky vyvinutých obaluje se buď pozdější přírůstek obyvatelů se svými domy jako léta stromu kolem jádra, nebo vytvořuje se náměstí pozvolna z potřeby podél hlavní komunikace a dodává půdorysu městskému zvláštního tvaru.

Vedle tržiště, skoro vždy mimo ně, na odlehlém koutě u hradeb vzniká kostel. Jeho vliv je stejně silný, protože s ním se vytváří do obrazu půdorysného komplex harmonický a ve středověkém životě úzce souvislý: hřbitov kolem budovy chrámové, kolem něho farní budova, škola, farářovo hospodářství, často i špitál, zvláštní zvonice, kostnice s umrlčí kaplí a Oliveta. Tento obraz, odolal-li požárům, je nejzjistitelnější zubu času. Jen půda, zmrvaná těly kolika generací, narůstá kolem, ale život, sevřený dogmatem, vytvárá až po naši paměť v této sféře jako z kovu ulitý.

Co je mimo tyto dva veřejné faktory, je mozaika sil a síleček, tisíce směrů a činností. Občanský život ve svém domácím životě je sobecký zdravý a vytváří na kousku své půdy zcela individuálně. Ulice a ulička je mu jenom zčásti omezením, neboť i do ní staví své přístavby a arkýřky, svá sedátka a vikýřky; ale kde toto omezování ohledem na veřejnost přestává, je tvořitelem bezohledným, ba často parazitem nejnaivnějším. Řemeslo, rodinný život, potřeby nejprostší i touhy nejvznešenější pojí se tu v harmonii, po níž dnes není potuchy v našem kulturním ovzduší. Ale všechno toto mravenišť má styl, udržuje se v přirozeném souladu i tam, kde kupř. se neostýchá kramář přilepiti svou budku mezi opěráky gotického kněziště kostelního nebo strážník brány proraziti si záchod do hradební zdi nebo řeznický cech postaviti své jatky a masné krámy do samého sousedství radnice. Forma města, jeho charakter tím netrpí, vlny měšťanského individualismu nevzdouvají se nad vztyčené dominanty veřejného života a v půdoryse podporuje minuciózní využitkování kdejakého prostoru k funkcím denního života jen jednotlivosť a kompaktnost celku.

Pevná forma půdorysná, scelená ve středověku již v několika prvních desetiletích trvání města, je podkladem pevně vybudované hmoty městského obrazu, jež typičnost se přese všechny změny neztrácí až do naší doby. Je zachováno málo starších pohledů na česká města (Willenbergovy kresby z počátku XVII. století jsou první z přesnějších), ale ty nám dávají dosti látky k studiu o rozdělení hmot architektonických, nevdají, že vidíme před sebou města požáry zkoušená a aspoň ve střechách šindelových stále a stále obnovovaná, že pozorujeme siluetu silně oživenou renesančními štítky radnic nebo kopulovitými báními a lucernami kostelních věží. Přese vše tyto zevnější změny cítíme silnější element – konfiguraci budov vedle a za sebou ve vzájemném poměru výškovém a hmotném, cítíme, že kořeny její tkví o staletí dále a tradice že je zachovává stále.

Typické rozložení půdorysu dává i typický pohled na město. Tři úrovně umělecké gradace se nejprve uplatňují, výška hradby, výška budov občanských a výška věží hradebních, radních a kostelních; to je vyjádření skutečného stavu, jak se jeví v uctívání autority světské i božské, králující nade vším, a v prostém, zlatě prostředním životě

Jan Kotěra: Prachovice, 1900

vrstvy občanské; tyto výškové poměry jsou nejzákladnějším a spolu nejchoulostivějším živlem pohledové krásy, což dokazuje právě v naší době tolik zničených vedut městských, do nichž moderní mnohopatrový činžák nebo školní kasárny vnášejí nepoměr. Ale gradací není typický pohled vyčerpán; doceluje jej postavení budov v defilé, jemuž se staré výkresy podobají. Z toho, co bylo řečeno o tvořivých hodnotách v půdorysu městském, vyplývá již předem vzájemný poměr hmot. Kolem rynku kupí se v pravidelném obrazci řady štítových domů a splývají jak kulisy v jedinou šikmou plochu, na níž se z obou stran přichycují růžence domů a domečků v ulicích; drobná nerovnost terénu tu nerozhoduje, plošnost dojmu se tím neruší. Tak vystává tu před očima pevná hmota občanských domů, z níž maličko povyskakují různé vysoké hřbety střešní nebo vrcholky štítové. A nad touto jedinou plochou, dobře scelenou a po stranách hradbami zarámovanou, řadí se výšky třetího stupně, hmoty radnice, kostela a věží hradebních. Položení v půdorysu klade radnici skoro do středu obrazu a kostel jako rovnovážný pendant naproti; věže nad branami, symetricky rozložené, vyplňují úkol doplňujících článků. Tyto sestavy jsou ovšem tak proměnlivé jako kombinace typů a vyskytují se v takovém počtu, že není možno jíti dále v tomto naznačování, zejména když tu přistupuje ještě jiný důležitý činitel – terén. Je tisíc možností, které vytváří různé zvlnění terénu, klesání a stoupání půdy uvnitř plochy městské; tyto případy nemění sice zcela typického obrazu gradace a hmotových sestav, ale vnášejí do nich více podrobností a lokálních zajímavostí.

Forma půdorysná a celek pohledový zůstávají typickými konstantami — jak jsem naznačil již vpředu — přese všechny požáry města a přes změny způsobené přestavbami. Duch středověké obce trvá a udržuje vše, co je typické, až na samý počátek XIX. století, ba někde ještě déle. Mění se podružné znaky jenom. Městu přibývají stále více předměstí; erární silnice má vliv, že i před branami formuje se pevnější řada domů a celistvější obraz; vznikají tu celé růžence stodol a zájezdni hospody; nezbytnost sem vysouvá již od XVI. století hřbitov, na němž staví nový kostelík; zbohatlé měšťanstvo, jež tu má své vinice a zahrady, postavuje do nich skromné domky zahradní a pozdější hospodářská organizace buduje tu ohromné sýpky. Tím se poněkud zastíňuje pohled na ohrazené město, z některých stran hutně popředí poněkud zlehčuje sílu gradace výškové, ale zcela zni-

čiti jí nedovede. Co se pak mění v podmínkách půdorysných a následkem toho v samotném pohledu, je ještě méně směřodonné. Malá města naše zůstala vzdálena činnosti renesančních architektů, jejich symetrických projektů a perspektiv a také skoro bez výminky odolala scelovacím choutkám baroku, při nichž celé ulice a bloky domů ustupovaly novým založením klášterním nebo palácovým. Charakter středověkých malebných ulic krok za krokem, detail za detailem pomalu se přerazoval, ale to byla jen zevnější slupka; charakter dominant v pohledu celkovém prožíval podobné metamorfózy, ale to byla jen výměna předních stráží, jenom substituce. Je tu přerod, který dobře chápeme jen při pohledu zblízka, který — díky nynějším vědomostem historickým — takto prožíváme znovu při podrobném zkoumání, jsou tu docela protiklady a negace středověkých detailů a středověkých uměleckých prostředků. Ale bylo by nutno zcela rozkotati město, vyvrátiti z kořene umělecký smysl jeho půdorysu a jeho hmoty, abychom zapomněli zcela na jeho historii, na jeho počátky. — Tak si nakonec uvědomíme stavební rytmus malého města, když jsme poznali prapříčiny jeho. Je to předně rezistentnost jádra středověkého, je to dále malý počet velkých článků, z něhož se obraz městský skládá, a tím i kompaktnost, snadná chápateľnost celku. Jednoduchý, a proto tím monumentálnější charakter malého města dává rytmus volný, nerozdobený v malé části taktu a náš smysl reaguje naň stejnými asi pohyby. Malebnost, která je vlastní v různém smyslu a způsobu celému středověku a novověku, od počátků skalních hradů až k posledním výběžkům pseudobaroka v naší době, a teprve nyní počíná se nahrazovati vědomou, chtěnou účelností forem, tato malebnost se neuplatňuje v celkovém pojetí města jako spíše v detailech uličních, v drobných koutech a průhledech a v posledních člancích, jež obraz skládají, fasádách a jich částech. Celkový vzhled spíše vždy spíše k soustředěnosti, k eliminaci detailů a klidu. Je nám zcela blízký a rozumíme mu nejen proto, že je to české město, ale že je to umění samo, jež chápe každá doba. Cítíme, jaké má právo tento zděděný rytmus i dnes, a ostýcháme se rušiti jeho pravidelnost. — Proto je nám zachování rázu maloměstského i v nynější době povyšování městeček na velká města otázkou tak důležitou a zodpovědnou, že jsme věnovali v prvním ročníku listu, v jehož programu je i otázka výstavby měst, stavebnímu vývoji a charakteru malého města českého tolik pozornosti.

NOVÉ ZÁKONY A PŘEDPISY

Pro lepší obeznámenost architektů s relevantní legislativou si dovolueme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám došlo v poslední době. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 21. 11. 2012 do 22. 2. 2013 upozorníme zejména na:

- | zákon č. 405/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění zákona č. 209/2011 Sb., zákon č. 349/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem,
- | vyhlášku Českého báňského úřadu č. 12/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 51/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při úpravě a zušlechťování nerostů, ve znění pozdějších předpisů,
- | vyhlášku Českého báňského úřadu č. 13/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 49/2008 Sb., o požadavcích k zajištění bezpečného stavu podzemních objektů,
- | vyhlášku MPO č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku,
- | vyhlášku MMR č. 458/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti,

- | vyhlášku MMR č. 431/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů,
- | vyhlášku MMR č. 62/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb,
- | vyhlášku MMR č. 63/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření.

Konec loňského roku byl z hlediska legislativy významný pro výkon profese architekta význačný zejména „čekáním na vyhlášky“ – tedy prováděcí vyhlášky ke stavebnímu zákonu novelizovanému v loňském roce s účinností k 1.1. 2013. Novelizací vyhlášek č. 501/2006 Sb. a 500/2006 Sb. jsme se dočkali a porovnaná znění jsou k dispozici na stránkách Komory v sekci „Legislativa“. Novelizace vyhlášky 499/2006 Sb., resp. 503/2006 Sb. se ukázala být tvrdším oříškem a informace o vydání ve sbírce dorazila až po uzávěrce Bulletinu. K dotazu po návrhu řešení nepříjemného období právní nejistoty MMR ČKA ubezpečilo, že se do znění vyhlášek dostane přechodné ustanovení, následujícího znění: „Dokumentace a projektová dokumentace podle § 1a až 5 vyhlášky, která byla zpracována přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, a předložena stavebnímu úřadu do 31. prosince 2014, se posuzuje podle dosavadní právní úpravy.“ V současné době lze tedy bez obav projektovat dle vyhlášek současných.

K POSTUPU STAVEBNÍCH ÚŘADŮ PŘI DEFINICI NEURČITÝCH PRÁVNÍCH POJMŮ

Zajímá mě, jaký je správný postup stavebního úřadu při definování významu pojmů, které nejsou zákonem ani vyhláškou vysvětleny. Opakovaně se dostávám do problémů, když stavební úřady mají své vlastní definice pojmů jako podkroví, světlá výška či proluka a odkazují přitom na metodické pokyny ministerstev či nadřízených orgánů. Jak v takovém případě postupovat?

Součástí rozhodování stavebních úřadů jako správních orgánů je výklad pojmů, které užívají právní předpisy, a jejich správná aplikace. Některé pojmy definují samy právní předpisy, které je užívají, definice se mohou nacházet též v právních předpisech prováděcích. Pojmy předpisy nedefinované, jejichž obsah není zcela jednoznačný, se v legislativě vyskytují v případech, že zákonodárce předpokládá, že význam pojmu je natolik ustálený, že jeho výklad nebude při aplikaci činit obtíž. Užití nejednoznačného termínu však může být také záměrem zákonodárce odůvodněný předpokladem, že pro některé pojmy nelze stanovit obecná kritéria použitelná pro všechny vztahy, ve kterých se může uplatnit. Způsob, jakým zákon termín užívá, by měl být odvoditelný z obsahu důvodové zprávy.

Stavební úřad je při výkladu pojmu vázán obsahem zákona samotného a jeho prováděcích vyhlášek, přihlídnout může též k soudním rozhodnutím vrcholných orgánů soudní soustavy (Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud), zohlednit by měl taktéž kontext užití.

Správní orgán (stavební úřad) není při rozhodování vázán rozhodnutími nadřízených orgánů ani jejich metodickými pokyny. Úřady si však jejich užíváním rády „zjednodušují život“ ve snaze předcházet rušení vydaných rozhodnutí.

Snažíte-li se stavební úřad přesvědčit o výkladu určitého pojmu, je nejdůležitější vaše odůvodnění se zaměřením na okolnosti konkrétního případu. Argumentační podporu lze hledat v judikatuře napříč soudní soustavou, případně taktéž v odborné literatuře (komentářích k zákonům) či důvodových zprávách. Soudní rozhodnutí správních soudů jsou k dohledání na webu www.nssoud.cz. Doporučuji seznámit se s obsahem

metodického pokynu, na který se úřad odvolává, a rozporovat jeho užití na váš případ.

K OTÁZCE DĚDĚNÍ AUTORSKÝCH PRÁV A JEHO DOPADŮ V rámci rekonstrukce budovy, která je kulturní památkou, budu zpracovávat studii na výměnu oken. Ta stávající netěsní, zatéká do nich a okna hnijí. Autor budovy je od roku 1987 mrtev, autorská práva drží vnuk. Potřebuji jeho souhlas?

Autorská práva se v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) dělí na osobnostní a majetková. Osobnostní práva k autorskému dílu zanikají smrtí, majetková práva jsou naopak předmětem dědictví. Výčet osobnostních práv je uveden v § 11 zákona; patří sem právo na nedotknutelnost, právo dílo zveřejnit, oslovovat si autorství, právo na autorský dohled. Zvláštním právem, které spadá pod práva osobnostní a trvá neomezeně dlouho po smrti autora, je mj. právo bránit se zásahům, které snižují hodnotu díla. To náleží kterékoli osobě blízké autorovi. Majetková práva obsahují zejména právo dílo užít (či nechat užít). Jejich trvání je omezeno v souladu s § 27 zákona na 70 let po smrti.

V ustanovení § 38d odst. 2 autorský zákon zavádí zvláštní právní režim pro dokončené stavby, které považuje nikoli za samostatné autorské dílo, nýbrž za vyjádření autorského díla. Ustanovení uvádí, že „do autorského práva nezasahuje, kdo navrhne nebo provede změnu dokončené stavby, která je vyjádřením architektonického díla, v míře nezbytně nutné a při zachování hodnoty díla; je-li to opodstatněné významem architektonického díla a lze-li to na něm spravedlivě požadovat, je povinen přede uvedením o svém úmyslu autora a na vyžádání mu poskytnout do-

kumentaci stavby včetně vyobrazení, vystihujících stav před provedením změn“. Jedná-li se tedy o změnu, která napravit špatné fungování a učiní tak citlivým způsobem, aniž by došlo ke snížení hodnoty díla, pak je její provedení možné bez ohledu na souhlas či nesouhlas dědice autorských práv. Vzhledem k tomu, že se jedná o kulturní památku, tedy dílo nadprůměrné architektonické hodnoty, pak doporučuji (minimálně z hlediska dobrých mravů a slušnosti) dědice autorských práv informovat, případně mu na vyžádání umožnit nahlédnutí do projektové dokumentace.

K ODPOVĚDNOSTI ARCHITEKTA ZA PROJEKT

Vyděsila mě formulace odpovědnosti projektanta, kde v paragrafu 159, odst. 2 je formulovaná odpovědnost projektanta nikoliv za projekt, ale za provedenou stavbu. Domnívám se, že to je přenos kompletní odpovědnosti na projektanta ze stavební firmy a že její naplnění znamená, že po vyprojektování se musím nechat zaměstnat jako stavbyvedoucí.

Formulace v § 159 stavebního zákona říká: „Projektant odpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace...“. Důležitá je část věty „provedené podle jím zpracované projektové dokumentace“. Odpovědnost nenastává, dojde-li při provádění k odchylkám od PD. Za tyto odchylky, resp. škody jimi způsobené nese odpovědnost dodavatel stavby, resp. stavbyvedoucí. Samozřejmě, jistý problém je, že se při vzniku škody vždy poměrně obtížně prokazuje, vznikla-li vinou odchylky od PD, či vinou chyby v projektu. Znalec je však toto obvykle schopen kvalifikovaně posoudit. Institut autorského dozoru slouží jako ochrana jak pro projektanta, tak pro investora, protože odchylkám a vadám jimi způsobeným pomáhá předcházet, případně povolí odchylky od projektu, s nimiž autor souhlasí a přebírá za ně odpovědnost, proto jej vždy oběma stranám doporučujeme. Citované ustanovení však odpovídá standardnímu pojetí odpovědnosti architekta ve světě a domnívám se, že vámi citované důsledky neimplikuje.

K OPRAVNĚNÍ ZPRACOVÁVAT DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM

V poslední době se často setkávám se zadáním veřejné zakázky, jejímž předmětem jsou výkony krajinářského architekta (údržba zeleně, pasport zeleně), kde je v rámci kvalifikačních předpokladů požadována specializace certifikovaného arboristy. Domnívám se, že se jedná o diskriminaci krajinářských architektů.

Zpracování dendrologického průzkumu zcela jistě patří do rozsahu působnosti autorizovaného architekta pro obor krajinářská architektura. Odpovídá tomu rozsah vzdělání, které je podmínkou pro získání autorizace v souladu s § 7 Autorizačního řádu ČKA, schváleného ministrem pro místní rozvoj. Pouze autorizovaný architekt-krajinář může nést za výkon profese odpovědnost založenou zákonem. Je samozřejmě věcí odpo-

vědnosti architekta, zda usoudí, že jeho zkušenosti a odbornost jsou pro daný úkon dostačující, či zda si k práci přizve osobu úžeji specializovanou, např. arboristu. K tomu je třeba podotknout, že užší specializace arboristy nespočívá v hlubším vzdělání v tomto oboru, ale toliko v úzce zaměřené praxi. Specializace tzv. českého autorizovaného arboristy je produktem certifikačního programu vedeného Lesnickou a dřevařskou fakultou Mendelovy univerzity v Brně. Nejedná se o obor založený zákonem, s nímž by se pojila odborná odpovědnost pod dohledem státu. Tento certifikát může pro zadavatele veřejné zakázky představovat jakési mylné utvrzení o profesních schopnostech při zpracování dendrologického průzkumu, protože předepsané vzdělání pro získání autorizace pro obor krajinářská architektura zahrnuje stejné a v některých ohledech i důkladnější znalosti tohoto oboru. Z tohoto důvodu považuji kvalifikační požadavek na odbornost certifikovaného arboristy za požadavek v rozporu se zákonem, konkrétně § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který ukládá zadavatelům dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Jedná-li se o zakázku zadávanou v plném režimu zákona č. 137/2006 Sb. (nadlimitní, podlimitní, v soutěži o návrh), doporučuji postupovat podle § 110 zákona – nejprve se obrátit pomocí námítky na zadavatele (nejpozději do 5 dnů od skončení lhůty pro podání nabídek), nevyhoví-li zadavatel námítce, pak v souladu s § 111 zákona podnětem k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Upozorňuji, že stěžovatel, který nevyužil možnosti podat námítky, není oprávněn podat podnět na ÚOHS.

K VÝKLADU § 18 ZÁKONA Č. 360/1992 SB.

Nerozumím § 18 písm. a) zákona o výkonu povolání, který uvádí, že autorizovaný inženýr v oboru pozemní stavby je oprávněn „vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí a projektovou dokumentaci staveb (včetně příslušných územně plánovacích podkladů) s výjimkou těch pozemních staveb, které jsou zvláštním předpisem, územním plánem nebo rozhodnutím orgánu územního plánování označeny za architektonicky nebo urbanisticky významné; tato výjimka se nedotýká uzavírání závazkových vztahů podle obecných právních předpisů“. Co znamená poslední část věty?

Dovětek, který též odkazuje na zákon č. 513/1991 Sb. (obchodní zákoník), znamená, že při uzavírání závazkových vztahů (uzavírání smluv) se neuplatní výjimka citovaná výše v ustanovení. Rozumí se, že autorizovaný inženýr je sice omezen při vlastním vypracování dané projektové dokumentace, nikoliv však uzavřením smlouvy s investorem. Z podstaty věci pak plyne, že při realizaci závazku musí inženýr spolupracovat s autorizovaným architektem, který je ke zpracování projektu oprávněn.

Mgr. Eva Faltusová,
právníčka ČKA

CHCETE SAMOSTATNĚ PROJEKTOVAT NA SLOVENSKU ČI SE ZÚČASTNIT SOUTĚŽE? S ČESKOU AUTORIZACÍ TO NELZE

Musíte se obrátit na Slovenskou komoru architektů (SKA) a zaregistrovat se jako osoba hostující. Jak na to? Nejjednodušší způsob je navštívit stránky www.komarch.sk, zde jsou uvedeny veškeré informace. Osoba hostující provozuje dočasný výkon architekta na základě zapsání do registru hostujících architektů. Registrace je platná jeden rok s možností prodloužení vždy na další rok.

JAKÉ JSOU PODMÍNKY?

Na stránkách SKA je ke stažení žádost o zápis do registru hostujících architektů, žádost má pouze dvě strany, stranu A – vyplní žadatel, stranu B – vyplní registrační orgán (Česká komora architektů).

http://new.komarch.sk/?dl_name=ziadost_o_reg_host_arch.doc

K žádosti se dokládají povinné přílohy. Povinnými doklady jsou:

- I doklad o státní příslušnosti, občanský průkaz, pas;
- I architektonické vzdělání – diplom, vysvědčení o státní závěrečné zkoušce, úředně ověřené kopie;
- I bezúhonnost – výpis z rejstříku trestů, nesmí být starší tří měsíců;

- I profesní pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti architekta platné pro Slovenskou republiku; pokud máte sjednáno pojištění přes Českou komoru architektů, toto pojištění má územní rozsah v rámci celé Evropské unie, to znamená i na Slovensku;
- I úhrada registračního poplatku 100 eur.

Po uplynutí jednoho roku máte možnost buď stávající registraci prodloužit o jeden rok, nebo registraci opakovaně prodloužit. V tomto případě potřebujete již jenom platný výpis z rejstříku trestů a platné profesní pojištění a samozřejmě úhradu 100 eur.

Autorizační rada rozhodne o zapsání do registru do 15 dnů od doručení žádosti. Pokud žadatel splnil všechny požadavky, Autorizační rada přidělí registrační číslo a Kancelář SKA dopisem oznámí žadateli splnění podmínek a vyzve žadatele k převzetí registračního osvědčení a registračního razítka

Milena Ondráková

JE TŘEBA DŮRAZNĚ ŘÍCI DOST DALŠÍ DEGRADACI PROFESE ARCHITEKTA A INŽENÝRA VE STAVEBNICTVÍ

V roce 2013 uplyne 20 let od založení ČKA i ČKAIT. Bohužel, nemáme se moc čím chlubit. Proces projektování je čím dál složitější, neustále se prodlužuje doba od vydání územního rozhodnutí až po samotnou realizaci stavby. Přibývá stále velké množství nových zákonů, vyhlášek, nařízení vlády a norem a ještě větší počet novel těch stávajících a novel novel předešlých. Legislativa je nesmyslně rozbujelá, nepřehledná. Přestává být v lidských silách se v těchto předpisech vyznat, natož je všechny ovládat. Přibývá povinností (energetický průkaz budovy, požární bezpečnostní řešení, řešení BOZP). Rozšiřuje se tímto i oblast naší odpovědnosti. Na druhou stranu se dnes dostáváme do situace, kdy se hodnota nabídek pohybuje na úrovni 10 % ceny honorářové. S klesající cenou úměrně klesá kvalita (stavební, estetická, progresse), ale i bezpečnost staveb.

Kde lze hledat příčinu tohoto neradostného stavu? Především to je klidem velmi nekvalitního zákona o zadávání veřejných zakázek, který by měl sloužit pro výběr nejhodnější nabídky na práce, činnosti a služby realizované z veřejných rozpočtů. Bohužel však je v tomto směru tolik obecný, že se podle něj postupuje shodně jak při výběru toaletního papíru, tak výběru projektanta velmi složitých staveb. Sám rozsah působnosti tohoto zákona je přímo děsivý, stejně tak jako jeho obsah, složitost a nepřehlednost. Tento zákon zcela nepokrytý dává v § 55 odstavci 1 a 3 najevo, co se myslí pod pojmem nejhodnější nabídka. Je to taková nabídka, která má nejlepší ekonomickou výhodnost anebo nejnížší nabídkovou cenu. Oba tyto parametry mají ve svých důsledcích děsivý dopad na předmět nabídky, v našem případě staveb. Ekonomická výhodnost se dá na samém začátku jen velmi těžko posoudit a bez projektové analýzy ekonomické proveditelnosti stavby už vůbec ne, a tak se opět celý problém zjednoduší na výši vložených nákladů na realizaci i tehdy, když stavba bude vyžadovat velké provozní náklady, náklady na energie atd. Zákon má vytvářet nediskriminující a transparentní prostředí, na druhé straně podporuje nekonceptnost, velmi nízkou kvalitu s dopadem na estetiku, bezpečnost a potřebnou životnost staveb. Důsledky vedoucí bohužel k nezratnému a trvalému poškození našeho životního prostředí se objevují již dnes např. u příležitosti budování protipovodňových opatření. Zde vítězí ve výběrových řízeních ty nabídky, které vykazují zdánlivě nejnížší objem finančních nákladů. A tak se podél řek uvnitř měst a obcí začínají budovat železobetonová monstra opěrné zdi, které mají město ochránit před velkou vodou. Vodní tok, který by měl být součástí moderního urbaního prostředí města a spolu s doprovodnou zelení by měl skutečně zvyšovat jeho emocionální účín, vytváří v parteru města či obce násilný, neestetický a velmi omezené funkční prvek, prostorový předěl, stejně tak jako dopravně zatížená komunikace.

Místo tolik potřebné regenerace některých center měst a obcí tak provádíme jejich devastaci – viz např. Jaroměř a Broumov. Přitom by stačilo mnohdy tak málo. Prověřit možnosti vytvoření suchých poldrů nad městem nebo i třeba v rámci města (řízeným zaplavením např. parku), čímž by se snížily nároky na výšku zdí či násypů a ještě by se ušetřily finanční prostředky – viz např. Choceň. Do tvůrčích týmů je však nutné přibrat architektky-urbanisty a ty také zaplatit. Je naprosto nesmyslné předpokládat, že za nejnížší cenu obdržím vyhovující kvalitu. Situace v naší profesi, ať jde o architekta nebo inženýra v postavení odpovědného projektanta, je již nedále neudržitelná a může vést ke snižování trvalé bezpečnosti staveb. Naši zákonodárci, ale mnohdy ani my samotní si neuvědomujeme, že naše odpovědnost není stanovena jako u dodavatele stavby záruční dobou tří, čtyř nebo pěti let. Naše odpovědnost je celoživotní – tj. po celou dobu životnosti stavby. Tím je též stanovena doba, po kterou je třeba být pojištěn – tedy až do své smrti. Taková míra osobní odpovědnosti se však musí promítnout do ceny projektu. Od roku 2004 všechny pojišťovny v ČR přešly na systém, kdy jste pojištěn na případnou škodu budoucí, jste-li pojištěn v daném roce, kdy je škoda uplatňována, nikoliv byl-li jste pojištěn v době zpracování projektu. Vznikne-li škoda např. po třiceti letech a zodpovědný projektant již bude v důchodu a nebude si platit udržovací pojištění (pak již samozřejmě ze svého důchodu), bude výsledek stejný, jako kdyby nebyl pojištěn vůbec. S touto mírou odpovědnosti za stavbu je také hlavní projektant zodpovědný za to, jaké materiály a výrobky se na stavbě budou používat. Není to dodavatel stavby ani stavbyvedoucí.

Svou prací se výrazně podílíme na uchování historického dědictví, na vytváření nových kulturních, společenských a přírodních hodnot, na charakteru našeho životního i pracovního prostředí. Společnost a legislativa na nás klade neustále nové a nové požadavky, a tím se i rozšiřuje oblast naší odpovědnosti. Na druhé straně je na nás vyvíjen nátlak na snižování honorářů. Tento stav je již nadále neudržitelný a nesmyslný. Každý přece ví, že za málo peněz je málo muziky, a tak se tento trend projeví na kvalitě a bezpečnosti staveb. Cesta nejnížší ceny je cestou do pekla.

Za naprostý nesmysl je třeba považovat vyhledání nejhodnější nabídky na zpracovatele projektové dokumentace formou aukce. Stanovit cenu projektových prací bez podrobnějších informací a znalostí o staveništi, stavbě, stavebně geologických a hydrogeologických podmínkách zakládání, stavu dopravní a technické infrastruktury považují nejenom za naprosto neprofesionální, ale i diletantský přístup, který by měl být oběma našimi komorami přímo zakázán.

V demokratické Evropě se takto nepostupuje, neboť zde již vědí, že jde o krátkodobý efekt. O co více se ušetří na začátku, tím více se následně utratí na opravách a údržbě staveb.

Proto doporučuji následující možnosti řešení:

- ▮ Z došlých nabídek v rámci výběrového řízení se provede vážený průměr, a ty nabídky, které jsou pod a nad hranicí +10 %, se z posuzování automaticky vyřadí. Tím se odstraní dumpingové a předražené nabídky.
- ▮ Z posuzování budou muset být vypuštěny ty nabídky, které budou pod úrovní tzv. „bezpečné ceny“. Za bezpečnou cenu bude možné považovat honorář max. 20 % pod hranici honoráře příslušné honorářové zóny podle kategorie objektu.

V podstatě zde vidíme dvě možné cesty. Obě však znamenají bezpodmínečnou změnu zákona o zadávání veřejných zakázek. Za současné situace nelze garantovat kvalitu a bezpečnost staveb, profesní růst, na který již nyní nejsou finanční prostředky, a nemůžeme nést celoživotní odpovědnost.

- ▮ Posledním možným řešením je zezávaznění výkonů a honorářů autorizovaných architektů, inženýrů a techniků s plnou odpovědností za realizované stavby. Naše výkony by měly požívat minimálně stejné důležitosti, jako tomu je u lékařů a právníků. Nechápu, proč společnost v České republice se k této profesi staví zády. Co by na tento neutěšený stav řekli páni architekti Josef Gočár, Jan Kotěra, Josef Hubáček a další?

Bude-li to takto dál, klesne zájem o naši profesi, neboť by dnešní studenti středních průmyslových škol stavebních a gymnázií si museli již dnes založit spoření, ze kterého by po ukončení studia dotovali svoji profesní činnost. Města a obce zaplevelíme nejlevnějším šuntem, aby další generace měla co bourat a kritizovat, jako my kritizujeme tvůrce socialistických panelových sídlišť, realizovaných dle tehdy závazných technicko-hospodářských ukazatelů pod příslušným dozorem příslušné komise ministerstva pro výstavbu.

Ing. arch. František Křelina,
autorizovaný architekt ČKA

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

NÁMĚSTÍ T. G. M. TÁBOR

Jednokolová veřejná anonymní projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel: Město Tábor

Předmětem soutěže bylo zpracování návrhu architektonicko-urbanistického řešení náměstí T. G. Masaryka v Táboře, zejména stanovení základní koncepce náměstí jako živého veřejného prostoru ve městě.

Termín konání soutěže: 12. 10.–30. 11. 2012

Porota: Jiří Fišer, Jaromír Kročák, Jiří Plašil; náhradníci: Jan Stach, Dagmar Buzu

Počet odevzdaných návrhů: 51

Ceny a odměny celkem: 310 tis. Kč

1. cena (120 tis. Kč): Lubomíra Olasová, Andrea Prajsová, Martina Štollová, Arnošt Fabík, Petr Fabík, Stěpán Hirsch, Viktor Jindra, Ondřej Kučera – Atelier Fabík, s. r. o.

2. cena (80 tis. Kč): Zuzana Boháčová, Jaromír Hainc, Barbora Simajchlová

3. cena (60 tis. Kč): Jan Hořejší, Ivan Hořejší, Vít Podráský, spolupráce: Petr Vacek, Jan Gašpárek, Jakub Kopecný – 2H, s. r. o.

Odměna (25 tis. Kč): Miloslav Meixner, Roman Strnad, Tomáš Růžička

Odměna (25 tis. Kč): Michal Šourek, Pavel Hřebecký, Tomáš Filgas, Idan Zvelebil – MS plan, s. r. o.

Více informací: www.taborcz.eu/namesti-t-g-masaryka/ds-1562/archiv=12

Hodnocení vítězného návrhu:

Sebevědomé a invenční řešení, jednoduchý návrh s výrazným studentským hájem, korespondující s oběma školami a knihovnou, doporučujeme však lepší napojení plochy náměstí směrem k fasádě knihovny. Začlenění sochy do studentského háje s vyváženou zádlažbou a záměr nápíšu ve svítidlech s odkazem na T. G. Masarka je citlivým zdůrazněním charakteru náměstí. Vodní prvek vhodně odděluje zelenou zónu od zádlaž-

by. Odpočinková zóna ve východní části vhodně doplňuje studentský háj a obě spolu korespondují v různých denních dobách. Na východní straně náměstí doporučujeme uvážit změnu parkovacích stání na šikmá či kolmá z důvodu vyšší kapacity, zhodnotit srozumitelnost světelných nápíšu a upřesnit výběr mobiliáře ve studentském háji. Doporučujeme zvážit úpravu zeleně s důrazem na pietu sochařského díla a průhled na sochu z plochy náměstí.

REKONSTRUKCE PAVILONU VELKÝCH SAVCŮ NA PAVILON AMAZONIE

Dvukolová veřejná anonymní projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Zoologická zahrada hl. m. Prahy

Předmětem soutěže bylo zpracování urbanisticko-architektonické studie – návrhu rekonstrukce stávajícího pavilonu velkých savců a jeho okolí na expoziční celek „Amazonie“.

Termín konání soutěže: 8. 2.–20. 8. 2012

Porota: Jiří Kotek, Jaroslav Šimek, Marek Houska, Pavel Joba, Lada Kolaříková; náhradníci: Yvette Vašourková, Petr Sumerauer

Počet odevzdaných návrhů: 28

Ceny a odměny celkem: 1800 tis. Kč

1. cena (1 000 tis. Kč): Len+k architekti, s. r. o.

2. cena: neudělena

3. cena (400 tis. Kč): Echorost architekti

Odměna (200 tis. Kč): PROJEKTIL ARCHITEKTI, s. r. o.

Odměna (100 tis. Kč): AND, spol. s r. o., architektonický atelier

Odměna (100 tis. Kč): CASUA, spol. s r. o.

Více informací: www.zoopraha.cz/cs/o-zoo/vyberova-řízení

Hodnocení vítězného návrhu:

Tento návrh byl porotou jednoznačně vyhodnocen jako nevhodnější, a to jak z hlediska architektonického, tak z hlediska provozně technického. Vnější vzhled je v souladu s požadavky na maximální začlenění objektu do krajinného kontextu zoo. Ze všech návrhů předložil nejzajímavější a nevhodnější řešení vnitřního prostoru a expozic a současně nejlépe

řeší zoologicko-provozní požadavky. Zachovává v maximální míře stávající konstrukci, přičemž současně vytváří zcela novou architektonickou kvalitu. Beze zbytku řeší protipovodňovou ochranu pavilonu a také otázku TZB. Celkové kvality návrhu jsou originálnost, účelnost a hospodárnost. Soutěžní návrh je na výrazně vyšší kvalitativní úrovni oproti ostatním návrhům.

IDEOVÝ NÁVRH ÚZEMNÍHO PLÁNU BLATNÁ

Jednokolová veřejná anonymní ideová urbanistická soutěž o návrh

Vyhlašovatel: Město Blatná

Předmětem soutěže o návrh bylo zpracování ideového urbanistického návrhu územního plánu Blatná.

Termín konání soutěže: 17. 9.–31. 10. 2012

Porota: Jan Jehlík, Laura Jablonská, Vladimír Krajíc, Robert Flandera, Václav Koubek; náhradníci: Hana Špalková, Martin Dolejš

Počet odevzdaných návrhů: 14

Ceny a odměny celkem: 135 tis. Kč

1. cena (60 tis. Kč): Šimon Vojtík, Michal Petr, Jana Urbanová, spoluautor: Barbora Mluvková

2. cena (35 tis. Kč): MOBA studio, s. r. o.

3. cena (20 tis. Kč): Michal Dvořák, Ivan Gogolák, Lukáš Grasse, Libor Pánek

3. cena (20 tis. Kč): Petr Hnátek, Radim Oblouk

Více informací: www.mesto-blatna.cz

Hodnocení vítězného návrhu:

Velmi komplexní a hodnotný návrh, vztah mezi ideou a vlastním návrhem je vyrovnaný, se srozumitelným grafickým zpracováním. Hodnotami ideje jsou propojení města a krajiny, omezení růstu s vědomím demografických limitů, rozvoje ve smyslu transformace a intenzifikace. Velmi cenné je používání mýtotočných prvků (např. brány, hrany, břehy apod.). Stejně tak je ceněn rovnoměrný přístup v rámci širších vztahů, celku města i detailů.

DENNÍ STACIONÁŘ ŘÍČANY

Jednokolová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Město Říčany

Předmětem soutěže bylo zpracování architektonického návrhu denního stacionáře s venkovními pobytovými prostory, který bude propojen se stávajícím objektem domova seniorů – budovou „D“. Denní stacionář bude určen pro denní pobyt 10 klientů a 4 klientů v rámci odlehčovacích služeb.

Termín konání soutěže: 20. 11. 2012–8. 1. 2013

Porota: Ludvík Grym, Eva Medková, Vítězslav Danda, Vladimír Kořen, Adam Fröhlich; náhradníci: Blanka Spolková, Alice Štěpánková, Martin Závodný

Počet odevzdaných návrhů: 15

Peny a odměny celkem: 100 tis. Kč

- 1. cena** (50 tis. Kč): Jakub Havel, Ladislav Vendel, Lukáš Velíšek, účastník: Architektonický atelier Aleš, s. r. o.
- 2. cena** (30 tis. Kč): Marcel Ružička, Tomáš Pína, účastníci: Michal Černý, Marcel Ružička, Tomáš Pína
- 3. cena** (20 tis. Kč): Daniel Kříž, Eva Křížová

Více informací: www.egordion.cz/nabidkaGORDION/profilRicany

Hodnocení vítězného návrhu:

Porota oceňuje provozní řešení, které je komfortní pro uživatele i personál. Krytý vstup do stacionáře je vhodně umístěn na východní straně řešeného pozemku. Dispozice je navržena tak, že dochází rytmicky ke střídání otevřených a uzavřených prostor, které jsou přisvětleny světélkem. Jižní fasáda objektu je přistíněna přesahem střechy, což porota hodnotí velmi pozitivně. Materiálové řešení svislých stěn (betonové tvárnice) po-

važuje porota pro daný účel stavby za nevhodné, pro případný další vývoj projektu je nutné hledat materiál, který bude odpovídat poslání objektu, přispěje svou barvou, měřítkem i haptickou kvalitou k celkové atmosféře stacionáře. Řešení kompaktní zahrady hodnotí porota pozitivně. Případná přestavba na byty zvláštního určení se jeví reálně. Propojení s DPS je navrženo skrz stávající garáže umístěné v 1. PP objektu DPS. Porota konstatuje, že návrh je schopen vývoje, a doporučuje jej k realizaci.

CENA PETRA PARLÉŘE 2012

10. ročník veřejné ideové urbanisticko-architektonické soutěže

Vyhlašovatel: Společnost Petra Parláře, o. p. s.

Předmětem soutěže byla ideová urbanisticko-architektonická řešení veřejných prostranství měst Sokolov, Valašské Klobouky a Valašské Meziříčí a nefunkčního průmyslového areálu v Železném Brodě.

Termín konání soutěže: 3. 10. 2012–11. 1. 2013

Porota: Jiří Částečka, Tomáš Hradečný, Karel Jakobec, Martin Janík, Daniel Mach, Alena Korandová, Petr Kovář, Jan Sedlák, Eva Špačková, Tomáš Vích, Jaroslav Wertig; náhradníci: Radek Bařinka, Petra Němečková, Jiří Pernický, Martin Řehák, Eva Brandová

Počet odevzdaných návrhů: 10

Peny a odměny celkem: 260 tis. Kč

- Cena Petra Parláře** (140 tis. Kč): Marie Hlavatá, Josef Hlavatý, Lenka Hlavatá, téma: Valašské Klobouky – Rekonstrukce Masarykova náměstí
Cena Ministerstva životního prostředí (120 tis. Kč): Jan Albrecht, Renata Slámková, téma: Valašské Meziříčí – Regenerace parteru náměstí s přiléhající ulicí Mostní

Více informací: www.cenapp.cz/cz/index.php?page=cena-petra-parlere/x-rocnik-souteze/ocenene-navrhy

Hodnocení vítězného návrhu:

Návrh poroty zaujal civilním a přiměřeným řešením, které citlivě navazuje na poetiku místa a sjednocuje celek při zachování obytnosti prostoru, inspirované atmosférou historických fotografií. Práce je dotazena do detailů. Dostavěné objekty jsou citlivě řešeny. HR oceniла navržené řešení, kdy je organizace dopravy potlačena ve prospěch náměstí jako celku, ale přitom zachovává potřebnou dopravní obsluhu. Pro většinu členů Hodnotitelské rady je problematickým prvkem věž v rohu náměstí a navrhované podzemní garáže považují v současné době za nereálné. Pozitivně hodnocena byla redukce zeleně a důmyslné nahrazení původního travnatého svahu terénním schodištěm s lavicemi a možností posezení. Situování schodiště v ose spojující mariánský sloup s věží kostela působí dobře.

Kvalita řešení prostoru náměstí, zadního traktu a zákostelí spočívá v jeho univerzálnosti, pestrosti a má punc individuality. Při další fázi zpracování návrhu by se mělo dbát na zachování lapidárnosti, diskretnosti a čistoty prostoru, zejména v místě autobusových stání.

ROZHLEDNA NÁKLO

Jednokolová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Mikroregion Nový Dvůr

Předmětem soutěže bylo zpracování soutěžního návrhu architektonického řešení stavby rozhledny a přilehlého prostoru v katastrálním území Milotice, vrch Náklo.

Termín konání soutěže: 3. 12. 2012–14. 1. 2013

Porota: Josef Levek, Vladimír Bílý, Ivo Kabeláč; náhradníci: Miloslav Čech, Jana Bačíková

Počet odevzdaných návrhů: 34

Ceny a odměny celkem: 70 tis. Kč

1. cena (40 tis. Kč): Michal Bugáň, Zuzana Krajčiová, Petr Neumann

2. cena (20 tis. Kč): Jozef Pavelčák, Norbert Sládečka, spolupráce: Michal Grec, Mária Žakovičová

3. cena (10 tis. Kč): Tomáš Havlíček

Zvláštní odměna za zajímavý a odlišný přístup k řešení problematiky (1 tis. Kč): Rostislav Říha

Návrh hodnocený mimo soutěž a odměněný sborem zadavatele (40 tis. Kč): Jan Hendrych, Jan Hodan

Více informací: www.milotice.cz

CENTRUM ARCHITEKTURY A DESIGNU

Jednokolová anonymní ideová architektonicko-urbanistická soutěž pro VŠ studenty

Vyhlašovatel: Central Group, a. s.

Předmětem soutěže bylo zpracování ideového návrhu CENTRA ARCHITEKTURY A DESIGNU. Součástí zadání bylo i výtvarné řešení lokality pro jeho umístění.

Termín konání soutěže: 1. 10. 2012–16. 1. 2013

Porota: Zdeněk Lukeš, David Vávra, Jiří Hůrka, Zdeněk Frey, Alena Řezníčková; náhradníci: Luděk Jasiok, Vojtěch Martínek

Počet odevzdaných návrhů: 44

Ceny a odměny celkem: 85 tis. Kč

1. cena (50 tis. Kč): Tomáš Kučera, Pavel Fajfr, Aleš Kouřim, Tomáš Kroužil, FA ČVUT Praha

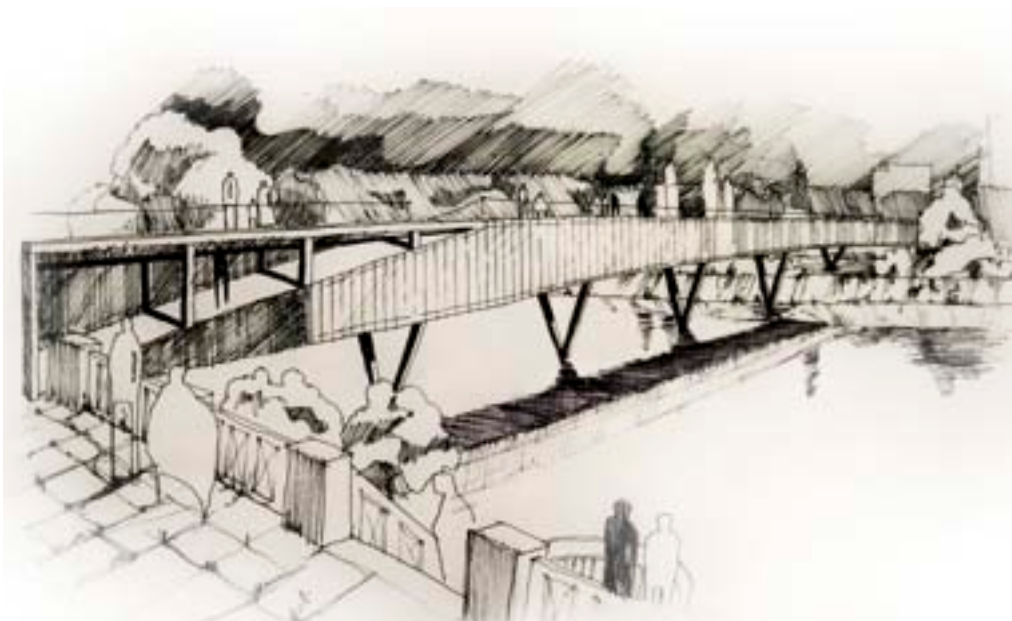
2. cena (25 tis. Kč): Martin Klíčpera, FA ČVUT Praha

3. cena (10 tis. Kč): Šimon Brabec, VŠUP Praha

Více informací: www2.central-group.cz/page.aspx?page=architekt-soutez-2013-01&jv=1

Hodnocení vítězného návrhu:

Vítězný projekt představuje velmi potřebné propojení dvou vltavských břehů a ostrova Štvanice, přičemž jsou zde dvě úrovně – pochůzí střecha slouží jako výhled na panoráma Prahy z různých úhlů a spodní krytá chodba je využita zároveň jako lineární expozice. Porota rovněž oceňuje invenční výtvarné provedení s využitím kresby rukou.

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

CENA NADACE PROMĚNY 2013

Vyhlašovatel: nadace PROMĚNY

Sekretář soutěže: Karla Kupilíková, nadace PROMĚNY, Vinohradská 1511/230, 100 00 Praha 10, tel.: 775 654 345, 277 006 274, e-mail: kupilikova@nadace-promeny.cz

Předmětem soutěže je zpracování architektonického návrhu obnovy Nábřeží řeky Loučné. Zájmové území leží v historickém centru města Litomyšle, v Městské památkové rezervaci Litomyšl, nachází se v blízkosti historického náměstí.

Porota: Kateřina Vaculová, Radomil Kašpar, Michal Fišer, Lucie Miovská, Antonín Novák; náhradníci: Jitka Přerovská, Zdeňka Vydrová, Karolína Jirkalová

Předpokládané ceny a odměny celkem: 200 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 25. 4. 2013 do 14 hod. (1. kolo), 8. 8. 2013 do 14 hod. (2. kolo)

Více informací: www.nadace-promeny.cz

CENA ARCHITEKTA ANTONÍNA RAYMONDA

Vyhlašovatel: Statutární město Kladno

Sekretář soutěže: Petra Hadravová – Úřad architektury a územního plánování, nám. Starosty Pavla 44, 272 52 Kladno, tel.: 312 604 140, e-mail: petra.hadravova@mestokladno.cz

Předmětem soutěže je architektonické řešení zástavby prostoru parkoviště mezi ulicemi Dr. Vrbenského, Hrnčířská, Mlýnská a Gen. Klapálka, tzv. Zbourák, západně od autobusového nádraží v centru Kladna

Porota: Dan Jiránek, František Müller, David Vávra, Marek Bečka, Zdeněk Fránek, Eva Jiříčková, Patrik Kotas, Zdeněk Lukeš, Jiří Mojžíš,

Osamu Okamura, Irena Veverková; náhradníci: Jan Červený, Ivan Plicka, Vladimír Volman

Předpokládané ceny a odměny celkem: 25 tis. Kč a dvoutýdenní pobyt v Japonsku, spojený s prohlídkou realizací architekta Raymonda a návštěvou ateliéru Raymond Architectural Design Office v dubnu 2014

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 14. 6. 2013 do 12 hod.

Více informací: www.mestokladno.cz/dp/id_ktg=200437&p1=828

ACTIVE HOUSE AWARD 2012/2013

Vyhlašovatel: Velux Česká republika, s. r. o., a Velux Slovensko, spol. s r. o.

Sekretář soutěže: Kateřina Kolářová, VELUX Česká republika, s. r. o., Sokolova 1d, 619 00 Brno, e-mail: AHAward@velux.com, tel.: 531 015 555

Předmětem soutěže je zpracování objektu v aktivním standardu, kdy aktivní standard je definován: kvalitou vnitřního prostředí, ohleduplností k životnímu prostředí a energetickou efektivitou (podrobně definováno

v článku 5. podmínek soutěže), a to ve dvou vyhlášených kategoriích: Novostavby a Rekonstrukce.

Porota: Juri Troy, Ondřej Hofmeister, Martin Jančok, Lone Feifer, Klára Bukolská; náhradník: Jiří Hirš

Předpokládané ceny a odměny celkem: 2x 45 000 Kč / 1800 € + dvoudenní exkurze do Kodaně, Dánsko + 60 000 Kč / 2400 €

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 15. 5. 2013

Více informací: www.velux.cz a www.velux.sk

SPORTOVNÍ AREÁL VODŇANY – BLANICE

Vyhlašovatel: Město Vodňany

Sekretář soutěže: Jitka Schneiderová, odbor investic a rozvoje, MÚ Vodňany, nám. Svobody 18/1, 389 01 Vodňany, tel./fax: 383 379 125, e-mail: schneiderova@muvodnany.cz

Předmětem soutěže je zpracování architektonického návrhu řešení úprav Sportovního areálu Blanice (dále SAB). Místo stavby se nachází v lokalitě Blanice v severní části města. Záměrem vyhlašovatele je především rekonstruovat a rozšířit stávající víceúčelový objekt

restaurace, šaten a ubytovny. Vyhlašovatel očekává v rámci řešení širších vztahů návrhy a náměty na využití ploch areálu pro vybudování moderního centra volnočasových aktivit.

Porota: Karel Burda, Milan Němeček, Radek Dragoun, Libor Monhart, Jan Rampich; náhradníci: Tomáš Bednařík, Martin Malec

Předpokládané ceny a odměny celkem: 175 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 29. 3. 2013 do 12 hod.

Více informací: www.vodnany.eu

URBANISTICKÁ A DOPRAVNÍ KONCEPCE CENTRA MĚSTA KARLOVY VARY

Vyhlašovatel: statutární město Karlovy Vary

Sekretář soutěže: Ilija Richtr, Odbor rozvoje a investic, tel.: 353 118 278, 725 533 315, e-mail: i.richtr@mmkv.cz

Předmětem soutěže o návrh je zpracování urbanistické koncepce území širšího centra města Karlovy Vary. V rámci urbanistického řešení je důraz kladen jak na funkční a prostorové uspořádání a využití řešeného území, tak také na jeho dopravní koncepci. V rámci této dopravní koncepce je dále důraz kladen na koncepci dopravy veřejné. Navržená urbanistická koncepce by měla představovat optimální způsob

využití řešeného území, stanovený po posouzení únosnosti tohoto území, a to zejména z pohledu dopravy včetně veřejné dopravy řešeného území.

Porota: Petr Kulhánek, Petr Bursík, Jaroslav Růžička, Antonín Juštík, Josef Janů, František Lehovec, Milan Körner, Radek Kolařík, Petr Moos, Irena Fialová, Václav Škarda; náhradníci: Milan Rusev, Jiří Janisch, Richard Mundil, Ladislav Komrská, Jan Sedlák, Jiří Plos, Petr Mráz

Předpokládané ceny a odměny celkem: 690 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 23. 4. 2013 do 14.30 hod.

Více informací: www.mmkv.cz/index.asp?menu=398&record=23535

MODERNIZACE SMUTEČNÍ SÍNĚ V PLANÉ

Vyhlašovatel: Město Planá

Sekretář soutěže: Marie Plešáková, náměstí Svobody 1, 348 15 Planá, tel./fax: 374 752 911, e-mail: podatelna@muaplana.cz

Předmětem soutěže je zpracování architektonického návrhu na obnovu smuteční síně v Plané. Předmětem je obnova a modernizace stávající budovy smuteční síně v Plané. Smuteční síň je stavba ze 70. let. V současné době sice stavba plní svůj původní účel, ale prostor budovy již kapacitně nevyhovuje a poněkud zastaralé pojetí exteriéru a interiéru

budovy nekoresponduje s představami o prostoru, který má umožnit důstojné rozloučení se zesnulými.

Porota: Ludvík Grym, Martina Portyková, Pavel Nutil, Kateřina Melenová, Karel Vrzala; náhradník: Kristina Ullmannová

Předpokládané ceny a odměny celkem: 150 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 12. 4. 2013 do 17 hod. (1. kolo), 31. 5. 2013 (2. kolo)

Více informací: www.muaplana.cz

IDEOVÝ NÁVRH ÚZEMNÍHO PLÁNU ČELÁKOVIC

Vyhlašovatel: město Čelákovice

Sekretář soutěže: Kateřina Kandlová, Městský úřad Čelákovice, náměstí 5. května 1, tel./fax: 326 929 152 / 326 991 237, e-mail: katerina.kandlova@celakovice.cz

Předmětem soutěže je zpracování základní strategie a koncepce územního rozvoje celého správního území města Čelákovice včetně koncepce uspořádání krajiny a řešení širších vazeb.

Porota: Milan Svoboda, Jan Sedlák, Milan Körner, Marek Tichý, Renata Fialová; náhradníci: Václav Škarda, Veronika Šindlerová, Petr Studnička, Dana Teichmanová

Předpokládané ceny a odměny celkem: 180 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 22. května 2013 do 17 hod.

Více informací: www.celakovice.cz

PAMÁTNÍK AVIATIKA JANA KAŠPARA, PARDUBICE

Vyhlašovatel: statutární město Pardubice

Sekretář soutěže: Vladimír Lavřík, referent OHA, magistrát Pardubice, Štrossova 44, 530 21 Pardubice, tel.: 466 859 123, e-mail: vladimir.lavrik@mmp.cz

Předmětem soutěže je zpracování návrhu výtvarně-architektonického řešení památníku aviatika Jana Kašpara ve vymezeném prostoru v západní části třídy Míru v prostoru vedle objektu Magnum I (bývalého objektu hotelu Veselka).

Porota: Štěpánka Fraňková, Eva Perrová, Jaroslav Menšík, Milan Košář, Jaromír Walter, Irena Králová, Ondřej Císler, Vojtěch Míča, František R. Václavík; náhradníci: Miroslav Rubeš, Karolína Koupalová, Radmila Fingerová

Předpokládané ceny a odměny celkem: 310 tis. Kč
Datum odevzdání soutěžních návrhů: 2. 4. 2013 do 15 hod.
Více informací: www.pardubice.eu/

NÁVRH ŘEŠENÍ VYUŽITÍ A ROZVOJE ÚZEMÍ OSTROVA ŠTVANICE V PRAZE

Vyhlašovatel: Hlavní město Praha

Sekretář soutěže: Marek Bánský, advokát, Praha 1, Elišky Krásnohorské 10/2, tel./fax: +420 224 819 435, e-mail: marek.bansky@akbansky.cz

Předmětem soutěže je nová definice místa ostrova Štvanice a artikulace jeho vazeb a spojení s okolními částmi centra Prahy jako součásti veřejného meziprostoru města.

Porota: Aleksandra Udženija, Tomáš Hudeček, Petr Svoboda, Roman Koucký, Josef Pleskot, Jakub Fišer, Jakub Kynčl, Miroslav Cikán,

Martina Forejtová; náhradníci: Bohuslav Svoboda, Pavel Richter, Tomáš Dolanský, Petr Kratochvíl, Adam Gebrian, Irena Fialová, Dan Merta, Ladislav Kuba, Ivan Březina

Předpokládané ceny a odměny celkem: 2 mil. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: do 8. 1. 2013 do 10 hod. (1. kolo), 10. 5. 2013 do 10 hod. (2. kolo)

Více informací:

www.egordion.cz/nabidkaGORDION/profilMhmp
www.isvzus.cz/cs/Form/Display/362050

MĚSTA BEZ SMOGU

Vyhlašovatel: společnost Českomoravský cement, a. s.

Sekretář soutěže: Daniel Slámečka, oddělení Marketingu a komunikace společnosti Českomoravský cement, a. s., Českomoravský cement, a. s., Mokrý 359, 664 04 Mokrý-Horákov, tel.: +420 544 122 204, e-mail: soutez@cmcem.cz

Předmětem soutěže je vytvoření návrhu objektu, který bude vyrobený z betonu, pro jehož výrobu bylo využito cementu s fotokatalytickými vlastnostmi a betonový objekt tak využívá technologii TX Active. Pro

objekt je možné použít kombinaci materiálů, beton však musí být nosnou a hlavní částí navrhovaného objektu.

Porota: Jan Hrozek, Ludvík Grym, Markéta Veselá, Pavel Jura, Petra Gescheidtová; náhradníci: Václav Kocián, Miroslav Příkopa

Předpokládané ceny a odměny celkem: 85 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 22. 4. do 15 hod.

Více informací: www.bezsmogu.cz

DĚČÍN – REVITALIZACE PODMOKEL

Vyhlašovatel: Statutární město Děčín

Sekretář soutěže: Věra Havlová, Mírové náměstí 1175/5, 405 38 Děčín IV-Podmokly, tel.: 412 593 265, e-mail: vera.havlova@mmdecin.cz

Účelem a posláním soutěže je nalézt a ocenit nejvhodnější řešení předmětu soutěže, které splní požadavky vyhlašovatele, obsažené v soutěžních podmínkách a soutěžních podkladech. Nalezení nové podoby významných veřejných prostorů centra města sloučující lépe, nežli je tomu dnes, charakter historické zástavby se současnými

kulturními, společenskými a komerčními aktivitami a vytvoření odpovídajícího pobytového a krátkodobě rekreačního místa.

Porota: Radek Kolařík, Tomáš Jiránek, Rudolf Wiszczor, Valdemar Grešík, Eva Cerhová; náhradníci: Jan Aulík, Otto Chmelík

Předpokládané ceny a odměny celkem: 1100 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 14. 5. 2013 do 12 hod.

Více informací: www.mmdecin.cz/soutez-podmokly/

CENA PETRA PARLÉŘE 2013

Vyhlašovatel: Společnost Petra Parlěře, o. p. s.

Sekretář soutěže: Marta El Bournová, Společnost Petra Parlěře, o. p. s., Mlýnská 60/2, 160 00 Praha 6, tel.: 220 380 411, fax: 220 380 354, mobil: 724 085 334, e-mail: marta.elb@cenapp.cz

Předmětem soutěže je zpracování urbanisticko-architektonického řešení veřejných prostranství měst Sokolov a Police nad Metují. Specifikace jednotlivých zadání se nachází v příloze soutěžních podmínek. Soutěžící si mohou vybrat pouze jedno zadání, které jim bude nejlépe vyhovovat.

Porota: Jiří Škop, Karel Jakobec, Tomáš Hradečný, Alena Korandová, Jan Sedlák, Eva Špačková, Tomáš Vích; náhradníci: Hodnotitelské rady: Viktor Vlach, Petra Němečková, Eva Brandová

Předpokládané ceny a odměny celkem: 240 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 24. 4. 2013 do 12 hod.

Více informací: www.cenapp.cz

RADNICE A KNIHOVNA V KARDAŠOVĚ ŘEČICI

Vyhlašovatel: Město Kardašova Řečice

Sekretář soutěže: Markéta Kohoutová, K vinicím 50, 164 00 Praha 6, mobil: +420 603 541 033, e-mail: marketa.kohout@seznam.cz

Předmětem soutěže je zpracování architektonického návrhu pro následný projekt stavebních úprav a případné dostavby radnice a knihovny v Kardašově Řečici na pozemku p. č. 237/1 k. ú. Kardašova Řečice. Jedná se o dobře dochovanou stavbu klasicistní radnice z let 1822–1825, dominantu náměstí, s hodnotnou, převážně klenutou dispozicí a kvalitním zevnějškem.

Porota: Petr Nekut, Karel Mach, Radek Zeman, Petr Hrůša, Michal Fišer; náhradníci: Stanislav Haruda, Karel Staněk, Dana Machová, Jan Brotánek

Předpokládané ceny a odměny celkem: 300 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 9. 5. 2013 (1. kolo), 20. 6. 2013 (2. kolo)

Více informací: www.kardasova-recice.cz

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

REVITALIZACE VSTUPNÍHO PROSTORU BUDOVY ZŠ JASANOVÁ 2 A PŘILEHLÉ PROSTRANSTVÍ, BRNO-JUNDROV

Vyhlašovatel: MČ Brno-Jundrov

Předpokládaný termín vyhlášení: 25. 3. 2013

Předmětem soutěže bude zpracování architektonického návrhu „Revitalizace vstupního prostoru budovy ZŠ Jasanová 2 a přilehlé prostranství“.

VZDĚLÁVACÍ A NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM PODHŮRA

Vyhlašovatel: Město Chrudim a Městské lesy Chrudim, spol. s r. o.

nebude podrobný návrh interiérového zařízení, exteriérového mobiliáře a expozic, vyjma částí pevně spojených se stavbou a orientačního rozmístění interiérového vybavení.

Předmětem soutěže bude zpracování návrhu urbanistického, architektonického, provozního, dispozičního, konstrukčního, technického a estetického řešení stavby Vzdělávacího a návštěvnického centra Podhůra jako tzv. vstupní brány do Železných hor. Předmětem soutěže

Předpokládaný termín vyhlášení: březen 2013

REKONSTRUKCE OTÁČIVÉHO HLEDIŠTĚ V ČESKÉM KRUMLOVĚ

Vyhlašovatel: Statutární město České Budějovice

Předpokládaný termín vyhlášení: březen/duben 2013

Předmětem soutěže bude rekonstrukce otáčivého hlediště v zámecké zahradě v Českém Krumlově.

ŠPITÁLSKÝ VRCH V CHEBU

Vyhlašovatel: město Cheb

Předpokládaný termín vyhlášení: duben 2013

Dvoukolová urbanisticko-architektonická soutěž o návrh na prostor Špitálského vrchu v Chebu.

NÁKLADOVÉ NÁDRAŽÍ PRAHA-ŽIŽKOV

Vyhlašovatel: MČ Praha 3

Předpokládaný termín vyhlášení: prozatím neuveden

Předmětem soutěže bude získání návrhů na uspořádání území nákladového nádraží Žižkov.

VYTVOŘENÍ IDEOVÉ STUDIE LESOPARKU RYCHVALD-SÍDLIŠTĚ

Vyhlašovatel: Město Rychvald

Předpokládaný termín vyhlášení: prozatím neuveden

Předmětem soutěže bude vytvoření ideové studie lesoparku Rychvald-sídlíště.

POLYFUNKČNÍ CENTRUM STRAŠNIC S BUDOVOU ÚŘADU MČ PRAHA 10

Vyhlašovatel: MČ Praha 10

Předpokládaný termín vyhlášení: prozatím neuveden

Předmětem soutěže bude zpracování architektonického návrhu polyfunkčního centra Strašnic s budovou úřadu MČ Praha 10.

CENA LADISLAVA MONZERA V OBLASTI ARCHITEKTONICKÉHO OSVĚTLENÍ

Vyhlašovatel: Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení

Předpokládaný termín vyhlášení: prozatím neuveden

Soutěžní přehlídka o cenu Ladislava Monzera v oblasti architektonického osvětlení.

Příští
číslo

Bulletinu
ČKA

v novém
vizuálním
stylu

Fasáda nekonečných možností

Hra struktur a barev

Představujeme Vám nová progresivní technická řešení.

Nekonečné možnosti vzhledu fasády, design dřeva, betonu, hladkých kovových ploch. To vše nabízí novinka Baumit CreativTop, tenkovrstvá probarvená omítka, která umožňuje vytvořit tradiční i designové povrchové úpravy fasád. Především pro zateplovací systémy Baumit to znamená dosud neznámé povrchové úpravy v různých strukturách, designu dřeva, betonu či kovových ploch. CreativTop Max, CreativTop Trend, CreativTop Fine a CreativTop S-Fine jsou čtyři modifikace této jedinečné fasádní omítky o škále zrnitosti od nejhrubší až po nejjemnější. Široká paleta odstínů Baumit Life a různé techniky zpracování omítky otevírají společně s důvtipem architektů nekonečné možnosti jak vytvořit originální vzhled fasády.